

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ПРОЦЕСУ ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПІДВІДОМЧІ НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ (збірник презентаційних слайдів)

Навчальний посібник

До 55-ї річниці з дня заснування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

м. Дніпро
2021

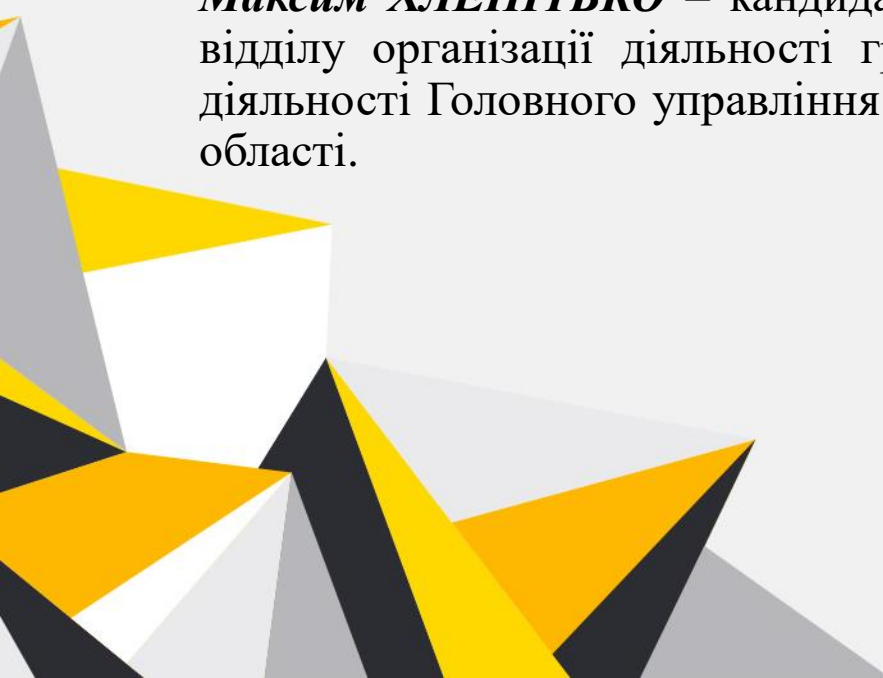
*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ
(протокол № 6 від 20 квітня 2021 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Сергій ШАТРАВА – доктор юридичних наук, професор, Харківський національний університет внутрішніх справ, завідувач науково-дослідної лабораторії з проблем забезпечення діяльності поліції;

Максим ХЛЕПІТЬКО – кандидат юридичних наук, заступник начальника відділу організації діяльності груп реагування Управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області.

УДК 343.95

П 78

П 78 Провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України (збірник презентаційних слайдів): Навчальний посібник. Кол.авторів: к.ю.н. Бахчев К.В., д.ю.н., професор Миронюк Р.В., д.ю.н., професор Собакарь А.О. та ін. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 126 с.

ISBN 978-617-8032-10-4

Навчальний посібник «Провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України (збірник презентаційних слайдів)» підготовлений за ініціативи авторського колективу кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ДДУВС з метою підвищення рівня оволодіння знаннями щодо застосування поліцейськими заходів адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень, а також набуття навиків оперативного реагування з метою виявлення, припинення та належного оформлення матеріалів справ про адміністративні правопорушення, які найбільш часто виявляють працівники поліції в межах своєї професійної діяльності.

В межах навчального посібника на досягнення його мети авторами розкрито повноваження поліцейських по оформленню матеріалів справ про адміністративні правопорушення, які найбільш часто виявляють працівники поліції в межах своєї професійної діяльності, визначено та візуалізовано алгоритм діяльності поліцейських на місці виявлення таких правопорушень, запропоновано зразки заповнених процесуальних документів, які оформлюються поліцейськими в процесі їх виявлення та формуються в матеріали справ про адміністративні правопорушення. викладений в посібнику матеріал повністю відповідає змісту навчального плану навчальних дисциплін «Провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішень про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання» та «Адміністративно – юрисдикційна діяльність поліції», викладання яких здійснюється в межах спеціалізації Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ «Превентивна діяльність».

ISBN 978-617-8032-10-4

© Автори, 2021

© ДДУВС, 2021

Авторський колектив:

Бахчев Костянтин Вікторович – декан факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук (**Глава 1**);

Миронюк Роман Вікторович - професор кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор (**Глава 2**);

Собакарь Андрій Олексійович - завідувач кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор (**Глава 9**);

Логвиненко Борис Олексійович - професор кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор (**Глава 10**);

Блінова Ганна Олександрівна - професор кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент (**Глава 3**);

Миронюк Станіслава Анатоліївна - доцент кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент (**Глава 2**);

Мороз Віта Петрівна - доцент кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент (**Глава 8**);

Гаркуша Вячеслав Вікторович - доцент кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **(Глава 4)**;

Опацький Роман Миколайович - доцент кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **(Глава 10)**;

Молчанов Ростислав Юрійович - доцент кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **(Глава 7)**;

Репан Микола Іванович – старший викладач кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **(Глава 6)**;

Ігнатов Сергій Олександрович – старший викладач кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **(Глава 6)**;

Шевяков Максим Олександрович – старший викладач кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **(Глава 5)**;

Рижкова Світлана Анатоліївна – старший викладач кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **(Глава 9)**;

Песоцька Карина Олександрівна – викладач кафедри адміністративного права, адміністративного процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **(Глава 8)**.

ПЛАН
Навчального посібника
«Провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі
Національній поліції України
(збірник презентаційних слайдів)»

Глава 1. Загальні засади провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

Глава 2. Засоби забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, які застосовуються поліцейськими при оформленні матеріалів справ про адміністративні правопорушення.

Глава 3. Провадження в справах про порушення публічного порядку, підвідомчі Національній поліції України

Глава 4. Провадження в справах про порушення ПДР, підвідомчі Національній поліції України

Глава 5. Провадження в справах про оформлення поліцейськими порушень ПДР, що призвели до створення дорожньо-транспортної пригоди

Глава 6. Провадження в справах про вчинення насильства в сім'ї, підвідомчі Національній поліції України

Глава 7. Провадження в справах про вчинення порушень у сфері обігу наркотиків, підвідомчі Національній поліції України (10-12 схем)

Глава 8. Провадження в справах про вчинення порушень неповнолітніми та відносно неповнолітніх, підвідомчі Національній поліції України

Глава 9. Провадження в справах про порушення правил дозвільної системи, підвідомчі Національній поліції України

Глава 10. Провадження в справах про порушення організації та проведення виборів, підвідомчі Національній поліції України

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник «Провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України (збірник презентаційних слайдів)» підготовлений за ініціативи авторського колективу кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ДДУВС з метою підвищення рівня оволодіння знаннями щодо застосування поліцейськими заходів адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень, а також набуття навиків оперативного реагування з метою виявлення, припинення та належного оформлення матеріалів справ про адміністративні правопорушення, які найбільш часто виявляють працівники поліції в межах своєї професійної діяльності.

Складовими мети даного навчального посібника є:

- *освітня (навчальна)* – сприяти становленню сучасного всебічно-розвинутого висококваліфікованого фахівця-юриста, здатного на достатньому рівні володіти знаннями у сфері здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення та застосування адміністративно-примусових заходів працівниками Національної поліції;

- *розвиваюча* – формувати та розвивати правові знання слухачів, уміння аналізувати нормативно-правові акти та інші документи; виробляти навички самостійного аналізу адміністративно-процесуальних явищ, умінь застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; виробляти настанови на оволодіння професійними вміннями та навичками;

- *виховна* – формувати ціннісні орієнтири слухачів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати в майбутніх юристів високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

- Найважливіші світоглядні ідеї та категорії, які підлягають засвоєнню під час вивчення дисципліни, пов'язані з розумінням слухачів прав і свобод громадян в адміністративних відносинах, їх захисту в адміністративно-правовому порядку.
- **Основними завданнями**, які закладені в зміст даного посібника є:
 - - формування у слухачів вмій та навичок, які відповідають професійно-кваліфікаційним характеристикам основних посад працівників Національної поліції України та завданням які ставляться перед поліцією на конкретному етапі розвитку українського суспільства, що передбачає досягнення такого рівня підготовки слухача.
- У результаті опрацювання змісту даного навчального посібника слухач має
 - **знати:**
 - **1) на понятійному рівні:** сутність, призначення та особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення, застосування адміністративно-примусових заходів працівниками Національної поліції, класифікацію заходів адміністративного примусу, характеристики їх окремих видів, проблемні питання кваліфікації окремих видів адміністративних правопорушень.
 - **2) на фундаментальному рівні:** структуру складових елементів адміністративно-деліктного провадження, тлумачення та реалізацію норм адміністративного законодавства у практичній діяльності посадових осіб.
 - **3) на практично-творчому рівні:** алгоритм дій при виявленні, припиненні адміністративних правопорушень, які найбільш часто зустрічаються в практичній діяльності Національної поліції, а також діяльності спрямованої на оформлення матеріалів справ про адміністративні правопорушення за даними статтями.

вміти:

1) на репродуктивному рівні: відтворювати основні поняття та категорії, що відображають сутність адміністративних відносин, що виникають під час провадження у справах про адміністративні правопорушення та застосування заходів адміністративного примусу працівниками Національної поліції.

2) алгоритмічному рівні: визначати алгоритм дій при виявленні, припиненні адміністративних правопорушень, які найбільш часто зустрічаються в практичній діяльності Національної поліції.

3) на евристичному рівні: орієнтуватися у процесі зміни професійних завдань, знаходити шляхи розв'язку нетипових задач, що виникають під час вирішення конкретної адміністративної справи.

4) на творчому рівні: переосмислювати наявні знання стосовно нових фактів; адаптувати раніше отриманий досвід до змінних умов та нестандартних ситуацій; варіативно розв'язувати професійні завдання; у вмінні самостійно вести експериментальну, науково-дослідницьку діяльність.

3. Способів мислення: набути навичок теоретичного та практичного, інтуїтивного та аналітичного мислення, з метою якісного виконання завдань, що ставляться перед Національною поліцією, можливості знайти правильне рішення для уникнення конфліктної ситуації, що може статись під час забезпечення публічної безпеки та порядку, попередження та припинення правопорушень.

4. Професійних якостей: набути таких якостей як комунікабельність, здатність приймати швидко та правильне рішення відповідно до чинного законодавства, велика самовіддача і розуміння всіх негативних сторін своєї професії, які неминуче вплинуть на всі аспекти життя та діяльності майбутнього офіцера, стресостійкість, здатність витримувати напруження, емоції, негативні фактори впливу навколишнього середовища під час несення служби та інші фактори, відображаються на фізичному, психологічному та моральному стані офіцера.

5. Світоглядних і громадянських якостей: сформувати свідомого громадянина, патріота, професіонала, тобто людину з притаманними особистісними якостями й рисами характеру, світоглядом і способом мислення, почуттями, вчинками та поведінкою, спрямованими на саморозвиток та розвиток демократичного громадянського суспільства в Україні.

В межах навчального посібника на досягнення його мети авторами розкрито повноваження поліцейських по оформленню матеріалів справ про адміністративні правопорушення, які найбільш часто виявляють працівники поліції в межах своєї професійної діяльності, визначено та візуалізовано алгоритм діяльності поліцейських на місці виявлення таких правопорушень, запропоновано зразки заповнених процесуальних документів, які оформлюються поліцейськими в процесі їх виявлення та формуються в матеріали справ про адміністративні правопорушення. викладений в посібнику матеріал повністю відповідає змісту навчального плану навчальних дисциплін «Проведення у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішень про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання» та «Адміністративно – юрисдикційна діяльність поліції», викладання яких здійснюється в межах спеціалізації Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ «Превентивна діяльність».

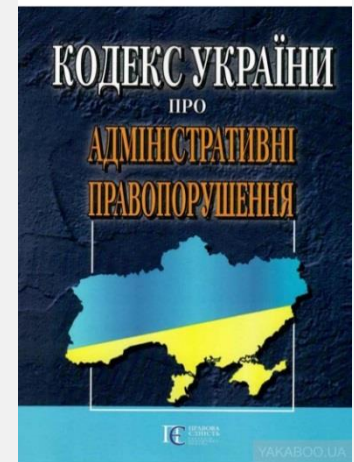
**ГЛАВА 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОВАДЖЕННЯ В
СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ
ПРАВOPУШЕННЯ, ПІДВІДОМЧІ
НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Дніпро – 2021

Поняття провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України:

Під провадженням у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчих Національній поліції України слід розуміти визначений законом порядок застосування поліцейськими заходів адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення (проступку), а також вжиття заходів попередження адміністративних правопорушень, які віднесені до адміністративно-деліктної юрисдикції поліції.

Адміністративно-деліктна юрисдикція поліції це визначена законом і підзаконними нормативними актами діяльність підрозділів поліції, направлена на виявлення, припинення та фіксацію адміністративного правопорушення, оформлення матеріалів справи про адміністративне правопорушення, її розгляду чи направлення матеріалів для розгляду уповноваженому суб'єкту.

Ознаки провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

До ознак провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчих Національній поліції України слід віднести:

- ✚ воно виникає тільки у зв'язку зі вчиненням адміністративного проступку, матеріальний склад якого визначений в Кодексі України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП);
- ✚ воно здійснюється в межах адміністративно-деліктної юрисдикції поліції;
- ✚ передбачає складення процесуальних документів, якими фіксуються дії поліції в межах реалізації їх адміністративно-деліктних повноважень;
- ✚ передбачає застосування заходів адміністративного примусу в межах та у порядку визначеному законом;
- ✚ його результатом є застосування ефективних мір адміністративної відповідальності.

Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

Завданнями провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України є:

- своєчасне з'ясування обставин кожної справи (здійснення діяльності в межах строків визначених законодавством);
- всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи (дослідження всіх доказів у справі)
- вирішення її в точній відповідності з законодавством (застосування санкцій виключно в межах норми, яка передбачає встановлення адміністративної відповідальності за порушення);
- забезпечення виконання винесеної постанови (безпосереднє виконання винесеного рішення, або направлення матеріалів для примусового виконання до органів примусового виконання)
- виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень (визначення обставин, що спонукали до вчинення правопорушення);
- **запобігання** правопорушенням (вжиття заходів щодо недопущення даного правопорушення та інших видів правопорушень);
- виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності.

Принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

Провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України базується на таких принципах:

- верховенства права;
- законності;
- охорони інтересів особи та держави;
- з'ясування об'єктивної істини;
- гласності;
- рівності всіх перед законом;
- національної мови;
- гуманізму;
- індивідуалізації покарання;
- відповідності провини й покарання;
- презумпція невинуватості.

Нормативна основа провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

Провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України урегульовано такими нормативними актами:

- ❖ Кодексом України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X (розділ 4,5);
- ❖ Законом України «Про запобігання та протидію домашнього насильства» № 2671-VIII від 07 січня 2018 р. (розділ 2,5,6);
- ❖ Порядком ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, затвердженим наказом МВС України від 08.02.2019 № 100;
- ❖ Інструкцією з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, затвердженою наказом МВС України від 06.11.2015;
- ❖ Інструкцією з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованими не в автоматичному режимі, затвердженою наказом МВС України від 07.11.2015 № 1395;
- ❖ Інструкцією про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, затвердженою наказом МВС, МОЗ України від 09.11.2015 № 1452/735.

Адміністративно-деліктна юрисдикція Національної поліції щодо виявлення, припинення та оформлення матеріалів справ про адміністративні правопорушення

Посадові особи Національної поліції уповноважені виявляти, припиняти та оформлювати матеріали справ про такі адміністративні правопорушення:

- ✓ у сфері обігу наркотичних засобів (частина перша статті 44, стаття 44-1, частина перша статті 106-1, стаття 106-2);
- ✓ у сфері охорони здоров'я та запровадження карантинних заходів (частина перша статті 44-3, статті 46-1, 46-2, 51-2, 51-4);
- ✓ у сфері охорони власності (51);
- ✓ у сфері безпеки дорожнього руху (частини четверта, сьома - дев'ята статті 121, частина четверта і шоста статті 122, статті 122-2, 122-4, 122-5, частини друга і третя статті 123, стаття 124, частина третя статті 126, частина четверта статті 127, статті 127-1, 130), частина третя статті 133, стаття 135-1, стаття 136 (про порушення на автомобільному транспорті), стаття 139, частина четверта статті 140);
- ✓ у сфері благоустрою (151, 152, частина восьма статті 152-1, статті 154);

- ✓ у сфері торгівлі та надання послуг (статті 155, 155-2-156, частини перша - четверта статті 156-1, статті 156-2, 156-4, 159, 160, 162, 162-3, частина перша статті 163-17, статті 164 - 164-11, 164-15, 164-16, 165-1, 165-2, 166-14 - 166-18, 166-27);
- ✓ корупційні правопорушення (статті 172-4 - 172-9, за винятком правопорушень, вчинених службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище), 172-9-1, 172-9-2,)
- ✓ у сфері громадського порядку 173 - 173-2, 173-4, 174, стаття 175-1 (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статті 176, 177, 178 - 181-1, 182 - 183-1, частини перша - третя, сьома статті 184);
- ✓ у сфері встановленого порядку управління (статті 184-1 - 185-2, 185-4 - 185-9, 186, 186-1, 186-3, 186-5 - 187, 188-28, 188-47, 189 - 195-6, статті 204-1, 206-1)
- ✓ у сфері належного забезпечення виборчого процесу (статті 212-6, 212-7, 212-8, 212-10, 212-12, 212-13, 212-14, 212-19, 212-20, 212-22-212-24).

Примітка:

Такі повноваження надані Національній поліції у відповідності до ст. 255

КУПАП

Адміністративно-деліктна юрисдикція Національної поліції щодо розгляду матеріал справ про адміністративні правопорушення та винесення рішень у цих справах

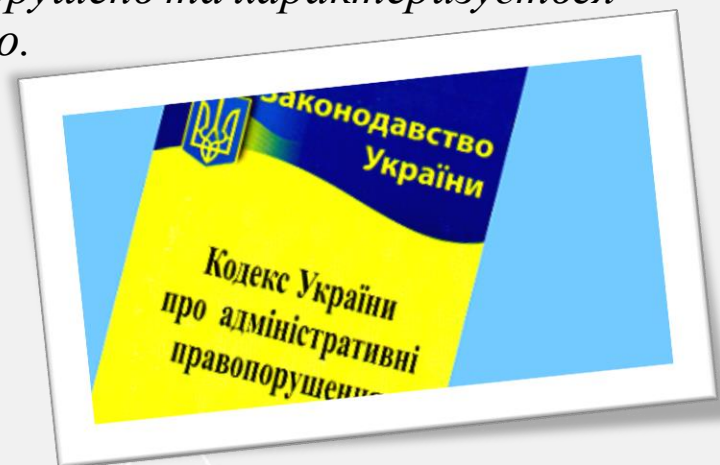
- особливості адміністративно-деліктної юрисдикції Національної поліції щодо розгляду матеріал справ про адміністративні правопорушення та винесення рішень у цих справах полягають в наступному:
- поліцейські розглядають матеріали справ про адміністративні правопорушення та виносять рішень у більшості справ про правопорушення, які ними виявляються та за якими вони складають протоколи про адміністративні правопорушення;
- виключенням з цього правила є ті правопорушення за які санкцією передбачено застосування всіх інших адміністративних стягнень крім попередження та штрафу (всі інші справи розглядаються судом за матеріалами направленими поліцією);
- повний перелік правопорушень, за якими поліцейськими розглядаються матеріали і виносяться рішення у справах, визначені у ст. 222 КУпАП;
- від імені органів Національної поліції розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право працівники органів і підрозділів Національної поліції, які мають спеціальні звання, відповідно до покладених на них повноважень;

Види провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

Провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України здійснюється у двох видах (формах):

- *звичайне провадження здійснюється в більшості справ і детально регламентоване чинним законодавством, передбачає складання протоколу, визначає зміст, запобіжні заходи та порядок їх застосування, права й обов'язки учасників провадження, порядок розгляду справ, факти, обставини, що є доказами;*
- *спрощене провадження передбачає мінімум процесуальних дій, здійснюється без складання протоколу про адміністративне правопорушення та завершується винесенням постанови про застосування стягнення, застосовується щодо незначної кількості правопорушень та характеризується мінімумом процесуальних дій та їх оперативністю.*

Спрощене провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

Особливість спрощеного (скороченого) провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України полягає в наступному:

- протокол не складається у разі вчинення адміністративних правопорушень, розгляд яких віднесено до компетенції Національної поліції, та адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованих в автоматичному режимі, а також порушень правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксованих у режимі фотозйомки (відеозапису);
- протоколи не складаються і в інших випадках, коли відповідно до закону штраф накладається і стягується, а попередження оформлюється на місці вчинення правопорушення;
- на місці вчинення правопорушення виноситься постанова у справі про адміністративне правопорушення відповідно до вимог статті 283 КУпАП або залишається повідомлення про притягнення до адміністративної відповідальності за порушення правил зупинки, стоянки або паркування транспортних засобів у разі їх фіксації у режимі фотозйомки (відеозапису), крім випадків фіксації в автоматичному режимі правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху;
- у випадку оспорення особою допущеного порушення і адміністративного стягнення, що на неї накладається складається протокол про адміністративне правопорушення і постанова у справі про адміністративне правопорушення;
- постанова у справі про адміністративне правопорушення складається у двох екземплярах, один з яких вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Спрощене провадження в справах про порушення ПДР, зафіксовані за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів

Особливості спрощеного провадження в справах про порушення ПДР, зафіксованих за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів полягає в наступному:

- у разі виявлення адміністративного правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованого за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, протокол про адміністративне правопорушення не складається, а постанова у справі про адміністративне правопорушення виноситься без участі особи, яка притягається до адміністративної відповідальності (**ч.7 ст. 258 КУпАП**);
- копії постанови у справі про адміністративне правопорушення та матеріалів, зафіксованих за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, надсилаються особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, протягом трьох днів з дня винесення такої постанови (**ч.7 ст. 258 КУпАП**).

Стадії загального провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України

Провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України складається з таких стадій та етапів:

Стадія адміністративного розслідування включає такі етапи:

- порушення справи;
- встановлення фактичних обставин;
- процесуальне оформлення результатів розслідування;
- направлення матеріалів для розгляду за підвідомчістю.

Стадія розгляду справи включає такі етапи:

- підготовка справи до розгляду й заслуховування;
- заслуховування справи;
- прийняття постанови;
- доведення постанови до відома.

Стадія перегляду постанови (факультативна стадія) включає такі етапи:

- оскарження постанови;
 - перевірка законності постанови;
 - винесення рішення;
 - реалізація рішення;

Стадія виконання постанови включає такі етапи:

- звернення постанови до виконання;
 - безпосереднє виконання.

Загальна структура матеріалів справ про адміністративні правопорушення, які оформлюють поліцейські

Справа про адміністративне правопорушення, підвідомче Національній поліції України може включати такі матеріали:

- Протокол про адміністративне правопорушення (ст. 256 КУпАП);
- Пояснення особи, яка вчинила правопорушення (підозрюється у його вчиненні (ст. 268 КУпАП);
- Пояснення особи, якій відомі будь-які обставини справи про адміністративне правопорушення (свідка) (ст. 272 КУпАП);
- Пояснення особи, яка засвідчувала окремі події, діяльність чи факти, важливі для з'ясування обставин справи про адміністративне правопорушення (понятті) (ст. 272 КУпАП);
- Висновок експерта (ст. 273 КУпАП);

- **Схема Дорожньо-транспортної пригоди (у відповідності до ст. 251 та 273 КУпАП)**
- **Акт огляду на стан сп'яніння (у відповідності до ст. 251 та 273 КУпАП);**
- **Протокол адміністративного затримання особи (у відповідності до ст. 261 КУпАП);**
- **Протокол особистого огляду особи (у відповідності до ст. 264 КУпАП);**
- **Протокол огляду та вилучення речей (у відповідності до ст. 265 КУпАП);**
- **Акт тимчасового вилучення посвідчення водія (у відповідності до ст. 265-1 КУпАП);**
- **Акт огляду та тимчасового затримання транспортного засобу (у відповідності до ст. 265-2 КУпАП);**
- **Постанова у справі про адміністративне правопорушення (відповідно до ст. 283,284 КУпАП).**

Справа про адміністративне правопорушення, підвідомчі Національній поліції України (мінімальний перелік документів, можливий при оформленні правопорушення)

*Справа про адміністративне правопорушення, підвідомче
Національній поліції України зазвичай включає такі матеріали:*

- Протокол про адміністративне правопорушення (ст. 256 КУпАП);
- Пояснення особи, яка вчинила правопорушення (підозрюється у його вчиненні) (ст. 268 КУпАП);
- Пояснення особи, якій відомі будь-які обставини справи про адміністративне правопорушення (свідка) (ст. 272 КУпАП);
- Пояснення особи, яка засвідчувала окремі події, діяльність чи факти, важливі для з'ясування обставин справи про адміністративне правопорушення (понятті) (ст. 272 КУпАП);
- Постанова у справі про адміністративне правопорушення (відповідно до ст. 283, 284 КУпАП).

Контрольні питання для самооцінки отриманих знань, вмінь та навиків:

1. Які основні завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України ?
2. В чому полягає адміністративно-деліктна юрисдикція Національної поліції щодо виявлення, припинення та оформлення матеріалів справ про адміністративні правопорушення?
3. Які види провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України Ви знаєте?
4. В яких випадках здійснюється спрощене провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України і в чому воно полягає?
5. З яких стадій складається загальне провадження в справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі Національній поліції України?
6. Які процесуальні документи складають матеріали справи про адміністративні правопорушення, що оформлюють поліцейські?

**ГЛАВА 2. ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО
АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКІ
ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРИ
ОФОРМЛЕНІ МАТЕРІАЛІВ СПРАВ ПРО
АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.**

Дніпро – 2021

Поняття та види заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, які застосовуються поліцейськими

Під заходами забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення слід розуміти заходи адміністративного примусу, які застосовуються поліцейськими з метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення.

Види заходів забезпечення:

- доставлення порушника (ст. 259)
- привід порушника (ч. 2 ст. 268)
- адміністративне затримання (ст. 261-263) ;
- особистий огляд та огляд речей (ст. 264);
- вилучення речей і документів (ст. 265);
- тимчасове вилучення посвідчення водія (ст. 265-1);
- тимчасове затримання транспортних засобів (ст. 265-2);
- відсторонення осіб від керування транспортними засобами, річковими й маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції (ст. 266).

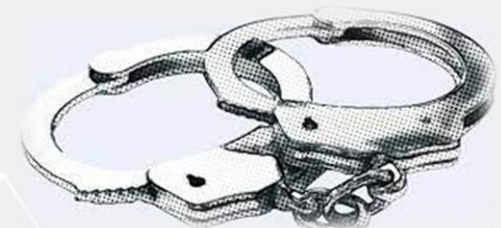

ПРАВОПОРУШЕННЯ

Доставлення порушника

- **МЕТА:** складення протоколу про адміністративне правопорушення в разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим
- **ЗМІСТ ПРОЦЕДУРИ ДОСТАВЛЕННЯ:** примусове супроводження особи до приміщення з метою складання протоколу про адміністративне правопорушення.
- **КУДИ ДОСТАВЛЯЄМО:** приміщення поліції; штаб громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону; громадського пункту з охорони громадського порядку.
- **ДОСТАВЛЕННЯ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ:** поліцейським; членом громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону.

- **ПРИВОДИ ДЛЯ ДОСТАВЛЕННЯ:** порушника може бути доставлено уповноваженою на те особою в поліцію, якщо у нього немає документів, що посвідчують особу, і немає свідків, які б могли повідомити необхідні дані про нього.
- **ЧАС ВИКОНАННЯ ДОСТАВЛЕННЯ:** доставлення порушника має бути проведено в можливо короткий строк. Перебування доставленої особи у штабі громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону чи громадському пункті з охорони громадського порядку, приміщенні виконавчого органу сільської, селищної ради не може тривати більш як одну годину.
- **ПРИ ДОСТАВЛЕНІ СКЛАДАЮТЬСЯ ЯКІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ:** Рапорт про доставлення; Відомості стосовно осіб, які вчинили адміністративні правопорушення та яких доставлено до органу поліції, фіксуються в журналі обліку доставлених осіб, які вчинили адміністративні правопорушення (*Додаток 3 до наказу МВС № 1376*), який за наявності технічної можливості ведеться в електронній формі.

Мета зміст і підстави адміністративного затримання особи

• МЕТА ЗАСТОСУВАННЯ:

- 1) припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу;
- 2) встановлення особи;
- 3) складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим;
- 4) забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ;
- 5) виконання постанови у справі.

- ЗМІСТ: є тимчасовим обмеженням права особи на свободу пересування тобто є поліцейським заходом передбаченим ст. 37 ЗУ Про НП (Обмеження пересування особи).

• **ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ:**

- вчинення дрібного хуліганства **ст. 173 КУпАП;**
- насильства в сім'ї **ст. 173-2 КУпАП;**
- порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій **ст. 185-1 КУпАП;**
- поширювання неправдивих чуток **ст. 173-1 КУпАП;**
- вчинення злісної непокори законному розпорядженню чи вимозі поліцейського **ст. 185 КУпАП;**
- прояві неповаги до суду
- **(ВАЖЛИВО !!! Протокол про адміністративне правопорушення складає судовий розпорядник)**

ст. 185-3 КУпАП; порушення правил обігу наркотичних засобів або психотропних речовин **ст. 44 КУпАП;** незаконний продаж товарів або інших предметів, дрібної спекуляції **ст. 156 КУпАП, ст. 190 КУпАП, ст. 194 КУпАП, ст. 195-4 КУпАП;** торгівля з рук у невстановлених місцях **ст. 160 КУпАП;** розпивання спиртних напоїв у громадських місцях чи появі у громадських місцях у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль **ст. 178 КУпАП;** порушення правил дорожнього руху **ст. 121 - ст. 124 КУпАП, ст. 125 – 127 КУпАП, ст. 128 – 132-1 КУпАП.**

Загальна процедура адміністративного затримання поліцейським особи

- **ТЕРМІН:** адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може тривати не більш як три години
- **ВИНЯТКОВИЙ ТЕРМІН ЗАТРИМАННЯ:** За правопорушення пов'язані з наркотиками, з метою встановлення особи, проведення медичного огляду, з'ясування обставин придбання вилучених наркотичних засобів і психотропних речовин та їх дослідження - до трьох діб з повідомленням про це письмово прокурора протягом двадцяти чотирьох годин з моменту затримання.
- **ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ЯКІ СКЛАДАЮТЬСЯ ПІД ЧАС АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАТРИМАННЯ:** Рапорт; Протокол про адміністративне затримання (*Додаток № 4 до Наказу МВС України № 1376*) – (*Додаток – слайд 4.1*).
- **ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ:** Про місце перебування особи, затриманої за вчинення адміністративного правопорушення, негайно повідомляються її родичі, а на її прохання також власник відповідного підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган; про випадок затримання особу негайно повідомляється Центр надання безоплатної вторинної правової допомоги для призначення безкоштовного адвоката (затримання особа є суб'єктом отримання безоплатної правової допомоги).

Особливості процедури адміністративного затримання поліцейським особи

Алгоритм дій поліцейського, який здійснює затримання особи полягає в наступному:

- затриманні поміщаються до спеціальної кімнати;
 - відносно них проводиться особистий огляд (в присутності понятих);
 - у них вилучаються предмети, речі та документи (для тимчасового зберігання);
 - під час адміністративного затримання поліцейський може застосовувати фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою), для забезпечення особистої безпеки або/та безпеки інших осіб, припинення правопорушення;
 - під час затримання особи та її конвоювання (доставляння) затриманого до неї поліцейськими застосовуються кайданки та інші засоби обмеження рухомості *(в межах, строках та порядку визначеному ст. 45 Закону «Про поліцію»)*;
 - дані про затриману особу вносяться в журнал реєстрації затриманих осіб, який ведеться у відділі поліції;
 - час адміністративного затримання рахується з моменту фактичного затримання на місці вчинення порушення.

Особливості процедури особистого огляду та огляду речей особи поліцейським

• ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ Є:

достовірні дані, які вказують на те, що в особи її особистих речах є предмети, які заборонено для обігу або які є предметом чи об'єктом вчинення правопорушення або злочину (такими даними є показання свідків, відеодокази, особисте виявлення поліцейським)

ПРИМІТКА: не слід ототожнювати з поверхневою перевіркою (ст. 34 ЗУ "Про Національну поліцію");

- **УМОВА ЗАСТОСУВАННЯ:** Перед проведенням огляду особі пред'являється вимога добровільно пред'явити речі та документи для перевірки; проводиться поліцейським однієї статі з оглядуванням і в присутності двох понятих тієї ж статі; проводиться у спосіб, що не принижує людську гідність і громадську мораль (бажано в приміщенні); про особистий огляд, огляд речей складається протокол або про це робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення або в протоколі про адміністративне затримання (зразок протоколу – слайд Додаток 6.1).

Особливості процедури вилучення речей та документів у особи поліцейським

- **ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ Є:** виявлення поліцейським під час особистого огляду або огляду речей і документів, що є знаряддям або безпосереднім об'єктом правопорушення або злочину;
- **УМОВА ЗАСТОСУВАННЯ:**
 - ✓ проводиться поліцейським в присутності двох понятих, власника речей або уповноваженої ним особи;
 - ✓ проводиться у спосіб, що не принижує людську гідність і громадську мораль (бажано в приміщенні);
 - ✓ про вилучення речей і документів складається протокол або робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення, про огляд речей або адміністративне затримання (*зразок протоколу – слайд Додаток 7.1*);
 - ✓ вилучені речі і документи зберігаються до розгляду справи про адміністративне правопорушення у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (в кімнаті для зберігання доказів відділу поліції).

Особливості процедури тимчасового вилучення посвідчення водія у особи поліцейським

- **ЗАГАЛЬНЕ:** Порядок тимчасового вилучення посвідчення водія визначається Кабінетом Міністрів України.
- **ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ Є:** вчинення водієм порушення, за яке відповідно до КУпАП може бути накладено адміністративне стягнення у вигляді позбавлення права (створення аварійної ситуації - від 6 до 12 місяців; невиконання вимог працівників поліції про зупинку транспортного засобу – від 3 до 6 місяців; виїзд на залізничний переїзд у випадках, коли рух через переїзд заборонено – від 6 до 12 місяців; вчинення ДТП – від 6 до 12 місяців; керування транспортним засобом у стані сп'яніння – від 1 до 10 років.

ПРИМІТКА: не варто ототожнювати позбавлення права керувати транспортними засобами з відстороненням від керування. Якщо, наприклад, поліцейський підозрює водія у керуванні авто у стані сп'яніння, він зобов'язаний обмежити можливість управляти ТЗ таким водієм.;

• **УМОВА ЗАСТОСУВАННЯ:**

поліцейський тимчасово вилучає посвідчення водія до набрання законної сили постанови у справі про адміністративне правопорушення, яка буде винесена судом в результаті розгляду матеріалів справи; строк тимчасового вилучення не може перевищувати більше ніж на три місяці з моменту такого вилучення; на даний період поліцейський видає водієві тимчасовий дозвіл на право керування транспортними засобами на спеціальному бланку (*зразок тимчасового посвідчення водія – слайд Додаток 8.1*); про тимчасове вилучення посвідчення водія робиться запис у протоколі про адміністративне правопорушення.

Особливості процедури тимчасового затримання транспортного засобу у особи поліцейським

- **ЗАГАЛЬНЕ:** визначений Постановою КМУ «Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках» від 17.12.2008 № 1102.
- **ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ Є:** розміщення затриманого ТЗ суттєво перешкоджає дорожньому руху (відповідно до Правил дорожнього руху); також у разі виявлення транспортного засобу боржника, оголошеного в розшук відповідно до статті 40 Закону України «Про виконавче провадження»

- **СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ:**

блокування - у всіх випадках застосування; доставляння на спеціальний майданчик чи стоянку, в тому числі за допомогою спеціального автомобіля (евакуатора) - виключно у випадку, якщо розміщення затриманого транспортного засобу суттєво перешкоджає дорожньому руху або створює загрозу безпеці руху, або транспортний засіб розміщений на місцях, призначених для зупинки, стоянки, безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, призначених для зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома)

Умови застосування процедури тимчасового затримання транспортного засобу у особи поліцейським

- ✓ поліцейський при тимчасовому затриманні транспортного засобу складає акт огляду та тимчасового затримання транспортного засобу (*зразок акту тимчасового затримання ТЗ – слайд Додаток 9.1*);
- ✓ поліцейський при тимчасовому затриманні транспортного засобу та складенні акту огляду та тимчасового затримання транспортного засобу залучає понятих;
- ✓ у разі фіксації обставин тимчасового затримання транспортного засобу в режимі фотозйомки (відеозапису) таке затримання відбувається без присутності понятих;
- ✓ після тимчасового затримання транспортного засобу працівник відповідного уповноваженого підрозділу Національної поліції зобов'язаний надати особі можливість повідомити про тимчасове затримання транспортного засобу та його місцезнаходження іншу особу за власним вибором і вжити заходів щодо повернення автомобіля до місця постійної дислокації;
- ✓ поліцейський забороняє експлуатацію транспортного засобу до усунення несправностей, виявлених у процесі його огляду, або до демонтажу спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв;
- ✓ поліцейський затримує транспортний засіб на строк до вирішення справи про адміністративне правопорушення, але не більше трьох днів з моменту такого затримання;
- ✓ поліцейський після закінчення триденного строку тимчасового затримання транспортного засобу за заявою особи надає право повернути транспортний засіб, затриманий шляхом доставки для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку після оплати вартості послуги із транспортування та/або зберігання транспортного засобу.

Загальні засади процедури відсторонення поліцейським водія від керування та направлення для огляду на стан сп'яніння.

- **ЗАГАЛЬНЕ:** проводиться на підставі ст. 266 КУпАП в порядку визначеному наказом МВС України, МОЗ України № 1452 від 09.11.2015 «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції»
- **ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ Є:** об'єктивні дані, які дають підстави вважати, що водій перебуває у стані **алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння** або під впливом лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції

Ознаки алкогольного сп'яніння:

- ✚ запах алкоголю з порожнини рота;
- ✚ порушення координації рухів;
- ✚ порушення мови;
- ✚ виражене тремтіння пальців рук;
- ✚ різка зміна забарвлення шкірного покриву обличчя;
- ✚ поведінка, що не відповідає обстановці.

Ознаки наркотичного сп'яніння:

- ✚ наявність однієї чи декількох ознак стану алкогольного сп'яніння (крім запаху алкоголю з порожнини рота);
 - ✚ звужені чи дуже розширені зіниці, які не реагують на світло;
 - ✚ сповільненість або навпаки підвищена жвавість чи рухливість ходи, мови;
 - ✚ почервоніння обличчя або неприродна блідість.

Особливості процедури відсторонення поліцейським водія від керування та направлення для огляду на стан сп'яніння.

- **СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ:** проведення огляду на стан сп'яніння поліцейським на місці зупинки транспортного засобу з використанням спеціальних технічних засобів; проведення огляду лікарем закладу охорони здоров'я.
- **УМОВА ЗАСТОСУВАННЯ:**
 - ❖ огляд на стан сп'яніння поліцейським на місці зупинки транспортного засобу проводиться в присутності двох свідків;
 - ❖ результати огляду на стан сп'яніння водія транспортного засобу, проведеного поліцейським, зазначаються в Акті огляду на стан алкогольного сп'яніння з використанням спеціальних технічних засобів;
 - ❖ огляд на стан сп'яніння в закладі охорони здоров'я проводиться у разі відмови водія пройти огляд на стан алкогольного сп'яніння на місці зупинки, або його незгоди з результатами такої перевірки;
 - ❖ направлення на огляд на стан сп'яніння в закладі охорони здоров'я водія здійснює поліцейський шляхом доставки його до закладу та передачі черговому лікарю в межах 2 годин з моменту виявлення правопорушення;
 - ❖ порядок огляду на стан сп'яніння в закладі охорони здоров'я документується шляхом складання лікарем акту медичного огляду, а на його підставі висновку щодо результатів медичного огляду особи на стан сп'яніння (у трьох примірниках);
 - ❖ огляд на стан сп'яніння в закладі охорони здоров'я проводиться в присутності поліцейського та документується в журналі реєстрації процедур проведення такого огляду, яка ведеться в закладі охорони здоров'я.

Контрольні питання для самооцінки отриманих знань, вмінь та навиків:

1. Які види заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення застосовуються поліцейськими?
2. В чому полягає доставлення порушника?
3. В яких випадках застосовується адміністративне затримання особи?
4. Які особливості процедури особистого огляду та огляду речей особи поліцейським?
5. Які особливості процесуального оформлення вилучення речей та документів у особи поліцейським?
6. В яких випадках і за яких умов поліцейськими застосовується тимчасово вилучення посвідчення водія у особи ?
7. Які підстави і в якому порядку застосовується поліцейським відсторонення водія від керування транспортним засобом?

**ГЛАВА 3. Проведення в справах про
порушення публічного порядку, підвідомчі
Національній поліції України**

Дніпро – 2021

Поняття громадського порядку, громадської безпеки та публічного порядку

Громадський порядок — урегульована правовими та іншими соціальними нормами система суспільних відносин, що забезпечує захист [прав і свобод громадян](#), їх життя і здоров'я, повагу честі та людської гідності, дотримання норм суспільної [моралі](#).

Громадська безпека — це стан захищеності громадянського суспільства, що характеризується відсутністю небезпеки для життя та здоров'я людей, для їх спокою та майнових прав, для нормальної діяльності підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, для цілісності й збереження матеріальних цінностей

Адміністративне правопорушення, що посягає на громадський порядок та громадську безпеку це протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок та громадську безпеку, за яке передбачена адміністративна відповідальність.

Публічний порядок - це урегульована правовими та іншими соціальними нормами система суспільних відносин, що забезпечує захист прав і свобод громадян, їх життя і здоров'я, повага до честі та людської гідності, дотримання норм суспільної моралі.

Порушення публічного порядку це протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на публічний порядок і за яку законом передбачено відповідальність.

Види порушень публічного порядку, за якими поліцейськими оформлюються матеріали справ про адміністративні правопорушення:

Уповноважені посадові особи органів Національної поліції згідно ч. 1 п. 5 статті 255 КУпАП мають право складати протоколи про наступні правопорушення, передбачені Главою 14 КУпАП «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку»:

- дрібне хуліганство (стаття 173 КУпАП);
- поширювання неправдивих чуток (стаття 173-1 КУпАП);
- вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування (стаття 173-2 КУпАП);
- булінг (цькування) учасника освітнього процесу (стаття 173-4 КУпАП);
- стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії в населених пунктах і в не відведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку (стаття 174 КУпАП);

- куріння тютюнових виробів у заборонених місцях (стаття 175-1 КУпАП);
- виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення (стаття 176 КУпАП);
- придбання самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення (стаття 177 КУпАП);
- розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді (стаття 178 КУпАП);
- розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв на виробництві (стаття 179 КУпАП);
- доведення неповнолітнього до стану сп'яніння (стаття 180 КУпАП);
- порушення порядку перебування дітей у закладах, у яких провадиться діяльність у сфері розваг, або закладах громадського харчування (стаття 180-1 КУпАП);

- азартні ігри, ворожіння в громадських місцях (стаття 181 КУпАП);
- заняття проституцією (стаття 181-1 КУпАП);
- порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях (стаття 182 КУпАП);
- завідомо неправдивий виклик спеціальних служб (183 КУпАП);
- несплата аліментів (стаття 183-1 КУпАП);
- невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей ([частини перша - третя](#), сьома статті 184 КУпАП).

Види порушень публічного порядку, за якими поліцейські розглядають справи про адміністративні правопорушення

Серед зазначених правопорушень згідно ч. 1 статті 222 КУпАП органи Національної поліції розглядають справи про такі адміністративні правопорушення у сфері громадського порядку:

- куріння тютюнових виробів у заборонених місцях (стаття 175-1 КУпАП);
- виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення (стаття 176 КУпАП);
- придбання самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення (стаття 177 КУпАП);
- розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді (стаття 178 КУпАП);
- доведення неповнолітнього до стану сп'яніння (стаття 180 КУпАП);
- заняття проституцією (стаття 181-1 КУпАП);
- порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях (стаття 182 КУпАП);
- завідомо неправдивий виклик спеціальних служб (183 КУпАП).

Інші порушення публічного порядку, за якими поліцейськими оформлюються матеріали справ про адміністративні правопорушення

Водночас, до цієї категорії правопорушень можуть бути віднесені деякі, відповідальність за які передбачена статтями, що розміщені у главі 15 КУпАП «Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління»:

- неправомірне використання державного майна (стаття 184-1 КУпАП);
- порушення порядку або строків подання інформації про дітей-сиріт і дітей, які залишилися без опіки (піклування) батьків (стаття 184-2 КУпАП);

- незаконне використання найменування та ознак належності до Національної поліції України (стаття 184-3 КУпАП);
- злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця (стаття 185 КУпАП);
- порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій (стаття 185-1 КУпАП);
- створення умов для організації і проведення з порушенням установленого порядку зборів, мітингів, вуличних походів або демонстрацій (стаття 185-2 КУпАП);
- публічні заклики до невиконання вимог поліцейського чи посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України (стаття 185-7 КУпАП);
- злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі працівника транспорту, який здійснює контроль за перевезенням пасажирів (стаття 185-9 КУпАП);
- самоуправство (186 КУпАП);
- порушення правил адміністративного нагляду (стаття 187 КУпАП);
- невиконання законних вимог посадових осіб уповноважених підрозділів Національної поліції (стаття 188-28 КУпАП);
- порушення порядку виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних засобів (стаття 195-6 КУпАП).

Юридичні склади найбільш типових порушень публічного порядку, за якими поліцейськими оформлюються матеріали справ про адміністративні правопорушення

Юридичний склад адміністративного правопорушення: дрібне хуліганство (стаття 173 КУпАП);

1. Об'єкт - є суспільні відносини у сфері охорони громадського порядку.

2. Об'єктивна сторона правопорушення виражається у нецензурній лайці в громадських місцях, образливому чіплянні до громадян та інших подібних діях, що порушують громадський порядок і спокій громадян (формальний склад).

3. Суб'єкт адміністративного проступку-загальний (фізична осудна особа, яка досягла 16- річного віку).

4. Суб'єктивна сторона правопорушення визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі прямого чи непрямого умислу.

Юридичний склад адміністративного правопорушення: куріння тютюнових виробів у заборонених місцях (стаття 175-1 КУпАП);

1. Об'єктом даного адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері охорони здоров'я, забезпечення пожежної безпеки та громадського порядку.

2. Об'єктивна сторона правопорушення виражається у курінні тютюнових виробів у місцях, де це заборонено законом, а також в інших місцях, визначених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради (формальний склад).

Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення" визначено, що громадське місце - частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна або відкрита для населення вільно, чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі під'їзди, а також підземні переходи, стадіони.

3. Суб'єкт адміністративного проступку - загальний (фізична осудна особа, яка досягла 16- річного віку).

4. Суб'єктивна сторона правопорушення визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини як у формі умислу, так і у формі необережності.

Юридичний склад адміністративного правопорушення: розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді (стаття 178 КУпАП).

1. Об'єктом - є суспільні відносини у сфері охорони громадського порядку.

2. Об'єктивна сторона правопорушення виражається у розпиванні пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв на вулицях, у закритих спортивних спорудах, у скверах, парках, у всіх видах громадського транспорту (включаючи транспорт міжнародного сполучення) та в інших заборонених законом місцях, крім підприємств торгівлі і громадського харчування, в яких продаж пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв на розлив дозволена відповідним органом місцевого самоврядування, або появі в громадських місцях у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль (формальний склад).

3. Суб'єкт адміністративного проступку- загальний (фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку).

4. Суб'єктивна сторона правопорушення визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі прямого та непрямого умислу.

Алгоритм дій поліцейського при оформленні матеріалів справ про адміністративні порушення публічного порядку (схема по кожному складу)

Алгоритм дій патрульних поліцейських при виявленні правопорушення, відповідальність за яке передбачена стаття 173 КУпАП, дрібне хуліганство:

- доповісти черговому;
- розподілити ролі;
- включити нагрудну камеру;
- представитися (назвати прізвище, посаду, спеціальне звання, за вимогою пред'явити службове посвідчення та назвати причину звернення);
- припинити правопорушення - при контакті наказати правопорушникам припинити хуліганські дії;
- викликати підмогу (при необхідності);
- попередити про відповідальність за правопорушення та наслідки не виконання законних вимог (стаття 173 КУпАП);
- застосувати заходи поліцейського примусу для затримання правопорушника (ст. 42-46 ЗУ Про Національну поліцію – при необхідності).

У разі затримання правопорушника:

- надіти кайданки;
- доповісти черговому;
- запросити у чергового медичну допомогу (при необхідності);
- надати черговому прикмети правопорушників та напрям їх втечі;
- викликати СОГ (при необхідності);
- надати домедичну допомогу потерпілому (при необхідності);
- провести поверхневу перевірку затриманого;
- встановити особу та перевірити її по АРМОР;
- викликати вторинну безоплатну допомогу (адвоката) безпосередньо після адміністративного затримання (ст. 261,262 КУпАП).

Складення адміністративних матеріалів:

- відібрання пояснень від свідків та потерпілих;
- рапортів поліцейських;
- відібрання пояснення від правопорушника;
- протоколу про адміністративне правопорушення;

Проведення адміністративного затримання :

- складення протоколу про адміністративне затримання, в якому зазначаються: дата і місце його складання; посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу затриманого; час і мотиви затримання; підписується посадовою особою, яка його склала, і затриманою особою, у разі відмови затриманої особи від підпису протоколу в ньому робиться запис про це;
- роз'яснення особі, яка вчинила адміністративне правопорушення, її права, передбачені [ст.ст. 55, 56, 59, 63 Конституції України](#) та [ст 268 КУпАП](#), а саме: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання, при розгляді справи користуватися юридичною допомогою, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі;
- про місце перебування особи, затриманої за вчинення адміністративного правопорушення, негайно повідомляються її родичі, а на її прохання – адміністрація за місцем роботи чи навчання;
- інформування центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги (за виключенням випадків, якщо особа захищає себе особисто чи запросила захисника);
- роз'яснення права на отримання безоплатної вторинної правової затриманій особі, про що остання повинна поставити свій підпис в протоколі.

Алгоритм дій патрульних поліцейських при виявленні правопорушення, відповідальність за яке передбачена статтею 175 КУпАП, а саме куріння тютюнових виробів у заборонених місцях:

- доповісти черговому;
- розподілити ролі;
- включити нагрудну камеру;
- представитися (назвати прізвище, посаду, спеціальне звання, за вимогою пред'явити службове посвідчення та назвати причину звернення);
- припинити правопорушення - при контакті наказати правопорушникам припинити куріння тютюнових виробів у забороненому місці;
- попередити про відповідальність за правопорушення та наслідки не виконання законних вимог (стаття 175 КУпАП);
- застосувати заходи поліцейського примусу для затримання правопорушника (ст. 42-46 ЗУ Про Національну поліцію – при необхідності).

Складення адміністративних матеріалів:

- відібрання пояснень від свідків та потерпілих;
- рапортів поліцейських;
- відібрання пояснення від правопорушника;
- постанови про адміністративне правопорушення.

Алгоритм дій патрульних поліцейських при виявленні правопорушення, відповідальність за яке передбачена стаття 178 КУпАП, а саме розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді:

- доповісти черговому;
- розподілити ролі;
- включити нагрудну камеру;
- представитися (назвати прізвище, посаду, спеціальне звання, за вимогою пред'явити службове посвідчення та назвати причину звернення);
- припинити правопорушення - при контакті наказати правопорушникам припинити вживати спиртні напої;
- викликати підмогу (при необхідності);
- попередити про відповідальність за правопорушення та наслідки не виконання законних вимог (стаття 178 КУпАП);
- застосувати заходи поліцейського примусу для затримання правопорушника (ст. 42-46 ЗУ Про Національну поліцію – при необхідності).

У разі затримання правопорушника:

- надіти кайданки;
- доповісти черговому;
- запросити у чергового медичну допомогу (при необхідності);
- надати черговому прикмети правопорушників та напрям їх втечі;
- викликати СОГ (при необхідності);
- надати домедичну допомогу потерпілому (при необхідності);
- провести поверхневу перевірку затриманого;
- встановити особу та перевірити її по АРМОР;
- викликати вторинну безоплатну допомогу (адвоката) безпосередньо після адміністративного затримання (ст. 261,262 КУпАП).

Складення адміністративних матеріалів:

- відібрання пояснень від свідків та потерпілих;
- рапортів поліцейських;
- відібрання пояснення від правопорушника;
- постанови про адміністративне правопорушення;

Проведення адміністративного затримання :

- складення протоколу про адміністративне затримання, в якому зазначаються: дата і місце його складання; посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу затриманого; час і мотиви затримання; підписується посадовою особою, яка його склала, і затриманою особою, у разі відмови затриманої особи від підпису протоколу в ньому робиться запис про це;
- роз'яснення особі, яка вчинила адміністративне правопорушення, її права, передбачені [ст.ст. 55, 56, 59, 63 Конституції України](#) та [ст 268 КУпАП](#), а саме: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання, при розгляді справи користуватися юридичною допомогою, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі;
- про місце перебування особи, затриманої за вчинення адміністративного правопорушення, негайно повідомляються її родичі, а на її прохання – адміністрація за місцем роботи чи навчання;
- інформування центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги (за виключенням випадків, якщо особа захищає себе особисто чи запросила захисника);
- роз'яснення права на отримання безоплатної вторинної правової затриманій особі, про що остання повинна поставити свій підпис в протоколі.

Види процесуальних документів, які складаються поліцейськими при оформленні матеріалів справ про адміністративні порушення публічного порядку

Серія АА
N 000000

Корисність до протоколу про адміністративне правопорушення

(дата)
(підпис)
(П. І. Б., посада)
перша лінія perforації
друга лінія perforації

ПРОТОКОЛ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

" 24 " 03 2020 року

м. Дніпро
(місце складання протоколу)

Серія АА
N 000000

Я, інспектор Соборного ВП ГУНП в Дніпропетровській обл. Рядовий поліції Орлов Ігор Дмитрович
(посада, найменування органу поліції, звання, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол)

склав цей протокол про те, що громадянин(ка) ШУКІН Д.О.
(прізвище, ім'я, по батькові)

дата та місце народження 14.07.1983 м.Дніпро, громадянство українець, місце проживання м.Дніпро, вул.Зелена 7
(прізвище, ім'я, по батькові)

номер телефону +852145547, місце роботи (навчання), посада ЧП "Рубіж", водій
(назва документа, серія, N, ким і коли виданий)

особу встановлено паспорт громадянина України, серія: А558, №4455, орган що видав: 556, 17.07.2010р.
(назва документа, серія, N, ким і коли виданий)

чи притягався(лася) до адміністративної відповідальності не притягався
(дата, час, місце вчинення і суть учиненого адміністративного правопорушення)

склад адміністративного правопорушення 24.03.2020 о 14.30 гр.Шукін Дмитро Олександрович, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, у громадській місці біля буд 71, по пр.Миру, висловлювався нецензурною лайкою, чим порушував громадський порядок і спокій громадян

чим вчинив(ла) правопорушення, передбачене частиною 1 статті 173 КУпАП

Свідки: 1. Шипка Денис Андрійович, м.Дніпро, вул.Добра 12, кв 7 +965554565
(прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

2. Богдан Микола Олегович, м.Павлоград, вул. Правди 7, +9225522145
(прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

Потерпілий(і): відсутній
(прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

Правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду не заподіяно

Гр-ну(ці) Шукіну Д.О. роз'яснено його(її) права та обов'язки, передбачені статтями 55, 56, 59, 63 Конституції України, статтею 268 КУпАП, і повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбудеться 24.04 2020 року о 14 год. 00 хв. у Соборному ВП
(місце розгляду справи)

У присутності понятих: 1. Гаврилов Максим Олександрович, м.Дніпро, пр.Гагаріна 41, кв.4 +9655555
2. Омелько Олександр Миколайович м.Дніпро, пр. Д.Яворницького 75, кв.4 +855125155
(прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

проведено особистий огляд та огляд речей, передбачені статтею 264 КУпАП, що були у гр-на(ки) Шукіна Д.О., та згідно зі статтею 265 КУпАП виявлені речі вилучено для тимчасового зберігання не вилучалися

Підписи понятих: 1. [підпис] 2. [підпис] Підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності [підпис]

Пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, по суті порушення на окремому аркуші

Від пояснення та підпису відмовився(лася) у присутності понятих: 1. _____ 2. _____

Заяви та клопотання: не надходило

Рішення керівництва органу поліції за заявою, клопотанням
До протоколу додається рапорт, пояснення свідків, пояснення особи, яка притягається до АВ

Підпис посадової особи органу поліції, яка склала протокол [підпис]
Другий примірник протоколу про адміністративне правопорушення отримав 24.03.2020
(дата)

Постанова серії _____ N _____
(підпис) Шукін Д.О.
(П. І. Б.)

Питання для самоконтролю до підрозділу:

1. Дайте визначення поняттям: «громадський порядок», «громадська безпека», «публічний порядок», «адміністративне правопорушення, що посягає на громадський порядок та громадську безпеку», «порушення публічного порядку».
2. Назвіть види порушень публічного порядку, за якими поліцейськими оформлюються протоколи про адміністративні правопорушення.
3. Назвіть види порушень публічного порядку, за якими поліцейські розглядають справи про адміністративні правопорушення.
4. Назвіть інші порушення публічного порядку, за якими поліцейськими оформлюються матеріали справ про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена статтями, що розміщені у главі 15 КУпАП «Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління»;
5. Визначте юридичний склад адміністративного правопорушення: розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді (стаття 178 КУпАП), та охарактеризуйте його елементи.
6. Визначте юридичний склад адміністративних правопорушень, відповідальність за яке передбачена статтями 173, 175-1, 178 КУпАП.
7. Конкретизуйте алгоритм дій патрульних поліцейських при виявленні правопорушення, відповідальність за яке передбачена статтями 173, 175-1, 178 КУпАП.
8. Визначте зміст протоколів про адміністративні правопорушення, відповідальність за яке передбачена статтями 173, 175-1, 178 КУпАП.
9. Визначте порядок адміністративного затримання та зміст протоколу про адміністративне затримання.

**ГЛАВА 4. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО
ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОДНЬОГО РУХУ,
ПІДВІДОМЧІ НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ**

Дніпро – 2021

ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ, ВІДНЕСЕНІ ДО КОМПЕТЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

121, 121-1, 121-2, 122, 122-2, 122-4, 122-5, 123, 124, 124-1, 125, 126, 127, 127-1, 128, 128-1, 129, 130, 132-1, 133-1, 139, 140.

Всього 22 статті

ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ, ЯКІ НАЙБІЛЬШ ЧАСТО ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ У ПРАВОЗАСТОСОВЧІЙ ПРАКТИЦІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.

Стаття 121 КУпАП. (Порушення водієм правил керування транспортним засобом, правил користування ременями безпеки або мотошоломами).
Об'єктом даного адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері порушення водієм правил експлуатації транспортних засобів.

ВИДИ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ ПОРУШЕНЬ ВОДИЄМ ПРАВИЛ КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ

- порушення встановлених правил експлуатації транспортних засобів, а саме керування водіями транспортними засобами з технічними несправностями, переобладнання транспортного засобу з порушенням відповідних правил, норм і стандартів (ч. 1);
- керування транспортним засобом, який використовується для надання послуг з перевезення пасажирів, що має технічні несправності, передбачені частиною першою цієї статті, або технічний стан і обладнання якого не відповідають вимогам стандартів, правил дорожнього руху і технічної експлуатації (ч. 2);
- керуванні водієм транспортним засобом, що підлягає обов'язковому технічному контролю, але своєчасно його не пройшов (ч. 3).
- порушення правил користування ременями безпеки або мотошоломами (ч. 5)

ВИДИ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ ПОРУШЕНЬ ВОДИЄМ ПРАВИЛ КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ

- керування транспортним засобом не зареєстрованим або не перереєстрованим в Україні в установленому порядку, його експлуатація без номерного знака або з номерним знаком, що не належить цьому засобу чи не відповідає вимогам стандартів, з номерним знаком, закріпленим у не встановленому для цього місці, закритим іншими предметами, у тому числі з нанесенням покриття або застосуванням матеріалів, що перешкоджають чи ускладнюють його ідентифікацію, забрудненим, що не дозволяє чітко визначити символи номерного знака з відстані двадцяти метрів, перевернутим, неосвітленим (ч. 6);
- керування водієм транспортним засобом, щодо якого порушено обмеження, встановлені Митним кодексом України, а саме: порушено строки його тимчасового ввезення та/або переміщення в митному транзиті режиму; транспортний засіб використовується для цілей підприємницької діяльності та/або отримання доходів в Україні; транспортний засіб передано у володіння, користування або розпорядження особі, яка не ввозила його на митну територію України або не поміщувала в митний режим транзиту (ч. 8).
- порушення правил перевезення дітей (ч.10).
- Частини 4, 7, 9 та 11 передбачають відповідальність за повторне протягом року вчинення діянь за частинами 3, 6, 8 та 10 відповідно.

СУБ'ЄКТИ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ

Суб'єкт адміністративних правопорушень, передбачених ст. 121 КУпАП спеціальний - водій транспортного засобу, тобто особа, яка в установленому порядку отримала дозвіл на керування транспортним засобом – посвідчення водія відповідної категорії тощо).

Суб'єктивна сторона правопорушень, передбачених ст. 121 КУпАП визначається як у формі умислу, так і у формі необереженості.

КОМПЕТЕНЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ПРОВАДЖЕНЬ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ЗА СТАТТЕЮ 121 КУПАП

ПРОТОКОЛ

(частини четверта, сьома-дев'ята статті)

ПОСТАНОВА

▶ (частини перша, друга, третя, п'ята, шоста, восьма, десята і одинадцята статті)

ТИМЧАСОВЕ ВИЛУЧЕННЯ

(частина четверта статті 121)

ТИМЧАСОВЕ ЗАТРИМАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

(частинами першою, другою, третьою, четвертою, шостою і сьомою статті)

ОСНОВНІ ВИДИ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПЕРЕВИЩЕННЯМ ВСТАНОВЛЕНИХ ОБМЕЖЕНЬ ШВИДКОСТІ РУХУ, ПРОЇЗДУ НА ЗАБОРОННИЙ СИГНАЛ РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА ПОРУШЕНЬ ІНШИХ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ (СТАТТЯ 122 КУПАП)

- перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів більш як на двадцять кілометрів на годину;
- порушення вимог дорожніх знаків та розмітки проїзної частини доріг
- правил перевезення вантажів;
- буксирування транспортних засобів;
- зупинки, стоянки;
- проїзду пішохідних переходів;
- ненадання переваги у русі пішоходам на нерегульованих пішохідних переходах;
- порушення встановленої для транспортних засобів заборони рухатися тротуарами чи пішохідними доріжками (ч. 1).

ІНШІ ВИДИ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПЕРЕВИЩЕННЯМ ВСТАНОВЛЕНИХ ОБМЕЖЕНЬ ШВИДКОСТІ РУХУ, ПРОЇЗДУ НА ЗАБОРОННИЙ СИГНАЛ РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА ПОРУШЕНЬ ІНШИХ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ (СТАТТЯ 122 КУПАП)

- проїзду перехресть;
- зупинок транспортних засобів загального користування;
- проїзд на заборонний сигнал світлофора або жест регулювальника;
- обгону і зустрічного роз'їзду;
- безпечної дистанції або інтервалу;
- розташування транспортних засобів на проїзній частині;
- порушення правил руху автомагістралями;
- користування зовнішніми освітлювальними приладами або попереджувальними сигналами при початку руху чи зміні його напрямку, використання цих приладів та їх переобладнання з порушенням вимог відповідних стандартів;
- користування під час руху транспортного засобу засобами зв'язку, не обладнаними технічними пристроями, що дозволяють вести перемови без допомоги рук (за винятком водіїв оперативних транспортних засобів під час виконання ними невідкладного службового завдання);
- порушення правил навчальної їзди (ч. 2).

ДОДАТКОВІ ВИДИ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПЕРЕВИЩЕННЯМ ВСТАНОВЛЕНИХ ОБМЕЖЕНЬ ШВИДКОСТІ РУХУ, ПРОЇЗДУ НА ЗАБОРОННИЙ СИГНАЛ РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА ПОРУШЕНЬ ІНШИХ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ (СТАТТЯ 122 КУПАП)

- ненадання переваги в русі транспортним засобам аварійно-рятувальних служб, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, поліції, що рухаються з увімкненими спеціальними світловими або звуковими сигнальними пристроями;
- ненадання переваги маршрутним транспортним засобам, у тому числі порушення правил руху і зупинки на смузі для маршрутних транспортних засобів;
- а так само порушення правил зупинки, стоянки, що створюють перешкоди дорожньому руху або загрозу безпеці руху (ч. 3).
- **перевищення** встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів більш як на п'ятдесят кілометрів на годину (ч. 4)

ІНШІ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ, ЯКІ ВИЯВЛЯЮТЬСЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ ТА ВІДНЕСЕНІ ДО ЇХ АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

- **Порушення, передбачені частинами першою - четвертою цієї статті, що спричинили створення аварійної обстановки, а саме: примусили інших учасників дорожнього руху різко змінити швидкість, напрямок руху або вжити інших заходів щодо забезпечення особистої безпеки або безпеки інших громадян (ч. 5)**
- **Зупинка чи стоянка транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю (крім випадків вимушеної стоянки), а так само створення перешкод водіям з інвалідністю або водіям, які перевозять осіб з інвалідністю, у зупинці чи стоянці керованих ними транспортних засобів, неправомірне використання на транспортному засобі розпізнавального знака "Водій з інвалідністю" (ч. 6)**
- **Зупинка чи стоянка транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками та/або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), а так само створення перешкод водіям транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), у зупинці або стоянці (ч. 7)**

СУБ'ЄКТ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ, ЯКІ ВИЯВЛЯЮТЬСЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ ТА ВІДНЕСЕНІ ДО ЇХ АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Особа, яка керувала транспортним засобом у момент вчинення правопорушення, а в разі вчинення передбачених частинами першою - третьою цієї статті правопорушень у виді перевищення обмеження швидкості руху транспортних засобів, проїзду на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху, порушення правил зупинки, стоянки, а також установлені для транспортних засобів заборони рухатися смугою для маршрутних транспортних засобів, тротуарами чи пішохідними доріжками, виїзду на смугу зустрічного руху, якщо зазначене правопорушення зафіксовано в автоматичному режимі, а також у разі порушення правил зупинки, стоянки транспортних засобів, якщо зазначене правопорушення зафіксовано в режимі фотозйомки (відеозапису), - відповідальна особа, зазначена у частині першій статті 14-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, або особа, яка **ввезла** транспортний засіб на територію України.

КОМПЕТЕНЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ПРОВАДЖЕНЬ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ЗА СТАТТЕЮ 122 КУПАП

ПРОТОКОЛ

(частини п'ята статті 122)

ПОСТАНОВА

(частини перша, друга, третя, четверта, шоста і сьома статті 122)

ТИМЧАСОВЕ ВИЛУЧЕННЯ

(частина п'ята статті 122)

ТИМЧАСОВЕ ЗАТРИМАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

(частинами третьою, п'ятою, шостою і сьомою статті 122 (в частині порушення правил зупинки, стоянки, що створюють перешкоди дорожньому руху або загрозу безпеці руху, порушення правил зупинки чи стоянки на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома))

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 130 КУПАП

Огляд проводиться:

- уповноваженою особою НП на місці зупинки транспортного засобу з використанням спеціальних технічних засобів;
- лікарем закладу охорони здоров'я.

ОЗНАКИ, ЯКІ ДАЮТЬ ПІДСТАВИ ПОЛІЦЕЙСЬКОМУ ВВАЖАТИ, ЩО ОСОБА КЕРУЄ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО ТА НАРКОТИЧНОГО СП'ЯНІННЯ

Ознаки алкогольного сп'яніння

- - Запах алкоголю з порожнини рота;
- - Порушення координації рухів;
- - Порушення мови;
- - Виражене тремтіння пальців рук;
- - Різка зміна забарвлення шкірного покриву обличчя;
- - Поведінка, що не відповідає обстановці.

Ознаки наркотичного сп'яніння

- - Наявність однієї чи декількох ознак стану алкогольного сп'яніння (крім запаху алкоголю з порожнини рота);
- - Звужені чи дуже розширені зіниці, які не реагують на світло;
- сповільненість або навпаки підвищена жвавість чи рухливість ходи, мови;
- - Почервоніння обличчя або неприродна блідість.

ДІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІСЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК СП'ЯНІННЯ

- відстороняє водія від керування т.з.
- пропонує пройти огляд на місці зупинки Т.З.
- У разі відмови водія від огляду поліцейським на місці зупинки Т.З. **ЧИ НЕПОГОДЖЕННЯ З ЙОГО РЕЗУЛЬТАТОМ** – пропонує пройти огляд в закладі охорони здоров'я
- У разі відмови від огляду на місці зупинки Т.З. та в закладі охорони здоров'я – зафіксувати відмову за допомогою 2 свідків скласти протокол за ст. 130 КУпАП

ОГЛЯД НА СТАН СП'ЯНІННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ НА МІСЦІ ЗУПИНКИ ТЗ

ПЕРЕД ПРОВЕДЕННЯМ ОГЛЯДУ НА СТАН СП'ЯНІННЯ

- інформує особу, яка підлягає огляду на стан сп'яніння, про порядок застосування спеціального технічного засобу та на її вимогу надає сертифікат відповідності та свідоцтво про повірку робочого засобу вимірювальної техніки;

- Залучає двох свідків.

- (Не можуть бути залучені як свідки поліцейські або особи, щодо неупередженості яких є сумніви)

- Установлює стан алкогольного сп'яніння з використанням спеціальних технічних засобів, показники яких після проведення тесту мають цифровий показник більше 0,2 проміле алкоголю в крові.

- Результати огляду зазначаються в акті огляду на стан алкогольного сп'яніння

Показники технічного засобу роздруковуються на папері та долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення

Примітка. У випадку установлення стану сп'яніння результати огляду, проведеного поліцейським, зазначаються у **ПРОТОКОЛІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ**, до якого долучається **АКТ ОГЛЯДУ**

АКТ ОГЛЯДУ складається у двох примірниках (1 примірник – водію, другий – в матеріали справи).

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ НА СТАН СП'ЯНИННЯ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я І ОФОРМЛЕННЯ ЙОГО РЕЗУЛЬТАТІВ

- У разі відмови водія від огляду поліцейським на місці зупинки Т.З. **ЧИ НЕПОГОДЖЕННЯ З ЙОГО РЕЗУЛЬТАТОМ** – поліцейський пропонує пройти огляд в закладі охорони здоров'я.
- Огляд проводиться лікарем в присутності водія.
- Лікар складає акт медичного огляду та Висновок огляду у 3 екземплярах (1 екз. – водію, 2 – поліцейському, 3 – в закладі охорони здоров'я).

У разі відмови від огляду на місці зупинки Т.З. та в закладі охорони здоров'я поліцейський:

Фіксує відмову за допомогою 2 свідків (відбирає пояснення).

Складає протокол про адміністративне правопорушення.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМООЦІНКИ ОТРИМАНИХ ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИКІВ:

1. Перелічіть статті адміністративного законодавства (КУпАП), що пов'язані із забезпеченням безпеки дорожнього руху та визначте їх об'єктивні сторони (до кожної статті – окремо).
2. В чому полягає компетенція поліції щодо оформлення адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху?
3. Назвіть правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху, за які поліція має право скласти протоколи про адміністративні правопорушення.
4. Назвіть правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху, за які поліція має право виносити постанови у справі про адміністративні правопорушення.
5. Які існують особливості провадження у справах про порушення особою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення?
6. Розкрийте склад правопорушення, передбаченого частиною статтею 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення?
7. Прокоментуйте ситуацію: особа, яку зупинили за порушення правил дорожнього руху, агресивно не погоджувалася на продення експрес-тесту на стан сп'яніння за допомогою приладу драгер. Поліцейський, що здійснював провадження зафіксував даний факт як відмову особи від проходження перевірки на стан сп'яніння особи.
8. Які процесуальні документи складаються поліцією під час оформлення матеріалів адміністративних правопорушень в сфері безпеки дорожнього руху?

**ГЛАВА 5. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО
ОФОРМЛЕННЯ ПОЛЩЕЙСЬКИМИ
ПОРУШЕНЬ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО
СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ
ПРИГОДИ**

Дніпро – 2021

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

Правилами дорожнього руху України дефініція «дорожньо-транспортна пригода» визначається як подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.

Нормою, яка встановлює відповідальність за скоєння дорожньо-транспортної пригоди, є ст. 124 Кодексу України про адміністративні правопорушення. У диспозиції ст. 124 КУпАП визначено відповідальність за порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна.

Необхідно зробити акцент на елементах юридичного складу даної статті. а саме на об'єктивних та суб'єктивних ознаках.

Об'єктом є суспільні відносини у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху та безпеки на транспорті.

Об'єктивна сторона включає такі обов'язкові складові: діяння (дія чи бездіяльність); обстановка; суспільно шкідливі наслідки; причинний зв'язок між суспільно шкідливим діянням та передбаченими законом суспільно шкідливими наслідками.

Суб'єкт у даному адміністративному проступку є спеціальним, а саме учасник дорожнього руху (особа, яка бере безпосередню участь у процесі руху на дорозі як пішохід, водій, пасажир, погонич тварин, велосипедист, а також особа, яка рухається в кріслі колісному).

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини як у формі умислу так і необережності.

СКЛАД ПРАВОПОРУШЕННЯ, НАСЛІДКОМ ЯКОГО Є ВЧИНЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

Диспозиція ст. 124 КУпАП сформульована законодавцем як бланкетна, тому для встановлення ознак об'єктивної сторони складу адміністративного правопорушення, потрібно проаналізувати ті нормативно-правові акти, які унормовують правила безпеки руху й експлуатації транспорту, насамперед Правила дорожнього руху, для з'ясування, які саме порушення цих правил були допущені учасником дорожнього руху.

Важливо!!! Слід враховувати, що адміністративний делікт, передбачений ст. 124 КУпАП, є проступком із так званим матеріальним складом, і обов'язковою ознакою об'єктивної сторони, що характеризує вчинене діяння, є не будь-які з допущених особою порушень ПДР, а лише ті з них, які спричиняють (викликають, породжують) суспільно шкідливі наслідки, тобто тільки такі порушення ПДР, які є причиною настання цих наслідків і, отже, перебувають з ними у причинному зв'язку. При виявленні причинного зв'язку необхідно враховувати як дії (бездіяльність) особи, яка керує транспортним засобом, так і неналежне (у тому числі невинне) поведіння інших учасників дорожнього руху, що може виключити відповідальність водія.

Зверніть увагу!!! При вирішенні питання про причинний зв'язок урахується наявність у водія технічної можливості уникнути шкідливого наслідку. Якщо такої можливості не було і встановлено, що аварійну ситуацію викликану не ним, то відповідальність водія виключається. У випадку, коли вказану ситуацію було створено самим водієм, відсутність технічної можливості уникнути шкідливих наслідків юридичного значення не має.

Обстановка вчинення даного проступку характеризується тим, що діяння вчиняється та наслідки настають в обстановці дорожнього руху.

ВИДИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

1) **Зіткнення** – подія, при якій рухомі транспортні засоби зіткнулися між собою, з рухомим складом залізниць (також якщо транспортний засіб був залишений на колії) чи з транспортним засобом, що раптово зупинився (перед світлофором, через затор у русі чи технічну несправність).

2) **Перекидання** – подія, при якій транспортний засіб, що рухався, перекинувся. До цього виду пригод не належить перекидання внаслідок інших видів пригод.

3) **Наїзд на пішохода** – подія, за якої рухомий транспортний засіб наїхав на людину, людина натрапила на рухомий транспортний засіб або людина постраждала від вантажу (або частин транспортного засобу), що перевозиться транспортним засобом, та виступає за габарити транспортного засобу.

До наїздів на пішохода зараховуються випадки наїзду на людей, що катаються на лижах, санях, ковзанах, самокатах, які переміщуються в інвалідних візках без двигуна, на дітей, котрі катаються на триколісних велосипедах.

4) **Наїзд на велосипедиста** – пригода, за якої рухомий транспортний засіб наїхав на велосипедиста або він сам натрапив на рухомий транспортний засіб.

ВИДИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

5) **Наїзд на тварину** – пригода, під час якої транспортний засіб наїхав на птахів, диких чи домашніх тварин (включаючи в'ючних і верхових) або ці тварини чи птахи ударилися в транспортний засіб, внаслідок чого постраждали люди чи спричинено матеріальні збитки.

6) **Наїзд на перешкоду** – подія, при якій рухомий транспортний засіб, наїхав або зачепив нерухомий об'єкт (опора мосту, стовп, огорожа, стіна, дерево, будівельні матеріали тощо).

7) **Наїзд на гужовий транспорт** – подія, при якій рухомий транспортний засіб наїхав на упряжених тварин або гужові вози, або самі ці упряжені тварини або гужові вози ударилися об рухомий транспортний засіб.

8) **Наїзд на транспортний засіб, що стоїть** – пригода, під час якої транспортний засіб, що рухався наїхав на транспортний засіб, що стояв. Наїзд на транспортний засіб, що раптово зупинився, належить до зіткнення.

ВИДИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

9) Інші події:

- падіння вантажу, що перевозиться, або відкинутого колесом предмету на людину, тварину або інший транспортний засіб.
- наїзди на перешкоду (вантаж, що впав, колесо, що відвалилося тощо), що раптово з'явилася.
- наїзди на осіб, що не є учасниками дорожнього руху.
- падіння пасажирів з рухомого транспортного засобу або усередині нього унаслідок різкого гальмування, прискорення або зміни напрямку руху.

Важливо знати!!! Під час кваліфікації дорожньо-транспортної пригоди обов'язково необхідно зазначати та враховувати: **типи дорожнього покриття:** цементобетонне, асфальтобетонне, бруковане, щебене, гравійне, дорога без покриття; **стани покриття:** мокре, сухе, оброблене протиожеледними матеріалами; **освітленість:** світлий час доби, нічний час, увімкнене штучне освітлення.

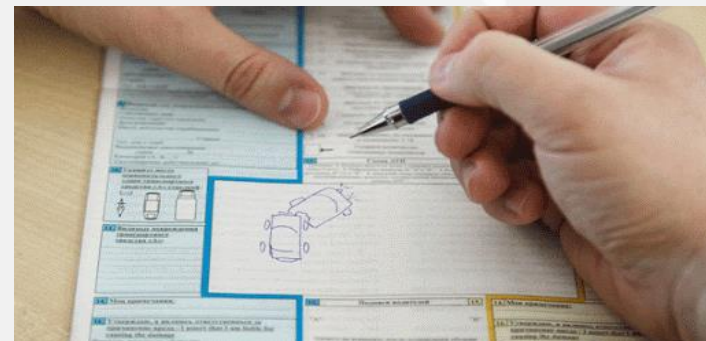
Отже, дорожньо-транспортна пригода в контексті провадження у справі про адміністративне правопорушення - це подія, яка завжди має суспільно шкідливі, негативні наслідки та обов'язково матеріальні збитки.

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНУ ПРИГОДУ (ЄВРОПРОТОКОЛ) УЧАСНИКАМИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Учасники дорожнього руху мають право скласти повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду (Європротокол), якщо були дотримані наступні вимоги:

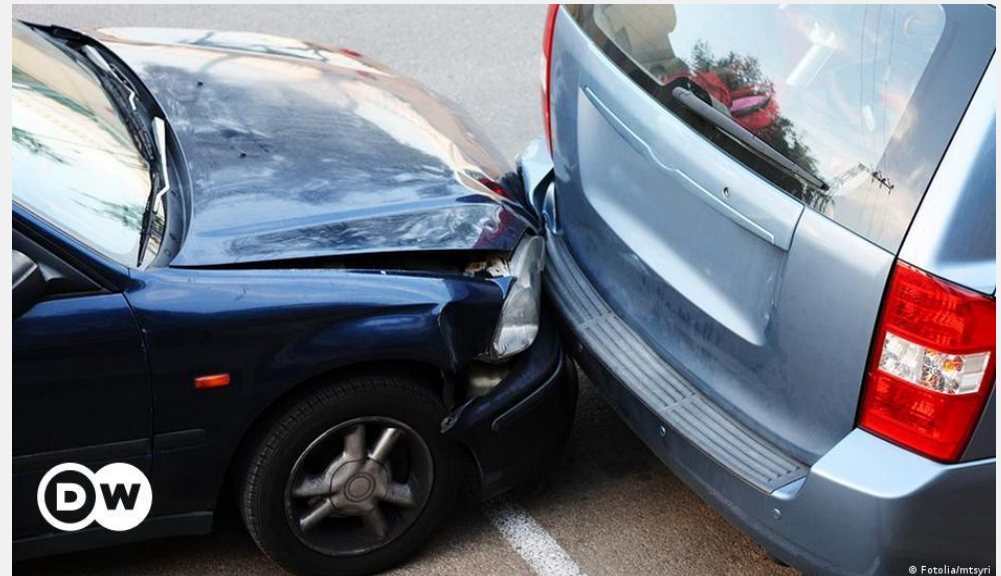
- 1) в ДТП присутні виключно два транспортних засоби;
- 2) відсутності травмованих або загиблих людей;
- 3) відсутність у водіїв ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;
- 4) водії мають при собі документи передбачені ст. 16 ЗУ «Про дорожній рух», п.п. 2.1 а,б, г Правил дорожнього руху України;
- 5) сума збитків не перевищує 50 000 гривень;
- 6) згода водіїв транспортних засобів з обставинами скоєння дорожньо-транспортної пригоди.

Водії транспортних засобів після складення повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду («Європротокол») мають право залишити місце дорожньо-транспортної пригоди та звільняються від обов'язку інформувати органи та підрозділи Національної поліції України про її настання.

ЮРИДИЧНІ СКЛАДИ НАЙБІЛЬШ ТИПОВИХ ПОРУШЕНЬ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ П.10.1 ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ УКРАЇНИ (ПОЧАТОК РУХУ)

01.01.2021 року, о 20.00 годині у м. Дніпро, на проспекті Гагаріна, поблизу будівлі №26, водій автомобіля ВАЗ 2101 д/з АЕ 0101 АЕ, Іванов І.І., перед початком руху, не переконався що це буде безпечним та скоїв зіткнення з автомобілем Ауді А8 д/з АЕ 0202 АЕ, під керуванням Сидорова Р.В., який рухався в попутному напрямку, внаслідок чого транспортні засоби отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

ЮРИДИЧНІ СКЛАДИ НАЙБІЛЬШ ТИПОВИХ ПОРУШЕНЬ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ П.10.1 ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ УКРАЇНИ(ЗМІНА НАПРЯМКУ РУХУ)

01.01.2021 року, о 20.00 годині у м. Дніпро, на проспекті Гагаріна, поблизу будівлі №26, водій автомобіля ВАЗ 2101 д/з АЕ 0101 АЕ, Іванов І.І., при зміні напрямку руху, не переконався що це буде безпечним та скоїв зіткнення з автомобілем Ауді А8 д/з АЕ 0202 АЕ, під керуванням Сидорова Р.В., який рухався в попутному напрямку, внаслідок чого транспортні засоби отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

ЮРИДИЧНІ СКЛАДИ НАЙБІЛЬШ ТИПОВИХ ПОРУШЕНЬ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ П.10.3 ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ УКРАЇНИ (ПЕРЕСТРОЮВАННЯ)

01.01.2021 року, о 20.00 годині у м. Дніпро, на проспекті Гагаріна, поблизу будівлі №26, водій автомобіля ВАЗ 2101 д/з АЕ 0101 АЕ, Іванов І.І., під час перестроювання не дав дорогу автомобілю, що рухався в попутному напрямку, по тій смузі, на яку мав намір перестроїтися, внаслідок чого здійснив зіткнення з автомобілем Ауді А8 д/з АЕ 0202 АЕ, під керуванням Сидорова Р.В. Наслідком є отримання механічних пошкоджень транспортними засобами, завдання матеріальних збитків, травмованих немає.

ЮРИДИЧНІ СКЛАДИ НАЙБІЛЬШ ТИПОВИХ ПОРУШЕНЬ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ П.10.9 ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ УКРАЇНИ (РУХ ЗАДНІМ ХОДОМ)

01.01.2021 року, о 20.00 годині у м. Дніпро, на проспекті Гагаріна, поблизу будівлі №26, водій автомобіля ВАЗ 2101 д/з АЕ 0101 АЕ, Іванов І.І., під час руху заднім ходом, не переконався що це буде безпечним і не створить перешкоди іншим учасникам дорожнього руху, не звернувся за допомогою до сторонніх осіб, внаслідок чого здійснив наїзд на автомобіль Ауді А8 д/з АЕ 0202 АЕ, що стояв (власник Сидорова Р.В.), внаслідок чого транспортні засоби отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

ЮРИДИЧНІ СКЛАДИ НАЙБІЛЬШ ТИПОВИХ ПОРУШЕНЬ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ П.12.1, 13.1 ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ УКРАЇНИ (БЕЗПЕЧНА ШВИДКІСТЬ РУХУ ТА ДИСТАНЦІЯ)

01.01.2021 року, о 20.00 годині у м. Дніпро, на проспекті Гагаріна, поблизу будівлі №26, водій автомобіля ВАЗ 2101 д/з АЕ 0101 АЕ, Іванов І.І., не вибрав безпечної швидкості руху, щоб мати змогу постійно контролювати його рух та безпечно керувати ним, не дотримався безпечної дистанції, у результаті чого здійснив зіткнення з автомобілем Ауді А8 д/з АЕ 0202 АЕ, під керуванням Сидорова Р.В., який рухався попереду, внаслідок чого транспортні засоби отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ ВОДІЇВ ЗА ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ДОРОЖНЬОГО СЕРВІСУ (ЗАПРАВНОГО ПІСТОЛЕТА ПАЛИВOROЗДАВАЛЬНОЇ КОЛОНКИ НА АЗС)

Досить сталою є практика, що водії транспортних засобів, перед початком руху не переконавшись, що це буде безпечно, пошкоджують заправний пістолет на паливороздавальній колонці АЗС, внаслідок чого заправна колонка отримує механічні пошкодження, чим завдають матеріальних збитків. Поліцейські кваліфікують дані дії водіїв за ст. 124 КУпАП за порушення п. 10.1 Правил дорожнього руху.

Поліцейські під час складання протоколу про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП зазначають основний пункт п. 10.1 Правил дорожнього руху України, де зазначено, що перед початком руху, перестроюванням та будь-якою зміною напрямку руху водій повинен переконатися, що це буде безпечно і не створить перешкод або небезпеки іншим учасникам руху.

У таких провадженнях у справі про адміністративне правопорушення необхідно зауважити, що водій транспортного засобу не може створити перешкод або загрози іншим учасникам дорожнього руху, оскільки п. 1.10 ПДР України зазначено визначення «учасника дорожнього руху». Учасник дорожнього руху – це особа, яка бере безпосередню участь у процесі руху на дорозі як пішохід, пасажир, водій, велосипедист, погонич тварин, а також особа, яка рухається в кріслі колісному. На підставі вищевикладеного можемо зазначити, що АЗС та заправний пістолет паливороздавальної колонки не є учасниками дорожнього руху.

Тому дані дії водіїв слід кваліфікувати як пошкодження майна АЗС.

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ, ЩОДО ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ, НАСЛІДКОМ ЯКИХ Є ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНА ПРИГОДА

Наприклад, неповнолітня особа, керуючи автомобілем не дотрималася безпечного інтервалу, здійснюючи обгін автомобіля, який рухається попереду та допустила зіткнення з іншим автомобілем, в результаті чого автомобілі отримали механічні пошкодження, а особа таким чином порушила п. 13.3 Правил дорожнього руху.

У правозастосовній практиці виникла ситуація, що поліцейські складають протокол про адміністративне правопорушення у відношенні неповнолітніх осіб за ст. 124 КУпАП та направляють на розгляд до суду. Але у таких випадках порушується основоположний принцип «верховенство права».

Окремо !!! Згідно з ст.6 Сімейного кодексу України неповнолітньою вважається дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років.

Аналізуючи диспозицію ст. 124 КУпАП можемо зазначити, що саме учасник дорожнього руху повинен порушувати правила дорожнього руху, наслідком яких є завдання матеріальних збитків та пошкодження об'єктів матеріального світу.

Одним з суб'єктів, які відносяться до учасників дорожнього руху, є водій.

П. 1.10 Правил дорожнього руху передбачено, що водієм є особа, яка керує транспортним засобом та має посвідчення водія відповідної категорії.

П. 2.13 Правил дорожнього руху закріплює право на управління транспортним засобом категорії «В» особам з 18-річного віку. Тобто однією з головних законодавчих ознак водія є досягнення ним 18-річчя. Особа, яка не досягла цього віку, жодним чином не може отримати посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії «В» та, відповідно, керувати ними. Навіть, коли особа досягла 18-річного віку, вона не має права керувати транспортними засобами без посвідчення водія відповідної категорії.

Здійснюючи провадження у справі про адміністративне правопорушення у аналогічних ситуаціях, винуватцями яких є неповнолітні, необхідно встановити, що вони не є суб'єктами адміністративного правопорушення передбаченого ст. 124 КУпАП. У описаній ситуації неповнолітня особа дійсно керувала транспортним засобом, але через свій недостатній віковий ценз не мала посвідчення водія відповідної категорії транспортних засобів, тому що не досягла встановленого законодавством 18-річного віку.

ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СТ. 124 КУПАП ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У КЕРУВАННІ ГУЖОВИМ ТРАНСПОРТОМ

Наїзд на гужовий транспорт як вид ДТП за частотою співвідноситься як 1 до 2, де 1 – наїзд на механічний транспортний засіб, вчинений з боку гужового транспорту, а 2 - наїзд на гужовий транспорт, вчинений з боку механічного транспортного засобу.

Ст. 124 КУПАП має таку об'єктивну сторону: «Порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна».

Особа, яка приймає безпосередню участь в управлінні гужовим транспортом не є учасником дорожнього руху відповідно до визначення учасника дорожнього руху в п.1.10 Правил дорожнього руху.

Отже, особи, які беруть участь у керуванні гужовим транспортом не є спеціальним суб'єктом за ст. 124 КУПАП, а отже дану ситуацію необхідно кваліфікувати як пошкодження майна.

АЛГОРИТМ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПРИ ОФОРМЛЕННІ МАТЕРІАЛІВ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПОРУШЕННЯ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

Прибувши на місце пригоди з матеріальними збитками без потерпілих, поліцейський:

- 1) Подає попередню інформацію про пригоду до чергової частини органу (підрозділу) Національної поліції України (місце пригоди, локалізація, вид пригоди, кількість учасників, марку, модель, тип, реєстраційні номерні знаки транспортного засобу, відомості про майно, яке пошкоджено (в тому числі перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, отриманих унаслідок ДТП), результати огляду водіїв на стан сп'яніння (у випадку його проведення).
- 2) Огороджує відповідними знаками, конусами або тимчасовим огородженням місце ДТП та забезпечує безпеку дорожнього руху на вказаній ділянці.
- 3) У разі потреби організовує та регулює дорожній рух транспорту в об'їзд, а в разі неможливості зробити це фіксує в присутності учасників ДТП розташування транспортних засобів, слідів ДТП та слідів інших предметів, що мають відношення до пригоди, після чого вживає заходів щодо поновлення руху.
- 4) Фіксує місце, час, вид, обставини, порушені положення Правил дорожнього руху та наслідки ДТП.

ОСОБЛИВОСТІ ОГЛЯДУ ПОЛЩЕЙСЬКИМ МІСЦЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ ПРИ ОГЛЯДІ МІСЦЯ ПОДІЇ ПОЛЩЕЙСЬКІ ОBOB'ЯЗКОВО ФІКСУЮТЬ:

- ділянку дороги, на якій сталась ДТП;
- сталі орієнтири, до яких на схемі здійснена прив'язка об'єктів та слідів;
- транспортні засоби, причетні до ДТП, координати їх розміщення відносно елементів проїжджої частини та сталих орієнтирів;
- сліди гальмового шляху коліс транспортних засобів: їх розміщення відносно елементів проїжджої частини; довжина від їх початку до кожного колеса транспортного засобу із зображенням місць розривів; довжина слідів на ділянках з різним покриттям;
- інші сліди та предмети, що стосуються пригоди: розміщення частин та об'єктів (уламки кузова, частинки фарби, уламки скла, осипання ґрунту, сліди рідини), що відокремилися від транспортного засобу, відносно елементів проїжджої частини, транспортних засобів; площа розсіювання уламків скла, осипання ґрунту;
- координати місця зіткнення, наїзду відносно сталих орієнтирів;
- ширину проїжджої частини разом з роздільними смугами;
- ширину тротуарів, узбіччя;
- розміри ділянок з різним станом дорожнього покриття;
- розміри та розміщення дефектів дорожнього покриття;
- розташування дорожньої розмітки;
- розташування світлофорів, дорожніх знаків та інших засобів технічного регулювання дорожнього руху;
- розташування шлагбаума, засобів сигналізації, дорожніх знаків на підході до залізничного переїзду.

Важливо знати!!! Сталий орієнтир - стаціонарно встановлений об'єкт (кут будівлі або навільйону зупинки маршрутних транспортних засобів, дорожній знак 5.60 "Кілометровий знак", опора електропередач, об'єкт дорожнього сервісу, порядковий елемент інженерної конструкції дороги тощо), який має свою назву, порядковий номер, іншу видиму відмінність серед подібних об'єктів та розташований уздовж вулиці або смуги відведення дороги.

ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ СКЛАДАЮТЬСЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРИ ОФОРМЛЕНІ МАТЕРІАЛІВ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПОРУШЕННЯ ПДР, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

У разі порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, на місці дорожньо-транспортної пригоди складається протокол про адміністративне правопорушення стосовно цих осіб, до якого додаються:

1) схема місця ДТП, яку підписують учасники ДТП та поліцейський;

Варто знати!!! Схема місця дорожньо-транспортної пригоди - графічне зображення місця дорожньо-транспортної пригоди з відображенням та фіксацією на ньому всіх об'єктів та обставини, що стосуються події та можуть мати значення для об'єктивного визначення її причин, яке оформлюється з дотриманням вимог цієї Інструкції на місці пригоди і підписується її учасниками.

2) пояснення учасників пригоди;

3) пояснення свідків (у разі їх наявності);

Цінність свідка полягає в його безпосередньому об'єктивному сприйнятті обставин дорожньо-транспортної пригоди за допомогою органів чуттів та відсутності юридичної зацікавленості у вирішенні справи. Тому у зв'язку зі своїм нейтральним становищем свідок здатний об'єктивно та правильно засвідчити події та факти.

4) показання технічних приладів (у разі їх наявності);

5) показання засобів фото- та/або відеоспостереження (у разі їх наявності);

6) інші матеріали, які необхідні для прийняття рішення у справі.

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЯКЕ ПЕРЕДБАЧЕНА СТАТТЕЮ 124 КУПАП

У випадках, коли для прийняття об'єктивного рішення виникає необхідність для отримання додаткових даних, поліцейський, який оформлює матеріали ДТП, протягом доби передає оформлені матеріали ДТП для подальшого розгляду уповноваженій особі підрозділу поліції, на території обслуговування якого сталася пригода.

Уповноважена особа підрозділу поліції під час розгляду матеріалів ДТП повинен(на) в найкоротший строк, але **НЕ БІЛЬШЕ ОДНОГО МІСЯЦЯ** з дати вчинення ДТП, встановити всі обставини її скоєння, вжити інших заходів щодо об'єктивного визначення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, передбачене статтею 124 КУПАП, скласти відносно такої особи протокол про адміністративне правопорушення та в п'ятиденний строк надіслати його до відповідного суду.

Якщо при ДТП один з його учасників зник з місця пригоди, поліцейський оформляє схему місця ДТП, відбирає пояснення в потерпілого, свідків (у разі їх наявності), встановлює наявність засобів зовнішнього відео-, фотоспостереження та невідкладно повідомляє уповноважену особу підрозділу поліції, відповідальну за розшук осіб, що зникли з місця ДТП. Остання зобов'язана вжити всіх можливих заходів для встановлення винуватців ДТП та обставин її вчинення в найкоротший строк, але **НЕ БІЛЬШЕ ДВОХ МІСЯЦІВ**.

Розшук осіб, що зникли з місця ДТП, здійснюється шляхом використання баз (банків) даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС, відкритих джерел інформації, надсилання запитів про отримання необхідних фото- та/або відеофіксацій відповідної пригоди, виклику осіб для прибуття до підрозділу або відвідування їх за місцем проживання (перебування), роботи.

При встановленні транспортного засобу, який зник з місця пригоди, проводяться його огляд на предмет наявності характерних пошкоджень, інших обставин ДТП та фотофіксація.

У випадку встановлення факту проживання власника транспортного засобу на території, яку обслуговує інший підрозділ поліції, матеріали надсилаються за територіальністю.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМООЦІНКИ ОТРИМАНИХ ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИКІВ:

1. Надайте визначення терміну дорожньо-транспортна пригода?
2. Зазначте види дорожньо-транспортних пригод?
3. Який склад за шкідливими наслідками передбачений ст. 124 КУпАП?
4. Порухення норм якого нормативно-правового акту передбачає адміністративну відповідальність передбачену ст. 124 КУпАП?
5. Які типи дорожнього покриття Ви знаєте?
6. Які кваліфікуючі вимоги стосуються повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду (Європротокол)?
7. Які особливості притягнення до адміністративної відповідальності за ст. 124 КУпАП осіб, які беруть участь у керуванні гужовим транспортом?
8. Надайте визначення дефініції «сталий орієнтир» та особливості здійснення прив'язки до нього на місці дорожньо-транспортної пригоди?
9. Зазначте види процесуальних документів, які складаються поліцейськими при оформленні матеріалів справ про адміністративні порушення ПДР, що призвели до створення дорожньо-транспортної пригоди?

**ГЛАВА 6. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО
ВЧИНЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї,
ПІДВІДОМЧІ НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ**

Дніпро – 2021

ВИДИ НАЙБІЛЬШ ТИПОВИХ ПОРУШЕНЬ ВЧИНЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї, ЗА ЯКИМИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ОФОРМЛЮЮТЬСЯ МАТЕРІАЛИ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Домашнє насильство - діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються:

- в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами;
- між колишнім чи теперішнім подружжям;
- між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах,
- у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Економічне насильство - форма домашнього насильства, що включає:

- умисне позбавлення житла,
- їжі,
- одягу,
- іншого майна,
- коштів чи документів або можливості користуватися ними,
- залишення без догляду чи піклування,
- перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації,
- заборону працювати,
- примушування до праці,
- заборону навчатися,
- інші правопорушення економічного характеру.

Психологічне насильство - форма домашнього насильства, що включає:

- словесні образи,
- погрози, у тому числі щодо третіх осіб,
- приниження,
- переслідування,
- залякування,
- інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи,
- контроль у репродуктивній сфері.

ВАЖЛИВО: якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

Фізичне насильство - форма домашнього насильства, що включає:

- ляпаси,
- стусани,
- штовхання,
- щипання,
- шмагання,
- кусання,
- ▶ - незаконне позбавлення волі,
- нанесення побоїв,
- мордування,
- заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості,
- залишення в небезпеці,
- ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані,
- заподіяння смерті,
- вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Сексуальне насильство - форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно:

- повнолітньої особи без її згоди,
- стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини,
- примушування до акту сексуального характеру з третьою особою,
- інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності.

ОЗНАКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЖЕРТВ

Фізичне насильство:

- погіршення фізичного та психологічного здоров'я, емоційні та психоневрологічні розлади;
- синці, забиті місця, відсутність зубів, ушкодження кісток та м'яких тканин, наявність частково залікованих попередніх травм, сліди укусів, опіки незвичайної форми та в різних частинах тіла, розриви статевих органів;
- втрата ваги, зневоднення;
- наявність хвороб, що передаються статевим шляхом;
- викиди плоду, мертвонароджені діти, передчасні пологи, брак ваги у **НЕМОВЛЯТ.**

Психологічне насильство:

- невідповідність отриманих ушкоджень поясненням жінки щодо їх походження; історії про відвідання різних лікарів, які не відповідають дійсності; відкладання часу звернення за психологічною допомогою або відмова від неї чи будь-якого зовнішнього втручання, спрямованого на прояснення та корекцію ситуації;
- наявність скарг психосоматичного характеру;
- страхи, необумовлена тривожність, нерішучість, повна безініціативність та відчуття безпорадності;
- депресія, нав'язливі рухи та думки, схильність до одноманітних рухів та дій на кшталт розгойдування в кріслі, різання паперу, розчісування одного й того ж пасма волосся тощо;
- надмірне збудження, безсоння або, навпаки, підвищена сонливість та уповільнення рухів (останні вважаються проявом «лінощів», «нездатності добре виконувати свої домашні обов'язки» та підсилюють відчуття провини).

Психологічне насильство (продовження):

- втрата соціальних контактів з родичами, друзями, гостре відчуття самотності та ізольованості;
- уникання погляду в очі, приниженість у поведженні, похапливість;
- нереалістичні надії щодо розвитку визначних талантів дитини поряд із впевненістю в безперспективності її майбутнього;
- суїцидальні наміри, погрози позбавити життя себе;
- почуття провини за отримані фізичні ушкодження;
- звуження свідомості, нездатність адекватно оцінювати власне майбутнє, свої вчинки та вчинки інших людей, поєднання підозрливості з безмежною довірливістю.

Економічне насильство:

- нестаток або відсутність можливості розпоряджатися сімейним бюджетом та власними коштами;
- відмова від праці або навчання під тиском члена сім'ї;
- праця на посаді або робочому місці, обраному під тиском члена сім'ї;
- праця, зумовлена необхідністю утримувати члена сім'ї, який водночас контролює (забирає) всі фінанси в родині;
- одяг, взуття, які не відповідають сезону та погодним умовам;
- старезне вбрання;
- наочні ознаки існування в злиднях (незважаючи на реальні прибутки родини);
- недоїдання;
- наявність житлових проблем (негараздів).

Сексуальне насильство:

- порушення сексуальності, зокрема зниження або втрата сексуального потягу;
- сексологічні та сексопатологічні симптоми;
- захворювання, що передаються статевим шляхом;
- травми та пошкодження статевих органів;
- наявність викидів, мертвонароджених дітей та небажаних вагітностей.

ОЗНАКИ, ЩО ПРИТАМАННІ ДІТЯМ, ЯКІ ТРИВАЛИЙ ЧАС ПОТЕРПАЮТЬ ВІД НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї:

Фізичне насильство:

- самокаліцтво (заподіяння дитиною травм самій собі);
- крововиливи сітківки ока;
- зсув суглобів, переломи кісток, гематоми;
- забиті місця на тілі, сідницях або голові, які мають особливу форму предмета (пряжки ремня, долоні, лозини); рани і синці, різні за часом виникнення та/або у різних частинах тіла (на спині та грудях одночасно), або незрозумілого походження;
- сліди укусів людиною;
- незвичні опіки (цигаркою, праскою або розжареним посудом).

Психологічне насильство:

- неврівноважена поведінка;
- агресивність, схильність до нищення і насильства;
- уповільнене мовлення, нездатність вчитися, відсутність загальновідомих знань, невміння читати, писати та рахувати;
- надто висока зрілість та відповідальність у порівнянні зі звичайними для цього віку;
- уникання однолітків, бажання гратися лише з маленькими дітьми;
- ▶-занадто низька самооцінка;
- тривожність;
- намагання справити враження людини, що живе в злиднях.

Психологічне насильство (продовження):

- демонстрація страху перед появою батьків та/або необхідністю йти додому;
- страх фізичного контакту;
- депресія, спроби самогубства;
- вживання алкоголю або наркотиків;
- психосоматичні хвороби;
- насильство щодо свійських тварин та до слабших істот загалом;
- ▶ почуття провини за отримання фізичних ушкоджень.

Сексуальне насильство:

- знання термінології та жаргону, не властивого дітям;
- висипи в паху, захворювання, що передаються статевим шляхом (для дітей молодшого та підліткового віку);
- ознаки вагінального або анального проникнення стороннього тіла;
- підліткова проституція;
- вагітність (для підлітків);
- сексуальні злочини серед неповнолітніх;
- сексуальні домагання до дітей, підлітків, дорослих;
- нерозбірлива та/або зухвала сексуальна поведінка;
- уникнення контактів з однолітками, відсутність догляду за собою
- замкненість;
- демонстрація повної відсутності страху.

ЮРИДИЧНИЙ СКЛАД АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 173-2 КУПАП:

- Об'єктом даного адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері захисту прав громадян.
- Об'єктивна сторона правопорушення виражається в умисному вчиненні будь-яких дій фізичного, психологічного чи економічного характеру внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання ТЗП особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення.
- Суб'єкт адміністративного проступку - загальний (фізична осудна особа, яка досягла 16- річного віку); особливий (особа, на яку вже було накладено адміністративне стягнення за вчинення аналогічного правопорушення - ч. 2 цієї статті).
- Суб'єктивна сторона правопорушення визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі умислу.

ПРАВА ПОСТРАЖДАЛОЇ ОСОБИ ПРИ ВЧИНЕНІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА:

- ▶ Дієвий, ефективний та невідкладний захист в усіх випадках домашнього насильства, недопущення повторних випадків домашнього насильства;
- Звернення особисто або через свого представника до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
- Отримання повної та вичерпної інформації від суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про свої права і соціальні послуги, медичну, соціальну, психологічну допомогу, якими вона може скористатися.

ПРАВА ПОСТРАЖДАЛОЇ ОСОБИ ПРИ ВЧИНЕНІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА (ПРОДОВЖЕННЯ):

- Безоплатне отримання відповідно до законодавства соціальних послуг, медичної, соціальної та психологічної допомоги відповідно до її потреб;
- Безоплатну правову допомогу у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правову допомогу";
- Повагу до честі та гідності, уважне та гуманне ставлення з боку суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
- Конфіденційність інформації особистого характеру, яка стала відома суб'єктам, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, під час роботи з постраждалою особою, та захист персональних даних;
- Вибір спеціаліста за статтю (за можливості).

ПРАВА ПОСТРАЖДАЛОЇ ОСОБИ ПРИ ВЧИНЕНІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА (ПРОДОВЖЕННЯ):

- Відшкодування кривдниками завданих матеріальних збитків і шкоди, заподіяної фізичному та психічному здоров'ю, у порядку, визначеному законодавством;
- Звернення до правоохоронних органів і суду з метою притягнення кривдників до відповідальності, застосування до них спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству;
- Своєчасне отримання інформації про остаточні рішення суду та процесуальні рішення правоохоронних органів, пов'язані з розглядом факту вчинення стосовно неї домашнього насильства, у тому числі пов'язані з ізоляцією кривдника або його звільненням;
- Інші права, передбачені законодавством у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

ПРАВА ПОСТРАЖДАЛОЇ ДИТИНИ:

- Постраждала дитина має всі права постраждалої особи, реалізація яких забезпечується з урахуванням найкращих інтересів дитини, її віку, статі, стану здоров'я, інтелектуального та фізичного розвитку.

- Якщо у зв'язку із вчиненням домашнього насильства стосовно дитини вона не може проживати із своїми батьками, іншими законними представниками, на час подолання причин і наслідків домашнього насильства дитина може бути влаштована до родичів, у сім'ю патронатного вихователя, до центру соціально-психологічної реабілітації дітей, притулку для дітей служб у справах дітей, інших установ для дітей незалежно від форми власності та підпорядкування, в яких створені належні умови для проживання, виховання, навчання та реабілітації дитини відповідно до її потреб.

ПРАВА ПОСТРАЖДАЛОЇ ДИТИНИ (ПРОДОВЖЕННЯ):

- Захист прав та інтересів постраждалої дитини, у тому числі звернення до суду, представництво її прав та інтересів у суді, крім батьків та інших законних представників дитини, можуть здійснювати родичі дитини (баба, дід, повнолітні брат, сестра), мачуха або вітчим дитини, якщо вони не є кривдниками дитини, а також орган опіки та піклування.

- Під час розгляду судом та/або органом опіки та піклування спорів щодо участі одного з батьків у вихованні дитини, визначення місця проживання дитини, відібрання дитини, позбавлення та поновлення батьківських прав, побачення з дитиною матері, батька дитини, які позбавлені батьківських прав, відібрання дитини від особи, яка тримає її у себе не на законних підставах або не на основі рішення суду, обов'язково беруться до уваги факти вчинення домашнього насильства стосовно дитини або за її присутності.

АЛГОРИТМ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПРИ ОФОРМЛЕННІ МАТЕРІАЛІВ СПРАВ ПРО ВЧИНЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї

При отриманні повідомлення про факт вчинення домашнього насильства або при виявленні такого факту під час несення служби, поліцейські з'ясовують обставини і у разі підтвердження факту вчинення домашнього насильства:

- Вживають заходи, передбачені законодавством, щодо негайного припинення правопорушення.
- У разі необхідності надають потерпілій особі або правопорушнику першу медичну допомогу та/або викликають бригаду швидкої медичної допомоги.
- Приймають заяву про факт вчинення домашнього насильства від потерпілої особи та передають до чергової частини для подальшої її реєстрації.
- У разі присутності неповнолітньої або недієздатної особи в сім'ї, де вчинено насильство, складають рапорт про факт вчинення такого насильства.
- Інформують щодо можливості направлення постраждалих до спеціалізованих установ, які надають допомогу жертвам домашнього насильства.
- - Перевіряють кривдника за базою даних ОНП на наявність зареєстрованої зброї, причетність до вчинених раніше правопорушень та злочинів, перебування на профілактичних обліках тощо.

ПРИ ОТРИМАННІ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ФАКТ ВЧИНЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА АБО ПРИ ВИЯВЛЕННІ ТАКОГО ФАКТУ ПІД ЧАС НЕСЕННЯ СЛУЖБИ, ПОЛІЦЕЙСЬКІ З'ЯСОВУЮТЬ ОБСТАВИНИ І У РАЗІ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ФАКТУ ВЧИНЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА (ПРОДОВЖЕННЯ):

- За наявності підстав вважати, що поведінка кривдника може бути небезпечною для життя і здоров'я інших членів сім'ї, або наявності інформації про перебування кривдника на профілактичному обліку, його доставляють до ВП для вжиття заходів, передбачених законодавством (складання адміністративного протоколу за ст. 173-2 КУпАП), про що складають відповідний рапорт.
- При виявленні на місці події ознак кримінального правопорушення або злочину, викликають СОГ та до її приїзду забезпечують заходи з охорони місця події. Під час приїзду СОГ доповідають старшому про обставини події.
- У разі присутності неповнолітньої особи в сім'ї, де вчинено насильство, обов'язково зазначають про цей факт в рапорті для подальшої участі працівників ювенальної превенції.
- Під час охорони публічного порядку на території адміністративної дільниці, у разі наявності/виникнення підстав щодо ймовірного вчинення домашнього насильства, вживають заходів щодо запобігання правопорушення (проводять профілактичну бесіду щодо запобігання проявам насильства).
- По закінченню несення служби складають рапорт із зазначенням усіх виявлених, припинених правопорушень та вжитих заходів.
- Під час виконання службових обов'язків особливу увагу приділяють заходам особистої безпеки.

ПРОТОКОЛ

прийняття усної заяви про вчинене адміністративного правопорушення про скоєння насильства в сім'ї

місто Дніпро

19 січня 2021 року

19 год. 30 хв.

Інспектор відділення поліції № Дніпровського РУП ГУ НП в Дніпропетровській області лейтенант поліції Ігорь Коваленко в приміщенні кв.3 по вул.Шевченко, 17 в м. Дніпро прийняв усну заяву від:

Приходько Ольги Вікторівни, 15 жовтня 1985 року народження працюючої бухгалтером в ПП “Григоренко”, проживаючої: м. Дніпро по вул. Шевченко, буд.17, кв.3, документ, що посвідчує особу – АЕ 123456, виданий Індустріальним РВ ДМУ 15.10.2002 року

Гр. Приходько О.В. заявила:

ЗМІСТ ЗАЯВИ:

- Обставини події (дата, час, місце): 19 січня 2021 року приблизно о 18 годині 30 хв. гр-н Приходько Іван Іванович, 1975 р.н. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння за адресою м. Дніпро, вулиця Шевченко, 17 кв.3 безпідставно вчинив сварку зі своєю дружиною Приходько О.В. Висловлювався на її адресу брутальними словами, на зауваження не реагував, що привело останню до нервового зриву. Сварка проходила в присутності неповнолітнього сина Приходько Петра Івановича, 2009 р.н.

Заявником зазначено:

Мною особисто прочитано, написано вірно, зауважень та доповнень не маю.

підпис

О.В. Приходько

Заяву прийняв:

Інспектор відділення поліції №

Дніпровського РУП

ГУ НП в Дніпропетровській області лейтенант поліції

Ігорь Коваленко

**ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ
СКЛАДАЮТЬСЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРИ ОФОРМЛЕНІ
МАТЕРІАЛІВ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ
ПОРУШЕННЯ ВЧИНЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї.**

Начальнику відділення поліції №
Дніпровського РУП
ГУ НП в Дніпропетровській області
підполковнику поліції

Івану Кравчуку

Лисенко Ольги Вікторівна,
м. Дніпро вул. Шевченко, 17 кв.3

ЗАЯВА

Прошу припинити подальшу перевірку мого повідомлення про скоєння насильства в сім'ї з боку мого чоловіка - Лисенка І.І., оскільки на момент прибуття працівників поліції конфлікт вичерпано і ми помирилися. Зауважень до свого чоловіка не маю. Від подачі заяви відмовляюся. Медичної допомоги не потребую.

- ▶ Претензій до працівників поліції не маю. Первинну юридичну консультацію про можливість звернутися за допомогою отримала.

Написано власноручно без фізичного та психологічного впливу.

Дата та час

_____ О.В.Лисенко

Заяву відібрав:

Інспектор відділення поліції №
Дніпровського РУП
ГУ НП в Дніпропетровській області
лейтенант поліції

Ігорь Коваленко

ПОЯСНЕННЯ

м. Дніпро
2021 р.

19 січня

Інспектор відділення поліції № Дніпровського РУП ГУ НП в Дніпропетровській області лейтенант поліції Ігорь Коваленко в приміщенні квартири №3 по вул. Шевченко, 17 в м. Дніпро опитав:

Приходько Ольгу Вікторівну, 15.10.1985 року народження, народилась у м. Києві, освіта вища, одружена, працює бухгалтер ПП «Григоренко», мешкає м. Дніпро, вул. Шевченко, 17 кв.3, паспорт АЕ № 123456 видано 15.10.1996 р. Індустріальним РВ ДМУ, телефон 745-33-25.

Ст. 10, 63 Конституції України мені роз`яснило _____

По суті заданих до мене запитань можу пояснити, що з 2007 року я знаходжусь у шлюбі з Приходько Іваном Івановичем, 1985 р.н. Від спільного мешкання у нас є дитина – Приходько Петро Іванович, 2009 року народження, який вчиться у 6-му класі СШ№127. На протязі останніх двох років мій чоловік став зловживати алкогольними напоями, приходити до дому в п'яному стані, постійно свариться, розпускає до мене руки, чим ображає мене та дитину, так як сварки відбуваються в присутні нашої дитини. Сварки виникають на ґрунті ревнощів, тобто мій чоловік ревнує мене до колег по роботі, хоча я йому ні яких поведів для цього не давала.

Так, 19.01.2021 р. приблизно о 18.30 год. мій чоловік прийшов до дому в п'яному стані, побачив букет квітів, які мені подарували на роботі, та став кричати на мене, при цьому казав, що я гуляща, у мене є якісь другі чоловіки, я намагалася перед ним виправдатись, але він в присутні нашої дитини почав ображати нецензурними словами.

Прошу притягнути чоловіка до відповідальності, щоб він більш не ображав ні мене, ні дитину, перестав сваритися.

Пояснення з моїх слів записано вірно, мною прочитано.

О.В. Приходьк

Пояснення відбрав:

Інспектор відділення поліції №
Дніпровського РУП
ГУ НП в Дніпропетровській області
лейтенант поліції

Ігорь Коваленко

• 09 березня 2021р.

м. Дніпро _____

• _____ (місце складання протоколу)

Я, інспектор відділення поліції № Дніпровського РУП ГУ НП в Дніпропетровській області лейтенант поліції Іван Коваленко

(посада, найменування органу поліції, звання, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол)

склав цей протокол про те, що громадянин(ка)

ЛИСЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

дата та місце народження 5.03.1975 р.н., м.Дніпропетровськ, громадянство України, місце проживання м.Дніпро вул.Шевченко,17 кв.3 _____, _____, міське реєстрації м.Дніпро, вул.Шевченко,17 кв.3 _____,

номер телефону(0562) 33 44 44, місце роботи (навчання), посада ТОВ "Авто-Імпекс", водій _____,

особу встановлено_ паспорт громадянина України серії АЕ № 312654, виданий Жовтневим РВ ГУ ДМС України в Дніпропетровській області, 12.07.2014 р _____.

(назва документа, серія, №, ким і коли виданий)

чи притягався(лася) до адміністративної відповідальності : інформація про притягнення до адміністративної відповідальності протягом року відсутня, склад адміністративного правопорушення 09 березня 2017 року приблизно о 18 годині 30 год. Лисенко І.І., 1975 р.н. перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння вчинив сварку зі своєю дружиною Лисенко О.В., за місцем спільного проживання: м. Дніпро, вул. Шевченко, 17 кв.3. Висловлювався в її адресу нецензурною лайкою, принижував людську гідність, що завдало останній шкоди її психічному здоров'ї, т.б викликало емоційну невпевненість та нездатність захистити себе.

(дата, час, місце вчинення і суть учиненого адміністративного правопорушення)

чим вчинив(ла) правопорушення, передбачене ч.1 статті 173-2 КУпАП.

Свідки: 1 Павлів Наталя Петрівна, м. Дніпро вул. Шевченко 17 кв.4 _____ Павлів _____ (підпис)

2. Павлів Віктор Іванович, м. Дніпро вул. Шевченко, 17 кв.4 _____ Павлів _____ (прізвища, імена, по батькові, місця проживання) _____ (підпис)

Потерпілий(і): Лисенко Ольга Вікторівна м.Дніпро вул. Шевченко, 17 кв.3 _____ (прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

Правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду _____ не заподіяно _____.

Гр-ну(ці) Лисенко І.І. _____ роз'яснено його (її) права та обов'язки, передбачені статтями 55, 56, 59, 63 Конституції України, статтею 268 КУпАП, і повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбудеться 10.03.2021року о 14 год. 00 хв. у Центральному районному суді м. Дніпро _____

(місце розгляду справи)

Підпис особи, яка ознайомена з місцем та часом розгляду справи _____

У присутності понятих: 1. Самойленко Петро Володимирович, м. Дніпро, вул. Європейська, 13 кв.76 _____

2. Корж Максим Денисович, м. Дніпро, вул. Передова, 67 _____ (прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

проведено особистий огляд та огляд речей, передбачені статтею 264 КУпАП, що були у гр-на(ки) Лисенко І.І. _____, та згідно зі статтею 265 КУпАП виявлені речі вилучено для тимчасового зберігання _____ особистий огляд та огляд речей не проводився, речі не вилучалися _____

У присутності понятих: 1. Самойленко Петро Володимирович, м. Дніпро, вул. Європейська, 13 кв.76 _____

2. Корж Максим Денисович, м. Дніпро, вул. Передова, 67 _____

(прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

проведено особистий огляд та огляд речей, передбачені статтею 264 КУпАП, що були у гр-на(ки) Лисенко І.І. _____, та згідно зі статтею 265 КУпАП виявлені речі вилучено для тимчасового зберігання __особистий огляд та огляд речей не проводився, речі не вилучалися _____

Підписи понятих: 1. _____ Самойленко 2. _____ Корж Підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності _____ Лисенко І.І.

Пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, по суті порушення _____

_____ ображав дружину, висловлювався нецензурною лайкою, свою вину визнаю_(або на окремому аркуші)_____ Від пояснення та підпису відмовився(лася) у присутності понятих: 1. _____ 2. _____

Заяви та клопотання: _____ не надходило _____

Рішення керівництва органу поліції за заявою, клопотанням _____

До протоколу додається __заява Лисенко О.В. на 1 – му аркуші., матеріали перевірки заяви Лисенко О.В. на 10 арк. _____

Підпис посадової особи органу поліції, яка склала протокол _____ І.І. Коваленко

Другий примірник протоколу про адміністративне правопорушення отримав _____ Лисенко _____ Лисенко

Постанова серії ____ № _____ (дата) _____ (підпис) _____ (П.І.Б.)

№ 000000

Додаток:

Кваліфікуючі ознаки за правопорушенням

передбачених ст. 173 -2 КУпАП

Жертва насильства в сім'ї _____ жінка,співмешканка,дочка,сестра,удочерена,бабуся,онука,невістка,мачуха,падчірка,зять,чоловік,син, внук, співмешканець,дідуся,свекор, відчим ,усиновитель,колишній чоловік, інше _____

Кривдн чоловік, співмешканець, син, дідуся, внук, зять, свекор, відчим, усиновитель, колишній чоловік, жінка, дочка, співмешканка ,бабуся, внучка, невістка, мачуха, падчірка, інше _____.

Місце вчинення: квартира, двір багатоповерхового будинку, приватний будинок, двір приватного будинку, дачний будиночок, правопорушення _____ вулиця, дитячий майданчик, інше _____.

Спосіб скоєння _____ психологічне насильство: нецензурна лайка,словесна образа,словесна погроза,заякування,ревнощі

правопорушення _____ безпідставне порушення спокою, образливі жести, пози,миміка,інтонація, _____ безпідставні докори, зауваження, обвинувачення, інше _____.

фізичне насильство: _____ образливе чіпляння, хапання за одяг,насилницьке утримання за руки,гвалт, крики з хуліганських мотивів, інше _____.

економічне насильство: _____ знищення, пошкодження, псування особистих речей, предметів, прикрас, позбавлення житла, їжі, одягу, заборона працювати, заборона користуватися спільними грошима, примус виконувати _____ тяжку непосильну роботу, відмова піклуватися за малолітніми, неповнолітніми членами родини,відмова піклуватися за старими, інвалідами , інше _____.

Начальнику відділення поліції №

Дніпровського РУП

ГУ НП в Дніпропетровській області

підполковнику поліції

Івану Кравчуку

Лисенко Ольги Вікторівна,

м. Дніпро вул. Шевченко, 17 кв.3

РАПОРТ

Доповідаю, що за дорученням чергового відділення поліції «__» _____ 2021 р. о «__» год. спільно з інспектором поліції П.І.Б. прибули за адресою : м. Дніпро вул. Шевченко, 3 кв.10, для перевірки повідомлення громадянки Лисенко О.В. про скоєння насильства в сім'ї гр-ном Лисенко І.І., що надійшло по лінії 102.

При перевірці повідомлення встановлено, що за адресою м. Дніпро вул. Шевченко, 3 кв.10 мешкає Лисенко І.І., 21.01.1985 р.н., приватний підприємець, не судимий, Лисенко О.В., 23.05.1985 р.н., медсестра лікарні №2 м. Дніпро, не судима, неповнолітній Лисенко В.І., 20.07.2009 р.н., учень СЗШ №45 м.Дніпро.

На момент прибуття, заявниця Лисенко О.В., підтвердила факт виклику поліції за лінією 102, але відмовилася допустити в приміщення своєї квартири зі славшись на припинення конфлікту, який виник на побутовому ґрунті із-за зловживання її чоловіком алкогольних напоїв. Останній почав зловживати спиртними напоями після втрати роботи. В ході конфлікту їй і неповнолітньому сину не завдано будь якої фізичної шкоди. Для перевірки вказаної інформації було запрошено неповнолітнього Лисенко В.І., який підтвердив факт виникнення і припинення конфлікту. Будь якої шкоди йому не заподіяно. Опитати гр-на Лисенко І.І. не виявилось можливим, оскільки зі слів його дружини і сина – останній спав.

Гр-ка Лисенко О.В.. відмовилася від подачі заяви про скоєння насильства в сім'ї, про що письмово засвідчила в заяві. Факт відмови в подачі заяви можуть засвідчити гр-ни Василенко П.П. та Василенко В.І. , які мешкають по сусідству за адресою: м. Дніпро, вул. Шевченко, 3 кв.11.

Гр-ка Лисенко О.В.. була проінформована про наявність закладів, які надають допомогу у захисті її та неповнолітнього сина законних інтересів та здійснюють інші повноваження, щодо попередження насильства в сім'ї.

Прошу Ваших вказівок по сугі рапорту.

Додаток: заява гр-ки Остапчук Н.В., пояснення Остапчук Н.В., пояснення Василенко П.П., пояснення Василенко В.І.

Інспектор відділення поліції №

Дніпровського РУП

ГУ НП в Дніпропетровській області

лейтенант поліції

Ігорь Коваленко

ВИДИ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ ДО ПОРУШНИКА

Притягнення до відповідальності:

- адміністративної: ст. 173-2 КУпАП (економічне, фізичне та психологічне насильство, а так само невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення)
- кримінальної: ст. 126-1 (домашнє насильство, тобто умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо теперішнього чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи).
ст. 390-1 (умисне невиконання обмежувальних заходів, передбачених статтею 91-1 КК України, або умисне невиконання обмежувальних приписів, або умисне ухилення від проходження програми для кривдників особою, щодо якої такі заходи застосовані судом).
- дисциплінарної: ст. 15 КУпАП (для спеціальних суб'єктів)

ІНШІ ЗАСОБИ ВПЛИВУ НА ПРАВОПОРУШНИКА:

- Анулювання дозволів на право придбання, зберігання, носіння зброї та боєприпасів у порядку, передбаченому законодавством.
- Позбавлення батьківських прав, якщо кривдником є батьки чи один із них.
- Позбавлення опікунських прав.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Терміновий заборонний припис стосовно кривдника виноситься у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення та містить наступні заходи (до 10 діб):

- зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Важливо!!!:

- Якщо кривдником є особа, яка на день винесення припису не досягла вісімнадцятирічного віку та має спільне місце проживання (перебування) з постраждалою особою до неї може бути застосовано лише захід заборони в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

- Працівники уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України можуть у встановленому законом порядку застосовувати поліцейські заходи примусу для виселення з житлового приміщення кривдника, якщо терміновий заборонний припис передбачає зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, а кривдник відмовляється добровільно його залишити.

- Терміновий заборонний припис виноситься за заявою постраждалої особи, а також за власною ініціативою працівником уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України за результатами оцінки ризиків.

Обмежувальний припис стосовно кривдника видається судом на підставі оцінки ризиків, терміном від 1 до 6 місяців, та визначаються один чи декілька заходів тимчасового обмеження прав кривдника або покладення на нього обов'язків:

- заборона перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою;
- усунення перешкод у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи;
- обмеження спілкування з постраждалою дитиною;
- заборона наближатися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалою особою;
- заборона особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватися з нею;
- заборона вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб.

Важливо:

Постраждала особа може вимагати від кривдника компенсації її витрат на лікування, отримання консультацій або на оренду житла, яке вона винаймає (винаймала) з метою запобігання вчиненню стосовно неї домашнього насильства, а також періодичних витрат на її утримання, утримання дітей чи інших членів сім'ї, які перебувають (перебували) на утриманні кривдника, у порядку, передбаченому законодавством.

Право звернутися до суду із заявою про видачу обмежувального припису стосовно кривдника мають:

- постраждала особа або її представник;
- у разі вчинення домашнього насильства стосовно дитини - батьки або інші законні представники дитини, родичі дитини (баба, дід, повнолітні брат, сестра), мачуха або вітчим дитини, а також орган опіки та піклування;
- у разі вчинення домашнього насильства стосовно недієздатної особи - опікун, орган опіки та піклування.

Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи:

- Уповноважений підрозділ органу Національної поліції України бере на профілактичний облік кривдника з моменту виявлення факту вчинення ним домашнього насильства на встановлений законодавством строк і проводить з ним профілактичну роботу.
- Зняття кривдника з профілактичного обліку здійснюється уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України, який взяв його на профілактичний облік, автоматично після завершення встановленого строку, якщо інше не передбачено законодавством.
- Порядок взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника затверджується окремим наказом МВС України.

Підставами для поставлення кривдника на профілактичний облік є:

- складений адміністративний протокол про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 173-2 КУпАП;
- терміновий заборонний припис стосовно кривдника, винесений працівником уповноваженого підрозділу поліції;
- отримання уповноваженим підрозділом поліції в установленому законом порядку інформації про видачу судом обмежувального припису кривднику;
- рішення суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, передбачене статтею 173-2 КУпАП;
- відкриття кримінального провадження стосовно кривдника у зв'язку з вчиненням ним домашнього насильства чи насильства за ознакою статі;
- повідомлення установи виконання покарань про звільнення від відбування покарання кривдника, засудженого за вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі.

Підставами для зняття кривдника з профілактичного обліку є:

- відсутність повторних випадків учинення кривдником домашнього насильства впродовж одного року з дня взяття на профілактичний облік;
- закінчення строку дії обмежувального припису стосовно кривдника;
- закриття справи про адміністративне правопорушення стосовно кривдника;
- закриття кримінального провадження за відсутністю в діянні складу кримінального правопорушення, розпочатого у зв'язку з вчиненням кривдником домашнього насильства чи насильства за ознакою статі;
- погашення або зняття судимості за кримінальне правопорушення, пов'язане з учиненням домашнього насильства;
- набрання законної сили виправдувальним вироком суду, вироком суду щодо призначення покарання у вигляді позбавлення волі за кримінальне правопорушення, пов'язане з учиненням домашнього насильства;
- рішення суду про оголошення особи померлою чи визнання безвісно відсутньою або отримання свідоцтва про її смерть.

Виконання програм для кривдників:

- Суб'єктами, відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.
- Суб'єкт, відповідальний за виконання програм для кривдників, організовує та забезпечує проходження кривдниками таких програм.
- Виконання програм для кривдників стосовно дітей-кривдників здійснюється з урахуванням вікових та психологічних особливостей дітей.
- З метою запобігання повторному вчиненню домашнього насильства та забезпечення виконання програми для кривдника дитину-кривдника може бути тимчасово влаштовано до родичів, у сім'ю патронатного вихователя або до установи для дітей незалежно від форми власності та підпорядкування, в яких створені належні умови для проживання, виховання, навчання та реабілітації дитини відповідно до її потреб.
- Виконання програм для кривдників забезпечують фахівці, які пройшли відповідне навчання.

Виконання програм для кривдників (продовження):

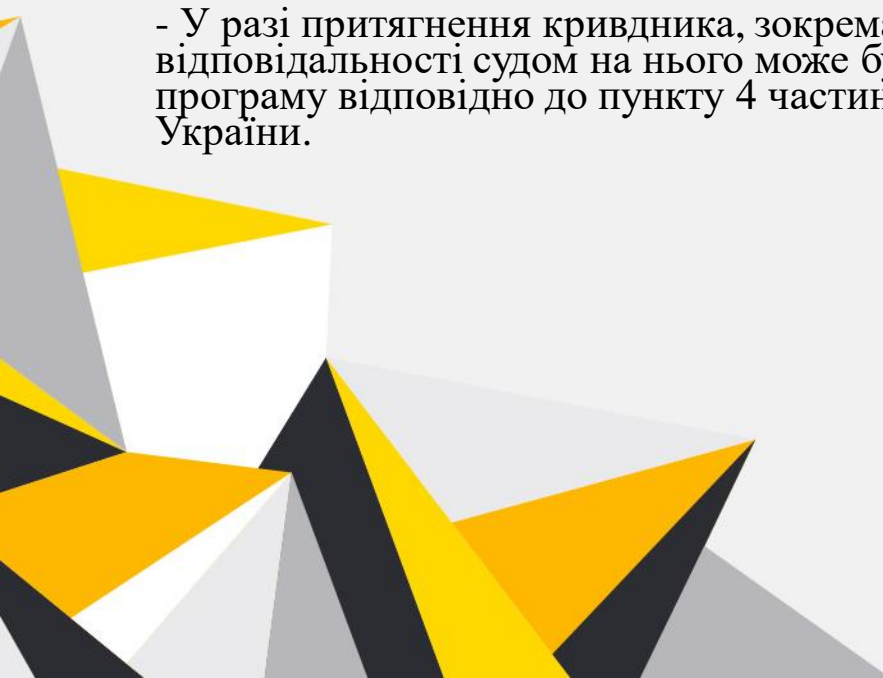
- Кривдника може бути направлено судом на проходження програми для кривдників на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством.

- Кривдник повинен мати можливість відвідувати програму для кривдників за власною ініціативою на добровільній основі.

- У разі неявки кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження програми без поважних причин суб'єкти, відповідальні за виконання програм для кривдників, надають протягом трьох робочих днів письмове повідомлення про це уповноваженому підрозділу органів Національної поліції України для вжиття заходів.

▶ - Притягнення кривдника до відповідальності за непроходження програми для кривдників не звільняє його від обов'язку пройти таку програму.

- У разі притягнення кривдника, зокрема дитини-кривдника, до кримінальної відповідальності судом на нього може бути покладено обов'язок пройти пробаційну програму відповідно до пункту 4 частини другої статті 76 Кримінального кодексу України.

Загальна структура матеріалів справи про адміністративні правопорушення, які оформлюють поліцейські:

- Протокол про адміністративне правопорушення (ст. 256 КУпАП);
- Пояснення особи, яка вчинила правопорушення (підозрюється у його вчиненні (ст. 268 КУпАП);- Заява особи (потерпілий\потерпіла) відносно якої було скоєно адміністративне правопорушення (ст.269 КУпАП);
- Пояснення особи, якій відомі будь-які обставини справи про адміністративне правопорушення (свідка) (ст. 272 КУпАП);
- Пояснення особи, яка засвідчувала окремі події, діяльність чи факти, важливі для з'ясування обставин справи про адміністративне правопорушення (понятті) (ст. 272 КУпАП);
- Протокол адміністративного затримання особи (у відповідності до ст. 261 КУпАП);
- Протокол особистого огляду особи (у відповідності до ст. 264 КУпАП);
- Протокол огляду та вилучення речей (у відповідності до ст. 265 КУпАП);
- Протокол вилучення зброї та боєприпасів.

Справа про адміністративне правопорушення, підвідомчі Національній поліції України (мінімальний перелік документів, можливий при оформленні правопорушення):

- Протокол про адміністративне правопорушення (ст. 256 КУпАП);
- Пояснення особи, яка вчинила правопорушення (підозрюється у його вчиненні) (ст. 268 КУпАП);
- Заява особи (потерпілий\потерпіла) відносно якої було скоєно адміністративне правопорушення (ст.269 КУпАП);
- Пояснення особи, якій відомі будь-які обставини справи про адміністративне правопорушення (свідка) (ст. 272 КУпАП);
- Пояснення особи, яка засвідчувала окремі події, діяльність чи факти, важливі для з'ясування обставин справи про адміністративне правопорушення (понятті) (ст. 272 КУпАП);
- Рапорт поліцейського;
- Паспортні данні правопорушника;
- Характеризуючі матеріали на правопорушника.

Нормативна основа провадження в справах про вчинення насильства в сім'ї, підвідомчі Національній поліції України.

Закони:

- Кодексом України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X (розділ 4,5);
- Кримінальний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 року № 2947-III. Відомості Верховної Ради України.2001. № 25-26. Ст. 131.
- Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII.
- Про запобігання та протидію домашнього насильства: Законом України № 2671-VIII від 07 січня 2018 р. (розділ 2,5,6);
- Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 року № 3460-VI. Дата оновлення: 09.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
- Про звернення громадян: Закон України від 02 жовтня 1996 року № 393/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96>(дата звернення 26.01.2020).

Нормативна основа провадження в справах про вчинення насильства в сім'ї, повідомчі Національній поліції України.

Накази:

- Порядком ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 08.02.2019 № 100;
- Інструкцією з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015р. № 1376
- Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01 серпня 2018 р. № 654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18>
- Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами: Наказ Міністерства освіти та науки України від 02 жовтня 2018 р. №1047. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-viyavlennya-reaguvannya-na-vipadki-domashnogo-nasilstva-i-vzayemodiyi-pedagogichnih-pracivnikiv-iz-inshimi-organami-ta-sluzhbami>
- Про утворення Державної установи «Кол-центр Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей»: Наказ Міністерства соціальної політики від 11 грудня 2018 року №1852. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1458-18>
- Про затвердження Порядку проведення та документування результатів медичного обстеження постраждалих осіб від домашнього насильства або осіб, які ймовірно постраждали від домашнього насильства, та надання їм медичної допомоги: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01 лютого 2019 №278. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0262-19>
- Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 25 лютого 2019 року №124. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0270-19>.
- Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства: Наказ Міністерства соціальної політики України та Міністерства внутрішніх справ України від 13 березня 2019 року №369/180. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19>.
- Про затвердження форм документів, із яких формується особова справа постраждалої особи, влаштованої до притулку для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: Наказ Міністерства соціальної політики України від 03 липня 2019 року №1037. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-19>.
- Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами: Наказ Міністерства освіти та науки України від 02 жовтня 2018 р. №1047. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-viyavlennya-reaguvannya-na-vipadki-domashnogo-nasilstva-i-vzayemodiyi-pedagogichnih-pracivnikiv-iz-inshimi-organami-ta-sluzhbami>.

Нормативна основа провадження в справах про вчинення насильства в сім'ї, підвідомчі Національній поліції України.

Постанови:

- Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363. Офіційний вісник України.2011.№ 101. С. 63.

- Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 658. Офіційний вісник України.2018.№ 69. С. 22 (дата звернення 26.01.2020).

- Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 655. Офіційний вісник України.2018.№ 68.С. 111.

- Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 654. Офіційний вісник України.2018.№ 69.С.18

Контрольні питання для самооцінки отриманих знань, вмінь та навиків:

1. Поняття та види домашнього насильства.
2. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.
3. Терміновий заборонний припис. Підстави його винесення.
4. Підстави для поставлення кривдника на профілактичний облік.
5. Обмежувальний припис стосовно кривдника.
6. Алгоритм дії працівників поліції при втручанні у факти домашнього насильства.
7. Повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
8. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції пов'язаних з домашнім насильством.

**ГЛАВА 7. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО
ВЧИНЕННЯ ПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ОБІГУ
НАРКОТИКІВ, ПІДВІДОМЧІ НАЦІОНАЛЬНІЙ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Дніпро – 2021

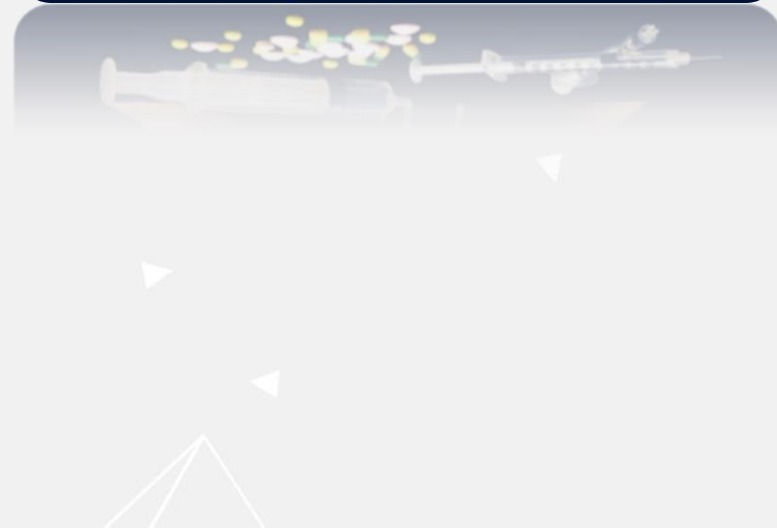
Види порушень у сфері обігу наркотиків, підвідомчі Національній поліції України.

стаття 44¹ Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах

стаття 44¹ Ухилення від медичного огляду чи медичного обстеження

стаття 106¹ Невжиття заходів щодо забезпечення охорони посівів снотворного маку чи конопель, місць їх зберігання та переробки

стаття 106² Незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку чи конопель

Тлумачення предмету адміністративних правопорушень передбачених статтями 44, 44-1, 106-1, 106-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення та визначення деяких окремих термінів.

Предметом адміністративних правопорушень, передбачених статтями 44, 44¹, 106¹, 106² Кодексу України про адміністративні правопорушення, є наркотичні засоби та психотропні речовини.

Відповідно до Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» та інших нормативних актів

наркотичні засоби - речовини природні чи синтетичні, препарати, рослини, включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

психотропні речовини - речовини природні чи синтетичні, препарати, природні матеріали, включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

культивування рослин, включених до Переліку, - посів, вирощування рослин, що містять наркотичні речовини, включених до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин - усі дії, включаючи рафінування, підвищення в препараті концентрації наркотичних засобів, психотропних речовин, чи переробку наркотичних засобів і психотропних речовин, у результаті яких на основі наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів наркотичних засобів і психотропних речовин одержуються готові до використання та (або) вживання форми наркотичних засобів, психотропних речовин, або лікарські засоби, що їх містять, чи інші наркотичні засоби, психотропні речовини.

виробництво наркотичних засобів, психотропних речовин - усі дії, пов'язані з серійним одержанням наркотичних засобів, психотропних речовин з хімічних речовин та (або) рослин, включаючи відокремлення частин рослин або наркотичних засобів, психотропних речовин від рослин, з яких їх одержують.

пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів – переміщенні їх у просторі шляхом відправлення з одного пункту в інший поштою, багажем, посильним тощо.

зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин - це фактичне володіння наркотичними засобами, психотропними речовинами, їх перебування у певному місці.

придбання наркотичних засобів, психотропних речовин – це їх купівля, отримання в обмін на інші товари і речі, у вигляді позички, дарунка, нагороди, сплати боргу, привласнення знайденого, збирання (лише щодо наркотиків) дикоростучих конопель і маку (їх частин), а також післяжнивних залишків неохоронюваних посівів наркотиковмісних рослин, відходів виробництва, які містять наркотичні речовини, тощо. Отже, придбання зазначених предметів може бути як сплатним, так і безоплатним.

перевезення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів – переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів наркотичних засобів і психотропних речовин у межах території України.

Розміри наркотичних засобів на їх значення для кваліфікаційні діянь поліцейськими

Важливо

!

Розміри наркотичних засобів та психотропних речовин визначаються відповідно до Таблиці невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу, затвердженої Наказом МОЗ України від 1 серпня 2000 року №188 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 серпня

2000 року, №512/4733). До таблиці №1 включені наркотичні засоби, що на сьогодні використовуються в Україні в незаконному обігу (бупренорфін, декстропропаксифен дезоморфін, канабіс, героїн, кодеїн, метадон тощо.).

Розміри наркотичних засобів визначені на підставі існуючої практики боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів та з урахуванням існуючої міжнародної практики, що базується на визначеній добовій дозі (definite daily dose) (далі — ВДД) за даними Міжнародного комітету з контролю за наркотиками ООН.

Кваліфікація адміністративних порушень у сфері обігу наркотиків, підвідомчі Національній поліції України.

Нелегальний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів в Україні набуває все більших масштабів, стає досить серйозним соціальним чинником, який негативно впливає на стан здоров'я і благополуччя людей, розвиток суспільства в цілому. Не дивлячись на прийняття у нашій державі низки концепцій та державних програм, протягом останнього десятиріччя спостерігається збільшення в півтора рази кількості осіб, які допускають немедичне вживання наркотичних засобів та психотропних речовин.

Важливу роль у попередженні правопорушень у сфері незаконного обігу наркотиків відіграє адміністративний примус, який є одним із засобів запобігання поширення наркозлочинності.

Кваліфікуючі ознаки правопорушення за ст. 44 КУпАП «Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах»:

об'єкт правопорушення суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення та у сфері державного регулювання обігу наркотичних засобів або психотропних речовин (згідно із Законами України «Про наркотичні засоби, психотропних речовин і прекурсори», «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»).

об'єктивна сторона правопорушення незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання, у межах території України рослин, включених до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

суб'єкт правопорушення	загальний, тобто фізична осудна особа, яка досягла 16 років.
суб'єктивна сторона	прямий умисел.
предмет протиправних дій	наркотичні засоби та психотропні речовини в невеликих розмірах, які знаходяться в Україні в незаконному обігу.
мета протиправних дій	без мети збуту (для власних потреб); дії перераховані в диспозиції статті, вчинені з метою збуту (навіть в невеликому розмірі), передбачають кримінальну відповідальність за ст. 307 КК України.
деякі значення невеликого розміру окремих наркотичних засобів або психотропних речовин у грамах	бупренорфін (0,012); декстропропаксифен (0,6); дезоморфін (0,01); канабіс (5); канабісу смола (0,5); канабісу екстракти (настойки) (0,3); героїн (0,001); опій ацетильований; етил морфіну гідрофлорід (0,2); кодеїн (0,2); кокаїн (0,2); метадон\фенадон; (0,02) меткатіон\фенадрон (0,01); кустарно вироблені препарати з ефедрину, псевдо ефедрину та препарати, що їх містять (0,15) морфін (0,03); макова солома (50) концентрат з макової соломи (опій екстракційний) (0,5); омнопон (0,03); опій (0,1); піритрамід (0,03); трамадол (0,5); промедол (0,03); фентаніл (0,0004); метилфентаніл (0,0002); пентазоцил (2).

санкція

накладення штрафу від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

**підстави
звільнення від
адміністративної
відповідальності**

добровільна видача особою наркотичних засобів або психотропних речовин, які були у неї в невеликих розмірах і які вона виробила, виготовила, придбала, зберігала, перевозила, пересилала без мети збуту.

**орган,
уповноважений
розглядати справу**

органи національної поліції (лише за ч.1), районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді), протягом доби з дня одержання.

Увага!

Військовослужбовці, за вчинення дій, передбачених ст. 44 КУпАП несуть відповідальність за дисциплінарним статутом, матеріали про адміністративне правопорушення передаються відповідним органам для вирішення питання про притягнення винних до дисциплінарної відповідальності.

Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення за ст. 44

КУпА

Типові процесуальні документи, які необхідно скласти в рамках розгляду адміністративного провадження у справах про адміністративні правопорушення:

протокол про адміністративне правопорушення

матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення (рапорти посадових осіб, заяви, пояснення особи, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, свідків правопорушення)

протокол особистого огляду і огляду речей (складається у разі необхідності, за інших умов відомості щодо проведення огляду та вилучення зазначаються в відповідній графі протоколів про адміністративне правопорушення або адміністративне затримання)

протокол про адміністративне затримання (складається у разі необхідності, як захід забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення)

Важливо!

Відповідно до статті 263 КУпАП осіб, які порушили правила обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, може бути затримано на строк до трьох годин для складення протоколу, а в необхідних випадках для встановлення особи, проведення медичного огляду, з'ясування обставин придбання вилучених наркотичних засобів і психотропних речовин та їх дослідження — до трьох діб з повідомленням про це письмово прокурора протягом двадцяти чотирьох годин з моменту затримання.

Увага!

Строк адміністративного затримання обчислюється з моменту затримання особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, для складання протоколу.

Про місцеперебування особи, затриманої за вчинення адміністративного правопорушення, негайно повідомляються її родичі, а на прохання цієї особи також повідомляються адміністрація за місцем роботи, її адвокат.

Негайно після фактичного затримання особи суб'єкт подання інформації повідомляє про затримання за допомогою телефонного, факсимільного зв'язку на єдиний телефонний номер системи надання безоплатної правової допомоги (0-800-213103) та інші телефонні номери, електронної пошти або через комплексну інформаційно-аналітичну систему забезпечення надання безоплатної правової допомоги відповідному регіональному центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, крім випадків адміністративного затримання, якщо особа захищає себе особисто чи запросила захисника.

Алгоритм дій поліцейських у випадку виявлення адміністративних порушень у сфері обігу наркотиків, підвідомчі Національній поліції України.

При складанні протоколу про адміністративне правопорушення за ч.1 ст. 44 КУпАП посадовим особам

Національної поліції **необхідно попередньо здійснити ряд дій:**

1. **Визначити кількість наркотичних засобів.** Для цього слід виходити з даних таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу, затверджених наказом МОЗ України від 1 серпня 2000 року №188. З метою визначення розмірів необхідно провести зважування наркотичних засобів, про що складається акт.
2. **Провести вилучення наркотичного засобу або психотропної речовини** відповідно до вимог, які визначені у ст. 265 КУпАП.
3. **Надіслати вилучені наркотичні засоби для дослідження** з метою встановлення їх вмісту (чи містить речовина наркотичні компоненти). Результати дослідження оформляються довідкою спеціаліста.

Важливо!

Поліцейським під час виявлення та документування правопорушення за ст. 44 КУпАП, слід пам'ятати про можливість застосування ст. 32 Закону України «Про Національну поліцію». Для застосування превентивних заходів поліцейський повинен мати достатньо підстав вважати, що особа має при собі річ, обіг якої заборонено чи обмежено або яка становить загрозу життю чи здоров'ю такої особи або інших осіб. Під час поверхневої перевірки речі або транспортного засобу особа повинна самостійно показати поліцейському вміст особистих речей чи транспортного засобу.

Слід звернути увагу на те, що протокол про адміністративне правопорушення за ч. 1 ст. 44 КУпАП складається уповноваженою на те посадовою особою Національної поліції (ст. 255 КУпАП) тільки після виконання зазначених дій, відповідно до вимог КУпАП.

Важливо ! частина 2 ст. 44 передбачає що у разі **добровільної видачі** особою наркотичних засобів або психотропних речовин, які були у неї в невеликих розмірах і які вона виробила, виготовила, придбала, зберігала, перевозила, пересилала без мети збуту, **звільняється від адміністративної відповідальності** за дії, передбачені цією статтею. При цьому протокол за ст. 44 **складається.**

Кваліфікуючі ознаки за ст. 441 КУпАП «Ухилення від медичного огляду чи

об'єкт правопорушення	суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення та у сфері державного регулювання обігу наркотичних засобів або психотропних речовин (згідно із Законами України «Про наркотичні засоби, психотропних речовин і прекурсори», «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»).
об'єктивна сторона правопорушення	ухилення особи, хворої на наркоманію, від медичного огляду на наявність наркотичного сп'яніння (за частиною першою статті 44 ¹) та ухилення особи, що зловживає наркотичними засобами і психотропними речовинами, від медичного обстеження (за ч.2 ст. 44 ¹)
суб'єкт правопорушення	за ч.1 статті - особа яка хвора на наркоманію (спеціальний суб'єкт); за ч.2 статті - фізична осудна особа, яка досягла 16-и років (яка зловживає наркотичними засобами і психотропними речовинами, загальний суб'єкт.)
суб'єктивна сторона санкція	наявність вини у формі прямого умислу (формальний склад).
	за ч. 1 статті: штраф від десяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
орган, уповноважений розглядати справу	за ч. 2 статті: штрафу від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді), протягом доби з дня одержання.

Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення за ст. 441 КУпАП

Типові процесуальні документи, які необхідно скласти в рамках розгляду адміністративного провадження у справах про адміністративні правопорушення:

протокол про адміністративне правопорушення підтверджують **адміністративне матеріали, що** факт вчинення адміністративного правопорушення (рапорти посадових осіб, заяви, пояснення особи, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, свідків правопорушення)

- Для вирішення питання щодо порушення адміністративної справи і складання протоколу за ст. 44¹ КУпАП (ухилення від медичного огляду або медичного обстеження), посадовій особі Національної поліції слід також усвідомити зміст термінів, що застосовуються в зазначеній статті.
- Частина 1 ст. 44¹ КУпАП встановлює адміністративну відповідальність за ухилення особи, хворої на наркоманію, від медичного огляду на наявність наркотичного сп'яніння.
- Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів і зловживанню ними» дає поняття особи, хворої на наркоманію, медичного огляду і медичного обстеження.

особа, хвора на наркоманію

особа, яка страждає на психічний розлад, що характеризується психічною та (або) фізичною залежністю від наркотичного засобу чи психотропної речовини, і якій за результатами медичного обстеження, проведеного відповідно до Закону встановлено діагноз "наркоманія"

медичний огляд

амбулаторний огляд особи з метою встановлення стану наркотичного сп'яніння

медичне обстеження

обстеження особи в стаціонарних умовах з метою встановлення діагнозу "наркоманія"

Під ухиленням від медичного огляду, медичного обстеження або лікування розуміється умисне невиконання розпорядження поліцейського щодо медичного огляду, а так само невиконання призначень та рекомендацій лікаря особою, яка зловживає наркотичними засобами або психотропними речовинами.

Важливо! за ч. 1 ст. 44¹ КУпАП притягується *лише та наркозалежна особа, якій в установленому порядку медичним закладом поставлено діагноз «наркоманія» і яка перебуває на обліку в наркологічному закладі за місцем проживання.* Коли особа хоча є фактично хворою на наркоманію, але цей діагноз не був поставлений у встановленому порядку, вона з юридичної точки зору не є хворою на наркоманію, а отже – суб'єктом правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 44¹ КУпАП.

У частині 2 ст. 44¹ КУпАП суб'єктом адміністративного правопорушення є особа, що зловживає наркотичними засобами або психотропними речовинами.

Під зловживанням наркотичними засобами або психотропними речовинами розуміється умисне систематичне незаконне вживання наркотичних засобів або психотропних речовин.

При складанні протоколу про адміністративне правопорушення за статтею 441 КУпАП посадовим особам органів Національної поліції доцільно зважити на наступні обставини:

- Чи має місце факт наркотичного сп'яніння?
- Чи перебуває особа на обліку з відповідним діагнозом, згідно із Класифікатором хвороб та споріднених проблем охорони зд

Кваліфікуючі ознаки правопорушення за ст. 1061 КУпАП «Невжиття заходів щодо забезпечення охорони посівів снотворного маку чи конопель, місць їх зберігання та переробки»:

**об'єкт
правопорушення**

суспільні відносини у сфері охорони сільськогосподарських посівів, суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення та у сфері державного регулювання обігу наркотичних засобів або психотропних речовин (згідно із Законами України «Про наркотичні засоби, психотропних речовин і прекурсори», «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»).

**об'єктивна
сторона
правопорушення**

невжиття заходів щодо забезпечення встановленого режиму охорони посівів снотворного маку чи конопель, місць зберігання і переробки врожаю цих культур, а також невиконання заходів щодо знищення післяжнивних залишків чи відходів виробництва, що містять наркотичні речовини;
невжиття землекористувачами або землевласниками на закріплених за ними земельних ділянках заходів щодо знищення дикорослих конопель чи снотворного маку

**суб'єкт
правопорушення**

для ч.1 статті - *посадова особа*;
для ч.2 статті - *громадяни і посадові особи*.

**суб'єктивна
сторона
предмет
протиправних дій
мета
протиправних дій**

вина у формі умислу чи необережності.
наркотичні засоби та психотропні речовини в *невеликих розмірах*, які знаходяться в Україні в незаконному обігу.
без мети збуту (для власних потреб); дії перераховані в диспозиції статті, вчинені з метою збуту (навіть в невеликому розмірі), передбачають кримінальну відповідальність за ст. 307 КК України.

санкція

за ч. 1 статті: накладення штрафу на посадових осіб від тридцяти до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
за ч. 2 статті: накладення штрафу на громадян від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб - від тридцяти до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

**орган, уповноважений
розглядати справу**

районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді), (за ч. 1 статті), посадові особи Національної поліції (за ч. 2 статті) протягом доби з дня одержання

Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення за ст. 1061 КУпАП «Невжиття заходів щодо забезпечення охорони посівів снотворного маку чи конопель, місць їх зберігання та переробки»

Типові процесуальні документи, які необхідно скласти в рамках розгляду адміністративного провадження у справах про адміністративні правопорушення:

протокол про адміністративне правопорушення матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення (рапорти посадових осіб, заяви, пояснення особи, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, свідків правопорушення)

Стаття 1061 КУпАП передбачає відповідальність не тільки за невжиття заходів для забезпечення встановленого режиму охорони посівів снотворного маку конопель, місць зберігання та перероблення врожаю цих культур, знищення післяжнивних залишків та відходів виробництва, які містять наркотичні речовини, а й невжиття землекористувачами або землевласниками, на закріплених за ними земельних ділянках заходів щодо знищення дикорослих конопель чи снотворного маку.

- З об'єктивної сторони проступок, передбачений ч. 1 ст. 1061 КУпАП, характеризується бездіяльністю, тобто невжиття заходів щодо охорони посівів конопель або снотворного маку; збереження врожаю цих рослин у місцях його складування й перероблення; знищення післяжнивних залишків та відходів у вигляді наркотичних засобів на містах виробництва. Порядок культивування снотворного маку та конопель, встановлений Законом України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» та іншими нормативними актами передбачає, що суб'єкти господарської діяльності, які отримують ліцензію на посів та вирощування наркотиковмісних рослин, повинні забезпечити вжиття організаційних, технологічних, кваліфікаційних та спеціальних вимог.
- Ліцензійними вимогами в частині охорони для провадження господарської діяльності з культивування та використання рослин, що містять наркотичні засоби, для промислових цілей, є необхідність укладання договору для охорони посівів маку, місць зберігання та переробки рослин. Охорона виставляється на об'єкти, які використовуються для культивування рослин маку снотворного, з моменту формування коробочок маку не менше ніж у 50 відсотків рослин, які розміщені на площі об'єкта. У разі перевищення в рослинах роду коноплі вмісту тетрагідроканнабінолу понад 0,08 відсотка, ліцензіат протягом 10 робочих днів зобов'язаний забезпечити охорону посівів, місць зберігання та переробки таких рослин, для чого заключає договір із суб'єктом охоронної діяльності.

- Крім того порядок здійснення охорони наркотиковмісних рослин регламентуються договорами між суб'єктом господарської діяльності та суб'єктом охоронної діяльності. Невжиття заходів в цьому разі характеризується відсутністю взагалі або наявністю такої системи охорони, яка фактично не могла забезпечити схоронність посівів зазначених культур, а також їх врожаю в місцях складування і перероблення, внаслідок чого сторонні особи безперешкодно проникають у місця зосередження рослин і сировини, здійснюючи незаконну заготівлю наркотиків.
- Протокол за правопорушення, передбачене ч.1 ст.1061 складають посадові особи органів Національної поліції та посадові особи, уповноважені виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад, а розглядають справи: за ч.1 ст.1061 — суди (судді) ; за ч.2 — посадові особи Національної поліції протягом доби з дня їх надходження.

Важливо! Правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 106¹ КУпАП, вважається закінченим з моменту виявлення факту невиконання заходів для забезпечення схоронності посівів конопель або маку в період їх цвітіння і досягання, збирання врожаю та його зберігання в місцях складування й перероблення. Делікт, передбачений ч. 2 ст. 106¹ КУпАП, є закінченим з моменту невиконання землевласником або землекористувачем заходів щодо знищення виявлених дикорослих конопель або в строк, встановлений посадовою особою органу внутрішніх справ.

Кваліфікуючі ознаки правопорушення за ст. 1062 КУпАП «Незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку чи конопель»:

об'єкт правопорушення	суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення та у сфері державного регулювання обігу наркотичних засобів або психотропних речовин (згідно із Законами України «Про наркотичні засоби, психотропних речовин і прекурсори», «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»).
об'єктивна сторона правопорушення	незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку чи конопель (формальний склад).
суб'єкт правопорушення	фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку (загальний суб'єкт).
суб'єктивна сторона	визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі прямого чи не прямого умислу.
предмет протиправних дій	будь-які сорти конопель незалежно від їх ботанічної назви, а також снотворний мак
санкція	накладення штрафу від вісімнадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно вирощуваних наркотиковмісних рослин.
орган, уповноважений розглядати справу	районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді) протягом доби з дня одержання.

Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення за ст. 1062 КУпАП «Незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку чи конопель»

Типові процесуальні документи, які необхідно скласти в рамках розгляду адміністративного провадження у справах про адміністративні правопорушення:

протокол про адміністративне правопорушення матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення (рапорти посадових осіб, заяви, пояснення особи, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, свідків правопорушення)

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» діяльність з обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, включених до таблиці I «Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. N 770 на території України забороняється, за винятком діяльності з використання рослин, включених до таблиці I Переліку, в цілях і на підставах, передбачених статтями 19 та 20 цього Закону, а також діяльності з культивування та використання рослин, включених до списку N 3 таблиці I Переліку, в цілях і на підставах передбачених статтею 15 Закону.

Рослини, які містять наркотичні засоби та психотропні речовини і обіг яких допускається для промислових цілей

Міжнародна незареєстрована назва	Пояснення назви
Рослини виду мак снотворний (Papaver somniferum L)	рослини виду папавер сомніферум Л (опійний, у тому числі олійний та інші, що містять опій)
Рослини роду коноплі (Cannabis)	рослини будь-якого виду роду канабіс

Важливо!

Культивування рослин виду мак снотворний для виробництва насіння допускається лише за умови використання насіння, зібраного із сортів рослин, у висушеній соломі яких вміст морфіну не перевищував 0,15 відсотка.

Культивування рослин роду коноплі для промислових цілей, за винятком виробництва та (або) виготовлення наркотичних засобів і психотропних речовин, допускається за умови використання насіння, зібраного із сортів рослин, у висушеній соломі яких вміст тетрагідроканнабінолу не перевищував 0,08 відсотка.

- Із суб'єктивної сторони це правопорушення характеризується прямим умислом. Винний усвідомлює, що займається незаконним культивуванням снотворного маку чи конопель і бажає вчинити саме так. Для кваліфікації вчиненого за ст. 1062 КУпАП важливе значення має мета незаконного культивування таких рослин. Якщо винний незаконно посіяв або вирощував мак чи коноплі одноосібно або за попереднім зговором групою осіб з метою збуту придбав макову соломку чи конопель, вчинене кваліфікується не за ст. 1062 КУпАП, а за КК України. Умовою адміністративної відповідальності є кількість рослин, що незаконно були посіяні або незаконно вирощувались. Статтею 310 КК України передбачається кримінальна відповідальність за незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку в кількості від ста до п'ятисот рослин чи конопель у кількості від десяти до п'ятдесяти рослин. Відповідно адміністративна відповідальність настає в разі незаконного вирощування снотворного маку від однієї до ста рослин, а конопель – від однієї до десяти.

Контрольні питання для самооцінки отриманих знань, вмінь та НАВИКІВ:

- 1. Дайте визначення поняттям наркотичних засобів та психотропних речовин.
- 2. Дайте визначення поняттям «виготовлення», «виробництво», «зберігання» наркотичних засобів та психотропних речовин.
- 3. Наведіть склади розглянутих в даній главі правопорушень, які передбачають наявність спеціального суб'єкта?
- 4. Які стягнення передбачені за вчинення правопорушень, передбачених статтями 44, 441, 1061, 1062 КУпАП?
- 5. Які склади розглянутих в даній главі правопорушень не підвідомчі органам та підрозділам Національної поліції?
- 6. Здійсніть розмежування складів розглянутих в даній главі правопорушень за формою вини.
- 7. Які склади розглянутих в даній главі правопорушень суміжні зі складами злочинів?
- 8. В яких складах розглянутих в даній главі правопорушень, предмет правопорушення є кваліфікуючою ознакою?

**ГЛАВА 8. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ
ПРО ВЧИНЕННЯ ПОРУШЕНЬ,
ВЧИНЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ,
ПІДВІДОМЧІ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІЦІ
УКРАЇНИ.**

Дніпро – 2020

Дрібна крадіжка як найбільш поширене правопорушення серед неповнолітніх, яке виявляється поліцією

- **Ст. 51. Дрібне викрадення чужого майна**
- Дрібне викрадення чужого майна шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрати, -
- тягне за собою накладення штрафу від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на сорок від п'яти до десяти діб.
- Повторне протягом року вчинення правопорушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, - тягне за собою накладення штрафу від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк від десяти до п'ятнадцяти діб.
- Викрадення чужого майна вважається дрібним, якщо вартість такого майна на момент вчинення правопорушення *не перевищує 0,2 неоподаткованого мінімуму доходів громадян.*
-

Ознаки дрібного викрадення чужого майна

- **Об'єктом даного адміністративного проступку** є суспільні відносини у сфері власності. **Предмет посягання** - будь-яке майно, вартість якого не перевищує **218,9 грн.**
- **Об'єктивна сторона правопорушення** виражається у дрібному викраденні чужого майна шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрати (матеріальний склад).
- З урахуванням співвідношення максимальної вартості предмета посягання за цією статтею із реальними соціально-економічними умовами вважаємо недоречним проведення теоретичного розмежування між формами здійснення дрібного викрадення чужого майна, а так само і рівень санкцій, передбачених в якості адміністративного стягнення за його вчинення.
- **Суб'єкт адміністративного проступку** - загальний (фізична осудна особа, яка досягла 16- річного віку).
- **Суб'єктивна сторона правопорушення** визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі умислу.

Особливості кваліфікації дрібного викрадення чужого майна

- Особливості кваліфікації дрібного викрадення чужого майна полягатимуть у встановленні поліцейськими: предмету правопорушення; способу вчинення правопорушення.
- Предметом адміністративного правопорушення за статтею 51 КУпАП є чуже майно, вартість якого на момент вчинення правопорушення не перевищує 0,2 неоподаткованого мінімуму доходів громадян, яке не перебуває у власності чи законному володінні особи і яким вона заволоділа незаконним шляхом.
- *Примітка: особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх передбачене ст.. 13 КУПАП. Протокол про адміністративне правопорушення складає уповноважена посадова особа НП (ст. 255 КУпАП). Справи про вчинення адміністративного правопорушення розглядаються згідно ст. 222 КУпАП судом.*

Алгоритм дій працівників ювенальної превенції по факту дрібного викрадення чужого майна (ст. 51 КУпАП)

виїжджати (виходити) на конфлікт в кількості не менше двох працівників поліції ювенальної превенції

з'ясувати можливість використання допомоги з боку представників служб у справах дітей та інших уповноважених органів;

попередньо розподілити ролі з урахуванням потреби у взаємостраховці та кількості учасників конфлікту

по факту прибуття на місце конфлікту перевіряємо документи

викликаємо батьків чи осіб що їх замінюють

відбираємо пояснення від батьків неповнолітньої особи по факту;

Складаємо протокол про адміністративне правопорушення в порядку ст.51 КУПАП

встановлюємо всіх осіб конфлікту

Збираємо адміністративний матеріал для направлення до суду

відбираємо пояснення від свідків, охоронців, інших учасників

отримуємо відео матеріал камер спостереження(якщо майно викрадене в мережевому магазині);

опитуємо дитину в присутності батьків, психолога

Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх, які необхідно враховувати поліцейським

- *Примітка:* особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх передбачене ст.. 13 КУПАП. Протокол про адміністративне правопорушення складає уповноважена посадова особа НП (ст. 255 КУпАП). Справи про вчинення адміністративного правопорушення розглядаються згідно ст. 222 КУпАП судом
- Особливості кваліфікації дрібного викрадення чужого майна полягатимуть у встановленні поліцейськими : предмету правопорушення; способу вчинення правопорушення.
- Предметом адміністративного правопорушення за статтею 51 КУпАП є чуже майно, вартість якого на момент вчинення правопорушення не перевищує 0,2 неоподаткованого мінімуму доходів громадян, яке не перебуває у власності чи законному володінні особи і яким вона заволоділа незаконним шляхом.

Дрібне хуліганство, як одне із поширених порушень серед неповнолітніх

- Ст. 173. Дрібне хуліганство

- Дрібне хуліганство, тобто нецензурна лайка в громадських місцях, образливе чіпляння до громадян та інші подібні дії, що порушують громадський порядок і спокій громадян,- тягне за собою накладення штрафу від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Особливості складу адміністративного правопорушення - дрібне хуліганство

- **Об'єктом даного адміністративного проступку** є суспільні відносини у сфері охорони громадського порядку.
- **Об'єктивна сторона правопорушення** виражається у нецензурній лайці в громадських місцях, образливому чіплянні до громадян та інших подібних діях, що порушують громадський порядок і спокій громадян (формальний склад).
- **Суб'єкт адміністративного проступку** - загальний (фізична осудна особа, яка досягла 16- річного віку).
- **Суб'єктивна сторона правопорушення** визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі прямого чи непрямого умислу.
 - **Примітка:** особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх передбачене ст.. 13 КУПАП. Протокол про адміністративне правопорушення складає уповноважена посадова особа НП (ст. 255 КУпАП). Справи про вчинення адміністративного правопорушення розглядаються згідно ст. 222 КУпАП судом
 - Особливості кваліфікації дрібного викрадення чужого майна полягатимуть у встановленні поліцейськими : предмету правопорушення; способу вчинення правопорушення.
 - **Предметом** адміністративного правопорушення за статтею 51 КУпАП є чуже майно, вартість якого на момент вчинення правопорушення не перевищує 0,2 неоподаткованого мінімуму доходів громадян, яке не перебуває у власності чи законному володінні особи і яким вона заволоділа незаконним шляхом.

Алгоритм дій працівників ювенальної превенції по факту вчинення дрібного хуліганства неповнолітніми у громадських місцях (СТ. 173 КУПАП)

виїжджати (виходити) на конфлікт в кількості не менше двох працівників поліції ювенальної превенції;

попередньо розподілити ролі з урахуванням потреби у взаємостраховці та кількості учасників конфлікту

•по факту прибуття на місце конфлікту припиняємо протиправні дії;

викликаємо батьків чи осіб що їх замінюють

встановлюємо всіх осіб конфлікту;

опитуємо неповнолітнього в присутності батьків, психолога;

з'ясувати можливість використання допомоги з боку представників служб у справах дітей та інших уповноважених органів;

відбираємо пояснення від батьків неповнолітньої особи пфакту;

перевіряємо документи

складаємо протокол про адміністративне правопорушення в порядку ст. 173 КУПАП;

відбираємо пояснення від свідків інших учасників;

збираємо адміністративний матеріал для направлення до суду.

Особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх, які необхідно враховувати поліцейським

- Примітка: особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх передбачене ст. 13 КУПАП.
- Протокол про адміністративне правопорушення складає уповноважена посадова особа НП (ст. 255 КУПАП).
- Справи про вчинення адміністративного правопорушення розглядаються згідно ст. 221 КУПАП судом, оскільки суб'єктом правопорушення є особа у віці від 16 до 18 років.

Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях, як одне із поширених порушень серед неповнолітніх

- Ст. 175-1. Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях
- Куріння тютюнових виробів у місцях, де це заборонено законом, а також в інших місцях, визначених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради, - тягне за собою попередження або накладення штрафу від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
- Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, - тягне за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ознаки адміністративного правопорушення - куріння

Тютюнових виробів у заборонених місцях

- **Об'єктом даного адміністративного проступку** є суспільні відносини у сфері охорони здоров'я, забезпечення пожежної безпеки та громадського порядку.
- **Об'єктивна сторона правопорушення** виражається у курінні тютюнових виробів у місцях, де це заборонено законом, а також в інших місцях, визначених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради (формальний склад).
- Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення" до місць, де куріння тютюнових виробів прямо заборонено законом, віднесено робочі місця та громадські місця, за винятком спеціально для цього відведених місць. Власник або уповноважені ним особи, чи орендарі відповідних споруд, окремих приміщень зобов'язані відвести спеціальні місця для куріння, обладнані витяжною вентиляцією чи іншими засобами для видалення тютюнового диму, а також розмістити наочну інформацію про розташування таких місць та про шкоду, якої завдають здоров'ю людини куріння тютюнових виробів чи інші способи їх вживання. Законом можуть встановлюватися й інші обмеження щодо місць вживання тютюнових виробів. У громадських місцях для осіб, які не курять, відводиться не менше ніж 50 % площі цих громадських місць, розміщеної так, щоб тютюновий дим не поширювався на цю територію.
- **Суб'єкт адміністративного проступку** - загальний (фізична осудна особа, яка досягла 16- річного віку).
- **Суб'єктивна сторона правопорушення** визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини як у формі умислу, так і у формі необережності.
- **Примітка:** особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх передбачене ст.. 13 КУПАП. Протокол про адміністративне правопорушення складає уповноважена посадова особа НП (ст. 255 КУпАП). Справи про вчинення адміністративного правопорушення розглядаються згідно ст. 221 КУпАП судом , оскільки суб'єктом правопорушення є особа у віці від 16 до 18 років.

Алгоритм дій працівників ювенальної превенції по факту куріння неповнолітніх у громадських місцях (175-1 КУпАП)

алгоритм дій по факту виїжджати (виходити) на конфлікт в кількості не менше двох працівників поліції ювенальної превенції;

з'ясувати можливість використання допомоги з боку представників служб у справах дітей та інших уповноважених органів

попередньо розподілити ролі з урахуванням потреби у взаємостраховці та кількості учасників конфлікту

по факту прибуття на місце конфлікту перевіряємо документи;

відбираємо пояснення від свідків інших учасників

викликаємо батьків чи осіб що їх замінюють

•оптуємо дитину в присутності батьків, психолога;

відбираємо пояснення від батьків неповнолітньої особи по факту

•складаємо протокол про адмін. правопорушення в порядку ст. 175-1 КУпАП;

встановлюємо всіх осіб конфлікту

•збираємо адміністративний матеріал для направлення

до суду.

Булінг, як одне із поширених порушень серед неповнолітніх

• Ст. 173-4. Булінг (цькування) учасників освітнього процесу.

- Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи
- неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, -
- тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.
- Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -
- тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.
- Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -
- тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.
- Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -
- тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.
- **Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу -**
- тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Ознаки адміністративного правопорушення – булінг

- **Об'єктом даного правопорушення** є суспільні відносини, що складається у навчальних закладах (школах, училищах, вищих навчальних закладах тощо) або поза їх межами між учасниками освітнього процесу.
- **Об'єктивана сторона правопорушення** полягає у діяннях, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, унаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.
- **Суб'єкт правопорушення** – спеціальний. Ним може бути тільки учасник освітнього процесу.
- **Суб'єктивна сторона правопорушення** виражається тільки у формі умислу (прямий або непрямої), тобто учасник освітнього процесу усвідомлює протиправний характер свого діяння, передбачала його шкідливі наслідки і бажала їх або свідомо припускала їх настання.
- Порядок реагування на випадки булінгу визначено Наказом МОН № 1646 від 28.12.2019 «Деякі питання реагування на випадки булінгу та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», План заходів, спрямованих на запобігання та протидії булінгу, Наказ МОН від 26.02.2020 № 293, спрямований на упорядкування міжвідомчої координації дій суб'єктів.
- **Примітка:** особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх передбачене ст. 13 КУПАП. Протокол про адміністративне правопорушення складає уповноважена посадова особа НП (ст. 255 КУПАП). Справи про вчинення адміністративного правопорушення розглядаються згідно ст. 222 КУПАП судом.

Алгоритм дій працівників ювенальної превенції щодо припинення та документування факту невиконання батьками обов'язків щодо виховання дітей (ст. 173-4 КУпАП)

Приймають та реєструють заяву відповідно до вимог наказу МВС №100

Проводиться опитування усіх учасників та свідків цькування:
неповнолітнього (в присутності батьків, психолога, а також лікаря);
дітей в класі; викладачів (обов'язково класного керівника) і т.д.

Протягом доби повідомити службу у справах дітей.

по факту прибуття на місце конфлікту перевіряємо документи;

Після повідомлення факту вчинення булінгу, працівники поліції здійснюють виїзд до закладу освіти, для встановлення факту протиправних посягань.

Інтерв'ювання неповнолітнього з психологом і винесення висновку, в якому буде відображено психологічний стан неповнолітнього, а також направлення до психіатра (бажано проводити в спеціальних «Кризових кімнатах дружніх до дитини»)

попередньо розподілити ролі з урахуванням потреби у взаємостраховці та кількості учасників конфлікту;

Невиконання батьками або особами, що їх замінюють обов'язків щодо виховання дітей, як найбільш поширене порушення відносно неповнолітніх, яке виявляється поліцейськими

• Ст. 184. Невиконання батьками або особами, що їх замінюють обов'язків щодо виховання дітей

- Ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей -
 - тягне за собою попередження або накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
 - Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -
 - тягнуть за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
- Вчинення неповнолітніми віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років правопорушення, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом, крім порушень, передбачених [частинами третьою](#) або [четвертою](#) статті 173⁴ цього Кодексу, -
 - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
 - Вчинення неповнолітніми діянь, що містять ознаки кримінального правопорушення, відповідальність за які передбачена [Кримінальним кодексом України](#), якщо вони не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, -
 - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
 - Невиконання рішення органу опіки та піклування щодо визначення способів участі у вихованні дитини та спілкуванні з нею того з батьків, хто проживає окремо від дитини, -
 - тягне за собою накладення штрафу від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
 - Діяння, передбачене частиною п'ятою цієї статті, вчинене повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -
 - тягне за собою накладення штрафу від ста п'ятдесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та тимчасове обмеження того з батьків, з ким проживає дитина, у праві виїзду за межі України та обмеження у праві керування транспортним засобом - до виконання рішення в повному обсязі.
 - Умисне порушення встановленого законом обмеження щодо строку перебування дитини за межами України у разі самостійного вирішення питання про тимчасовий виїзд дитини за межі України тим із батьків, з яким рішенням суду визначено або висновком органу опіки та піклування підтверджено місце проживання цієї дитини, -
 - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ознаки адміністративного правопорушення - невиконання батьками або особами, що їх замінюють обов'язків щодо виховання дітей

- **Об'єктом даного адміністративного проступку** є суспільні відносини у сфері охорони прав та інтересів дитини.
- **Об'єктивна сторона правопорушення** виражається у таких діях:
 - 1) ухиленні батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей (ч. 1) (формальний склад);
 - 2) вчиненні неповнолітніми віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років правопорушення, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом (ч. 2) (матеріальний склад);
 - 3) вчиненні неповнолітніми діянь, що містять ознаки злочину, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, якщо вони не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність (ч. 3) (матеріальний склад).
- **Суб'єкт адміністративного проступку** - фізичні осудні особи - батьки, або особи, що їх замінюють.
- **Суб'єктивна сторона правопорушення** визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі умислу або необережності (ч. 1 цієї статті).
- **Примітка:** особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх передбачене ст. 13 КУПАП. Протокол про адміністративне правопорушення складає уповноважена посадова особа НП (ст. 255 КУпАП). Справи про вчинення адміністративного правопорушення розглядаються згідно ст. 222 КУпАП судом.

Алгоритм дій працівників ювенальної превенції щодо припинення та документування факту невиконання батьками обов'язків щодо виховання дітей (ст. 184 КУпАП)

уточнити у заявника дані про: учасників сімейного конфлікту, їх стан, необхідність надання медичної допомоги тощо;

перевірити по картотеці на предмет перебування осіб, що мешкають за вказаною адресою, на профілактичних обліках (психічно хворий, наркоман, раніше судимий, особа, якій винесено офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства у сім'ї) та з'ясувати наявність у них зареєстрованої вогнепальної зброї;

виїжджати (виходити) на конфлікт в кількості не менше двох працівників поліції ювенальної превенції;

•з'ясувати можливість використання допомоги з боку представників служб у справах дітей та інших уповноважених органів;

•мати при собі табельну зброю та спеціальні засоби

попередньо розподілити ролі з урахуванням потреби у взаємостраховці та кількості учасників конфлікту;

по факту прибуття на місце конфлікту перевіряємо документи;

Контрольні питання для самооцінки отриманих знань, вмінь та навиків:

1. Які види правопорушень найбільше вчиняються неповнолітніми?
2. Які види правопорушень неповнолітніх найбільш часто виявляють поліцейські?
3. Які ознаки дрібного хуліганства вчиненого неповнолітнім?
4. За якими ознаками дрібне розкрадання відрізняється від кримінально караного діяння – крадіжки?
5. В чому проявляється правопорушення – булінг які його ознаки?
6. Які особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх?
7. Які особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх слід враховувати поліцейським?
8. Які існують обмеження щодо застосування поліцейських заходів та заходів адміністративного примусу поліцейськими до неповнолітніх, які вчинили правопорушення?

**ГЛАВА 9. ПРОВАДЖЕННЯ В
СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ
ПРАВИЛ ДОЗВІЛЬНОЇ
СИСТЕМИ, ПІДВІДОМЧІ
НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ**

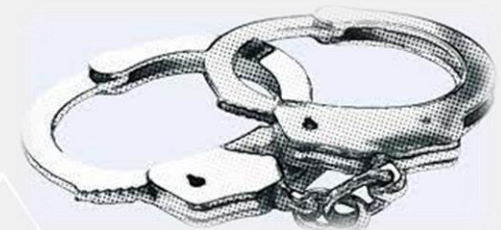
Дніпро – 2020

До найбільш типових адміністративних проступків в сфері здійснення дозвільної системи належать:

- - ст.190 КУпАП порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї;
- -ст 191 КУпАП порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів;
- - ст. 192 КУпАП порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік;
- - ст.193 КУпАП ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів; - порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів;
- - ст. 195 КУпАП порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів; - порушення порядку розробки, виготовлення, реалізації спеціальних засобів самооборони;
- - ст 195 -2 КУпАП порушення порядку придбання, зберігання, реєстрації або обліку газових пістолетів і револьверів та патронів до них;
- - ст 195-4 КУпАП порушення правил застосування спеціальних засобів самооборони і порушення порядку виробництва, придбання, зберігання чи продажу електрошокових пристроїв і спеціальних засобів, що застосовуються правоохоронними органами.

Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї (ст. 190 КУпАП):

- Об'єктом правопорушення є суспільні відносини у сфері встановленого порядку обігу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї.
- Предмет правопорушення – вогнепальна мисливська, холодна і пневматична зброя, що має калібр понад 4,5 мм і швидкість польоту кулі понад 100 м/с
- Об'єктивна сторона правопорушення полягає у придбанні, зберіганні, передачі іншим особам або продажу громадянами вогнепальної мисливської, холодної чи пневматичної зброї калібру понад 4,5 мм і зі швидкістю польоту кулі понад 100 м/с без відповідного документа дозвільного характеру, виданого без дозволу органів поліції (формальний склад).
- *Тобто – це протиправність дій винних осіб: акт незаконного придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної або пневматичної зброї.*
- Суб'єктом правопорушення може бути особа, якій виповнилося 16 років. Суб'єктом порушень встановленого порядку щодо обігу й використання зброї можуть бути дві категорії осіб:
 - ► громадяни, які не мають дозволу органів поліції («неправильне» володіння) на право придбання і зберігання зброї, а також передачі самовільно або продажу іншим особам рушниці;
 - громадяни, які мають дозволи органів поліції на право придбання або зберігання зброї, але які передали або продали іншим особам належні їм на законних підставах рушниці без дозволу органів поліції.
- У першому випадку громадяни можуть бути притягнуті до адміністративної відповідальності за всіма чотирма складами, а в другому - винні особи відповідають тільки за незаконний продаж або передачу зброї.
- При порушенні даної статті до адміністративної відповідальності можна притягувати як особу, яка продає (передає), так і особу, яка купує.

ВАЖЛИВО!!! Необхідно звернути увагу, що диспозиція ст. 190 КУпАП передбачає Відпо- відальність зокрема за зберігання зброї без документу дозвільного характеру. У випадку зберігання зброї з дозволом, термін дії якого закінчився, зазначені дії потрібно кваліфікувати за ст. 192 КУпАП.

• Відповідно до положень Спеціального порядку набуття права власності громадянами на окремі види майна (Додаток 2 до Постанови Верховної ради "Про право власності на окремі види майна" від 17.06.1992 № 2471) громадяни набувають права власності на такі види майна, придбаного ними з відповідного дозволу, що надається:

- на вогнепальну гладкоствольну мисливську зброю - органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 21-річного віку;
- на вогнепальну мисливську нарізну зброю (мисливські карабіни, гвинтівки, комбіновану зброю з нарізними стволами) - органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 25-річного віку;
- на холодну зброю та пневматичну зброю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду - органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 18-річного віку;
- на газові пістолети, револьвери і патрони до них, заряджені речовинами сльозоточивої та дратівної дії, - органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 18-річного віку.

Важливо! Кількість зброї, яку може мати громадянин України, не обмежена, однак власник зброї повинен забезпечити її безумовну схоронність.

- ▶ Суб'єктивна сторона правопорушення виражена у формі прямого умислу. ч. 2 ст. 190 КУпАП передбачає більш сувору відповідальність особи, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за зазначене правопорушення (рецидив).

ВАЖЛИВО! Порядок, правила та строки, за які наступає відповідальність згідно КУпАП затверджені відповідним нормативно-правовим актом, [Наказом МВС №622 від 21.08.1998](#) (зарєєстровано в Міністерстві юстиції України 07.10.1998 за №637/3077, далі – Наказ №622).

- **Порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів (ст 191 КУПАП) – об’єктивні ознаки.**
- Об’єктом цього правопорушення є порядок зберігання, носіння або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.
- Об’єктивна сторона правопорушення, полягає у порушенні правил зберігання, носіння або перевезення вогнепальної мисливської чи холодної зброї, а також пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду і бойових припасів (формальний склад).
- *До об’єктивної сторони правопорушення можуть належати такі дії:*
 - зберігання зброї в домашніх умовах без чохла в зібраному вигляді і зарядженому стані (аналогічно перевезення зброї в такому стані в транспорті);
 - зберігання зброї в незачинених або зі слабкими запорами шафах і ящиках, що не виключають доступ до зброї сторонніх осіб;
 - спільне зберігання зброї і бойових припасів;
 - розвішування зброї і патронташів з бойовими припасами на стінах у житлових кімнатах і інших приміщеннях;
 - зберігання зброї на дачах, у гаражах, сараях, у багажниках автомобілів і ін.;
 - зберігання зброї в гуртожитках (крім сімейного), у вахтових, тимчасових приміщеннях і ін.;
 - передача на зберігання зброї родичам, знайомим і іншим особам (крім випадків, передбачених законом);
 - носіння або перевезення зброї громадянами без дозволу на це органів Національної поліції. Тобто зміст об’єктивної сторони проступку полягає у порушенні правил зберігання, носіння або перевезення вогнепальної мисливської чи холодної зброї, а також пневматичної зброї, калібру понад 4,5 міліметра швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду і бойових припасів (формальний склад).

Порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів (ст 191 КУПАП) – суб'єктивні ознаки

Суб'єктами правопорушення є власники вогнепальної, холодної і пневматичної зброї і бойових припасів; особи, які мають нагородну вогнепальну зброю, а також спортсмени стрілецьких видів спорту, яким дозволене збереження мисливських спортивних стендових рушниць за місцем проживання без права полювання (тобто, громадяни, які мають дозвіл на зберігання зброї) - спеціальний суб'єкт ;

особи, яких вже було піддано адміністративному стягненню (ч.2 статті 191).

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини як у формі умислу, так і у формі необережності.

Важливо!** чинне законодавство України не містить визначення поняття «в розрядженому стані».

*** Відповідно до п. 3.17.37 національного нормативного документу ДСТУ 8739:2017 «Зброя стрілецька. Терміни та визначення понять», який набрав чинності з 01.03.2018 (на заміну ДСТУ ГОСТ 28653:2009), заряджання – це уведення стрільцем патрона в патронник і встановлення ударного механізму на бойовий звід.

У свою чергу, п. 3.17.44 визначає, що розрядження (стрілецької зброї) це сукупність дій стрільця, спрямованих на видалення патронів зі стрілецької зброї, а п. 3.17.46 визначає, розпорядження (магазину, патронної стрічки) вилучення стрільцем патронів з магазину, патронної стрічки.

"Отже, з наведених визначень у ДСТУ 8739:2017 можна дійти обґрунтованого висновку, що розряджена зброя – це зброя без патрону в патроннику, а розпорядженна зброя – це зброя без патрона в патроннику та магазині (без патронної стрічки).

ВАЖЛИВО!!! Необхідно звернути увагу, що п. 12.12 наказу МВС України № 622 від 21.08.1998, передбачає зброя, бойові припаси до неї, основні частини зброї, пристрої та патрони до них, що належать громадянам, мають зберігатися в металевих ящиках, сейфах, спеціально виготовлених для зберігання зброї, за місцем їх постійного проживання або в місцях тимчасового перебування власників (дачних будинках тощо), про що повідомляються органи поліції. При цьому зброя, пристрої мають бути в розрядженому стані.

Будь-яких додаткових вимог для громадян, щодо облаштування сейфів для зберігання зброї: товщина стінок, наявність додаткових замків, посиленні петлі, закріплення до підлоги, стіни тощо НЕ передбачено.

Порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік (ст. 192 КУПАП) – об'єктивні ознаки

Об'єктом цього правопорушення є порядок реєстрації (перереєстрації) вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правила взяття її на облік.

Контроль за дотриманням правил придбання, зберігання, використання та продажу вогнепальної мисливської чи холодної зброї, а також пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду неможливий без дотримання громадянами встановлених правил її реєстрації (перереєстрації), а також постановки на облік.

Об'єктивна сторона виражається в порушенні громадянами встановлених строків реєстрації (перереєстрації) вогнепальної гладкоствольної мисливської або холодної зброї, а також пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду або правил взяття їх на облік в органах внутрішніх справ у випадку зміни місця проживання (формальний склад).

- Відповідно до встановленого порядку, зброя обов'язково підлягає реєстрації в органах Національної поліції не пізніше десяти днів після її придбання, а
- перереєстрація зброї здійснюється в органах НПУ один раз на три роки. НПУ здійснюють контроль за реєстрацією (перереєстрацією) зброї, дотриманням правил постановки її на облік при зміні місця проживання власника зброї.
- У разі зміни місця проживання власник зброї, пристрою у десятиденний строк повинен звернутися із заявою в довільній формі про постановку на облік в органи поліції за новим місцем проживання.

Порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік (ст. 192 КУПАП) – суб'єктивні ознаки

Суб'єктами даних проступків є громадяни (особа, якій виповнилося 18 років), у яких на законних підставах є в особистому володінні і користуванні вогнепальна, холодна або пневматична зброя, фізичні осудні особи.

Суб'єктивна сторона проступку визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини як у формі умислу, так й у формі необережності.

Зверніть увагу! Вищенаведені статті КУПАП передбачають накладення штрафу від п'яти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 85 – 255 гривень).

Окремо слід зазначити, що лише санкції ст. 192 КУПАП не передбачають конфіскацію або оплатного вилучення зброї і бойових припасів до неї. В інших випадках, окрім штрафу, власника зброї чекає додаткова санкція (одна з), а саме:

1. конфіскація зброї або без такої (ч. 1 ст. 190);
2. конфіскація зброї (ч. 2 ст. 190);
3. оплатне вилучення зброї і бойових припасів або без такого (ч. 1 ст. 191);
4. конфіскація зброї і бойових припасів (ч. 2 ст. 191);

Алгоритм дій поліцейського при оформленні матеріалів справ за порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї

1. Виявлення правопорушення:

- За порушення наступних пунктів Наказу МВС №622 від 21.08.1998 особу може бути притягнуто до адміністративної відповідальності, а саме:
 - Порушення порядку отримання громадянами в органах поліції дозволу на придбання мисливської вогнепальної нарізної, гладкоствольної зброї, пневматичної зброї, холодної та охолощеної зброї (п. 12.2);
 - Порушення порядку отримання громадянами в органах поліції дозволу на придбання основних частин до мисливської вогнепальної зброї (п. 12.2);
 - Порушення порядку одержання дозволу на зберігання та носіння мисливської вогнепальної нарізної, гладкоствольної зброї, пневматичної зброї, холодної і охолощеної зброї, пристроїв власниками (п. 12.5)

2. Перевірка документів та встановлення особи правопорушника (ст. 32 ЗУ «Про Національну поліцію»)

3. Перевірка особи порушника за наявними обліками (особова справа власників зброї, пристрою, перевірка ІПНП «ЦУНАМІ» ІП «Зареєстрована зброя».

Важливо! Обов'язковою умовою для об'єктивної сторони даного правопорушення є відсутність у особи, що його вчинила, спеціального дозволу для здійснення певних дій зі зброєю.

4. Якщо, особу протягом року було піддано адміністративному стягненню за зазначене правопорушення кваліфікуємо за ч. 2 ст. 190 КУпАП.

! Стаття 39 КУпАП визначає термін, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню, - один рік з дня закінчення виконання застосованого стягнення. Звідси випливає, що притягнення особи до адміністративної відповідальності за ч. 2 ст. 190 може реалізовуватися протягом року з дня закінчення виконання застосованого стягнення.

5. Складаємо протокол про вилучення вогнепальної (газової) зброї та боєприпасів.

6. Складаємо протокол про адміністративне правопорушення (відповідно до вимог ст. 256 КУпАП України)
3. Особі роз'яснюються положення ст. 55, 56, 59, 63 Конституції України та ст. 268 КУпАП
6. Збір доказів в справі про адміністративне правопорушення відповідно до вимог ст. ст. [251](#), [252](#) КУпАП.
7. Відбирання пояснень у правопорушника.
8. Вирішення питання щодо наявності заяв або клопотань, з боку особи, яка притягається до адміністративної відповідальності
9. Складаємо рапорт про виявлене правопорушення
11. Протоколи за ст. 190 КУпАП "Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї" складають посадові особи органів Національної поліції, а розглядають справи – суди (судді).

Алгоритм дій поліцейського при оформленні матеріалів справ за порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів

1. Виявлення правопорушення:

За порушення наступних пунктів Наказом МВС №622 від 21.08.1998 особу може бути притягнуто до адміністративної відповідальності, а саме:

Порушення порядку зберігання основних частин зброї, пристроїв та патронів до них, що належать громадянам (*зберігання не в металевих ящиках, сейфах, спеціально виготовлених для зберігання зброї, за місцем їх постійного проживання або в місцях тимчасового перебування власників (дачних будинках тощо), про що повідомляються органи поліції. При цьому зброя, пристрої мають бути в розрядженому стані***) (абз. 1 п. 12.12);

Порушення порядку передачі (без погодження з органами поліції, де зареєстрована зброя) на тимчасове зберігання без права використання основних частин зброї та пристроїв (абз. 2 п. 12.12);

Використання власником вогнепальної мисливської, пневматичної та охолощеної зброї, пристроїв за наявності вмотивованої постанови державного виконавця про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві користування вогнепальною мисливською, пневматичною та охолощеною зброєю, пристроями вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії (абз. 3 п. 12.12)

- Перенесення або перевезення вогнепальної, пневматичної зброї в зарядженому стані*** (п. 12.13);
- Перенесення або перевезення вогнепальної, пневматичної зброї яка не знаходиться у спеціальному чохлі, кейсі, футлярі тощо (п. 12.13);
- Перенесення або перевезення зброї та боєприпасів до неї, основних частин зброї, пристроїв та патронів до них без дозволу органу поліції на право зберігання та носіння такої зброї, основних частин зброї та пристроїв (п. 12.13);

2. Перевірка документів та встановлення особи правопорушника (ст. 32 ЗУ «Про Національну поліцію»)

3. Перевірка терміну дії (перереєстрації) дозволу на право зберігання зброї (пристрою).

4. Перевірка особи порушника за наявними обліками (особова справа власників зброї, пристрою, перевірка ПНП «ЦУНАМІ» ІП «Зареєстрована зброя».

5. Якщо, особа, протягом року було піддано адміністративному стягненню за зазначене правопорушення кваліфікуємо за ч. 2 ст. 191 КУпАП.

- Стаття 39 КУпАП визначає термін, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню, - один рік з дня закінчення виконання застосованого стягнення. Звідси випливає, що притягнення особи до адміністративної відповідальності за ч. 2 ст. 191 КУпАП може реалізовуватися протягом року з дня закінчення виконання застосованого стягнення.

6. Складаємо протокол про вилучення вогнепальної (газової) зброї та боєприпасів.
7. Складаємо рапорт про виявлене правопорушення.
8. Складаємо протокол про адміністративне правопорушення (відповідно до вимог ст. 256 КУпАП України).
9. Особі роз'яснюються положення ст. 55, 56, 59, 63 Конституції України та ст. 268 КУпАП.
10. Вирішення питання щодо наявності заяв або клопотань, з боку особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.
11. Збір доказів в справі про адміністративне правопорушення відповідно до вимог ст. ст. [251](#), [252 КУпАП](#).
12. Відбирання пояснень у правопорушника.
12. Протоколи за ст. 191 КУпАП складають посадові особи органів Національної поліції, а розглядають справи – суди (судді).

Алгоритм дій поліцейського при оформленні матеріалів справ за порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік

1. Виявлення правопорушення

- За порушення наступних пунктів Наказу №622 власника зброї може бути притягнуто до адміністративної відповідальності:

- Не реєстрація в органах поліції за місцем проживання власника з одержанням дозволу на її зберігання та носіння придбаної мисливської вогнепальної нарізної, гладкоствольної зброї, основних частин зброї, охолощеної, пневматичної зброї, холодної зброї, пристроїв протягом десяти днів з дня придбання (п. 12.4);
- Не звернення власника зброї, пристрою у десятиденний строк до органу поліції у разі зміни місця проживання із заявою в довільній формі за новим місцем проживання про постановку на облік (п. 7.6);
- Не подання власником зброї необхідних документів для перереєстрації зброї, пристроїв (продовження терміну дії дозволу на їх зберігання та носіння) раз на три роки (п. 2.2, п. 12.5).

• *Важливо!** *Обов'язковою умовою для об'єктивної сторони даного правопорушення є порушення встановлених строків реєстрації/перереєстрації вогнепальної зброї органами поліції або порушення правил взяття на облік органами поліції при зміні місця проживання*

- 2. Перевірка документів та встановлення особи правопорушника (ст. 32 ЗУ «Про Національну поліцію»)
- 3. Перевірка терміну дії (перереєстрації) дозволу на право зберігання зброї (пристрою).
- 4. Перевірка особи порушника за наявними обліками (особова справа власників зброї, пристрою, перевірка ПНП «ЦУНАМІ» ІП «Зареєстрована зброя».

5. Складаємо протокол про адміністративне правопорушення (відповідно до вимог ст. 256 КУпАП України)

6. Особі роз'яснюються положення ст. 55, 56, 59, 63 Конституції України та ст. 268 КУпАП.

7. Вирішення питання щодо наявності заяв або клопотань, з боку особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

8. Збір доказів в справі про адміністративне правопорушення відповідно до вимог ст. ст. [251](#), [252 КУпАП](#).

9. Відбирання пояснень у правопорушника

Важливо! Складають протоколи за ст. 192 КУпАП та розглядають справи про це правопорушення - посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції) згідно із ст.ст. 255 та 222 КУпАП

Важливо! суб'єкти владних повноважень органи внутрішніх справ (Національної поліції) мають право виносити постанови про адміністративне правопорушення, не передбачене ч.1 ст. 258 КУпАП, за місцем його вчинення, попередньо склавши протокол про адміністративне правопорушення. У випадках не складення такого протоколу постановою про адміністративне правопорушення підлягає скасуванню в порядку, визначеному законодавством.

11. Розгляд справи про адміністративне правопорушення та Винесення постанови у справі.

12.Вирішення питання щодо наявності заяв або клопотань, з боку особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Клопотання або заяви відсутні:

Продовжуємо розгляд справи

Встановлення обставин, що виключають адміністративну відповідальність (ст. 17 КУпАП)

Встановлення обставин, що обтяжують адміністративну відповідальність (ст. 34 КУпАП)

Встановлення обставин, що пом'якшують адміністративну відповідальність (ст. 34 КУпАП)

13.У випадку задоволення клопотання про перенесення розгляду справи, призначаємо її розгляд на іншу дату. Про що повідомляємо під підпис особу, яка притягається до адміністративної відповідальності

При накладенні стягнення враховуються характер вчиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність (ст. 33 КУпАП).

14.Приймаємо рішення за справою у формі належної постанови по справі:

Постанова про накладення адміністративного стягнення:

Попередження , штраф – від 85 – 255 грн.

Постанова про закриття справи: Справа закривається на підставі - ст. 21 КУпАП; - ст. 22 КУпАП; - ст. 247 КУпП.

15. Доводимо зміст постанови до відома порушника.

16. Вручаємо копію постанови.

17. Роз'яснюємо порядок оскарження постанови.

18.Роз'яснюємо порядок оплати штрафу.

19. У випадку відмови порушника отримати копію постанови, протягом 3-х діб надсилаємо її рекомендованим листом на його адресу.

20.Складаємо рапорт про виявлене правопорушення.

Контрольні питання для самооцінки отриманих знань, вмінь та навиків:

1. Які Вам відомі порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?
2. Які ознаки найбільш характерні для порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?
3. Хто є суб'єктом порушення правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?
4. В чому полягає алгоритм дій поліцейського у випадку виявлення порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?
5. Які заходи забезпечення провадження застосовують поліцейські у випадку виявлення порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?
6. Який порядок застосування поліцейськими заходів забезпечення провадження у випадку виявлення порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?
7. Які процесуальні документи складаються поліцейськими у випадку виявлення порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?

**ГЛАВА 10. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО
ПОРУШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА
ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ, ПІДВІДОМЧИ
НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Дніпро – 2020

Види порушення організації та проведення виборів, за якими поліцейськими оформлюються матеріали справ про адміністративні правопорушення

- *Глава 15-А Кодексу України про адміністративні правопорушення містить 14 статей, що стосуються порушення виборчого законодавства. Але тільки 8 з них, є підвідомчими органам Національної поліції щодо складання протоколів, розгляд справ здійснюється районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами (суддями) (ст. 221 КУпАП).*
- Більшість складів правопорушень глави *15-А КУпАП* є бланкетними та відсилають нас до низки окремих нормативно-правових актів, що саме й встановлюють порядок та особливості проведення виборчого процесу в Україні та референдуму.
- Працівники поліції безпосередньо складатимуть протоколи у разі залучення їх до охорони громадського порядку під час проведення виборів за наступними складами правопорушень.

Порушення обмежень щодо ведення передвиборної агітації, агітація в день проведення референдуму (стаття 212-10 КУпАП).

Об'єктом правопорушення за ст. 212-10 КУпАП є суспільні відносини у сфері охорони конституційного ладу України та у сфері виборчого процесу.

Об'єктивна сторона правопорушення характеризується діями спрямованими на порушення порядку здійснення передвиборної агітації, проведення передвиборної агітації поза строками, встановленими законом чи в місцях, що заборонені законом, здійснення передвиборної агітації у формах і засобах, що суперечать Конституції або законам України, або інші порушення встановлених законом обмежень щодо ведення передвиборної агітації.

Суб'єктом цього правопорушення є фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку.

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини у формі умислу.

- Протокол про це правопорушення мають право скласти уповноважені посадові особи Національної поліції (ст. 255 КУпАП).*
- Справи про правопорушення, передбачені цією статтею, розглядаються суддями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221 КУпАП) за місцем вчинення правопорушення (ст. 276 КУпАП) протягом трьох днів (ст. 277 КУпАП).*

- **Передвиборна агітація** - це здійснення будь-якої діяльності з метою спонукання виборців голосувати за або не голосувати за певного кандидата. Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-якій формі та будь-якими засобами, що не суперечать **Конституції України та законам України.**
- Передвиборна агітація розпочинається кандидатом на пост Президента України наступного дня після дня його реєстрації Центральною виборчою комісією і закінчується **о 24 годині останньої п'ятниці перед днем виборів.**
- Агітація перед повторним голосуванням розпочинається з дня, наступного після призначення повторного голосування, і закінчується **о 24 годині останньої п'ятниці перед днем повторного голосування.**
- Передвиборна агітація закінчується **о 24 годині останньої п'ятниці перед днем голосування.**
- Передвиборна агітація напередодні дня голосування та в день голосування забороняється. Забороняється оприлюднення в день виборів результатів опитування виборців щодо їх волевиявлення під час голосування до його закінчення.

Забороняється:

- використання приміщень органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування для проведення заходів передвиборної агітації;
- розміщення друкованих передвиборних агітаційних матеріалів, політичної реклами та повідомлень про перебіг виборчого процесу на пам'ятках архітектури, а також у місцях, де вони перешкоджають безпеці дорожнього руху;
- розміщення агітаційних матеріалів та політичної реклами на будинках і в приміщеннях органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної та комунальної форми власності.

Під час проведення виборчої агітації категорично забороняється:

- поширення у будь-якій формі матеріалів, що містять заклики до ліквідації незалежності України, зміни конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підриву її безпеки, незаконного захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства та розпалювання міжетнічної, расової, національної, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення;
- розповсюдження завідомо неправдивих відомостей про кандидата на пост Президента України;
- проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей. Така передвиборна агітація або надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати чи не голосувати за певного кандидата або згадуванням його імені, вважається підкупом виборців;
- укладення з виборцями за рахунок коштів виборчого фонду оплатних договорів на проведення передвиборної агітації;
- переривати передачі передвиборних програм кандидатів на пост Президента України рекламою товарів, робіт, послуг та іншими повідомленнями;
- розміщення політичної реклами в одному блоці з комерційною чи соціальною рекламою, або використання комерційної чи соціальної реклами для здійснення передвиборної агітації у будь-якій формі;

- проведення передвиборної агітації в зарубіжних засобах масової інформації, що діють на території України;
- засобам масової інформації усіх форм власності, що діють на території України, забороняється протягом останніх двох днів перед днем виборів та днем повторного голосування поширювати інформацію про результати опитувань громадської думки щодо кандидатів на пост Президента України;
- кандидатам, які займають посади, у тому числі за сумісництвом, в органах виконавчої влади, органах влади Автономної Республіки Крим та органах місцевого самоврядування, на державних, комунальних підприємствах, у закладах, установах, організаціях, військових частинах (формуваннях), забороняється залучати для передвиборної агітації або використовувати для будь-якої роботи, пов'язаної з проведенням передвиборної агітації, підлеглих їм осіб, службовий транспорт, зв'язок, устаткування, приміщення, інші об'єкти та ресурси за місцем роботи, а також використовувати службові чи виробничі наради, збори колективу для проведення передвиборної агітації;
- виготовлення та розповсюдження друкованих передвиборних агітаційних матеріалів, що не містять відомостей про установу, яка здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск, та замовника відповідних матеріалів;
- публікація агітаційних матеріалів у засобах масової інформації, розповсюдження виборчих листівок, розклеювання виборчих плакатів, публічні заклики голосувати за чи проти кандидатів на пост Президента України та розповсюдження політичної реклами з часу припинення передвиборної агітації забороняється. Передвиборні агітаційні матеріали знімаються з 24 години останньої п'ятниці, що передує дню виборів чи дню повторного голосування, відповідними службами місцевих органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування;
- оприлюднення в день виборів результатів опитування виборців щодо їх волевиявлення під час голосування до його закінчення.

Виготовлення або розповсюдження друкованих матеріалів передвиборної агітації, які не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск (стаття 212-13 КУпАП).

Об'єктом цього правопорушення є суспільні відносини у сфері охорони конституційного ладу України та виборчого процесу.

Об'єктивна сторона цього правопорушення полягає в замовленні, виготовленні, розповсюдженні під час виборчого процесу друкованих матеріалів передвиборчої агітації, які не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск, або у яких така інформація означена неправильно чи неповно.

Суб'єктами цього правопорушення може бути як громадяни, так і посадові особи.

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини у формі умислу.

Особливості оформлення поліцейськими матеріалів справ про адміністративні правопорушення організації та проведення виборів

Протокол про це правопорушення мають право складати уповноважені посадові особи Національної поліції (ст. 255 КУпАП).

Справи про правопорушення, передбачені цією статтею, розглядаються судьями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ст. 221 КУпАП) за місцем вчинення правопорушення (ст. 276 КУпАП) протягом трьох днів (ст. 277 КУпАП).

Строки розгляду справи (ст.277 КУпАП) - протягом трьох діб

У випадку розповсюдження у день голосування агітаційних матеріалів без зазначення відомостей про установу, яка здійснила друк, їх тираж, інформації про відповідальну за випуск та особу замовника, такі дії слід кваліфікувати відразу за двома статтями КУпАП: ст. 212-10 КУпАП (за агітацію в день виборів) та ст. 212-13 (за виготовлення агітаційних матеріалів без зазначення необхідних відомостей).

Пам'ятайте, що за кожне адміністративне правопорушення складається окремий протокол. Агітаційні матеріали обов'язково вилучаються до розгляду справи.

Порушення порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами або розміщення їх у заборонених законом місцях (стаття 212-14 КУпАП)

Об'єктом цього правопорушення є суспільні відносини у сфері охорони конституційного ладу України та виборчого процесу.

Об'єктивна сторона цього правопорушення полягає в порушенні встановленого законом порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами.

Суб'єктами цього правопорушення може бути як громадяни (ч. 1 ст. 212-14 КУпАП) так і посадові особи (ч. 2 ст. 212-1 КУпАП).

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини у формі умислу.

Протокол про це правопорушення мають право складати уповноважені посадові особи Національної поліції (ст. 255 КУпАП).

Справи про правопорушення, передбачені цією статтею, розглядаються судьями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних **судів** (ст. 221 КУпАП) за місцем вчинення правопорушення (ст. 276 КУпАП) протягом трьох днів (ст. 277 КУпАП).

Розміщення агітаційних матеріалів у місцях не відведених органами місцевого самоврядування (наприклад стіни будинків, паркани, стовпи, зупинки тощо) слід кваліфікувати за ст. 152 КУпАП.

Забороняється розміщення друкованих передвиборних агітаційних матеріалів, політичної реклами та повідомлень про перебіг виборчого процесу на пам'ятках архітектури, об'єктах культурної спадщини а також у місцях, де вони перешкоджають безпеці дорожнього руху.

Публікація агітаційних матеріалів у засобах масової інформації, розповсюдження виборчих листівок, розклеювання виборчих плакатів, публічні заклики голосувати за чи проти кандидатів та розповсюдження політичної реклами з часу припинення передвиборної агітації забороняється.

Юридичні та фізичні особи - розповсюджувачі зовнішньої реклами, які надають рекламні засоби (носії зовнішньої реклами) для розміщення агітаційних матеріалів (політичної реклами), повинні забезпечити рівний доступ та рівні умови для кандидатів.

Алгоритм дій працівників поліції в справах про порушення організації та проведення виборів, повідомчі Національній поліції України

Виїжджати (виходити) на конфлікт в кількості не менше двох працівників поліції

попередньо розподілити ролі з урахуванням потреби у взаємостраховці та кількості учасників конфлікту;

викликаємо відповідального за розміщення агітаційних матеріалів

відбираємо пояснення від свідків інших учасників

відбираємо пояснення від свідків інших учасників

Вилучаємо матеріали для дослідження та направляємо в експертно-криміналістичний підрозділ

З'ясувати можливість використання допомоги з боку представників громадськості

по факту прибуття на місце конфлікту перевіряємо документи;

відбираємо пояснення від уповноважених осіб, або власників рекламних поверхностей

встановлюємо всіх осіб конфлікту

складаємо протокол про адміністративне правопорушення

збираємо адміністративний матеріал для направлення до суду

Контрольні питання для самооцінки отриманих знань, вмінь та навиків:

1. Які Вам відомі порушення громадянами правил організації та проведення виборів, підвідомчі Національній поліції України?
2. Які ознаки найбільш характерні для порушення громадянами правил організації та проведення виборів?
3. Хто є суб'єктом порушення правил організації та проведення виборів?
4. В чому полягає алгоритм дій поліцейського у випадку виявлення порушення правил організації та проведення виборів?
5. Які заходи забезпечення провадження застосовують поліцейські у випадку виявлення порушення правил організації та проведення виборів?
6. Який порядок застосування поліцейськими заходів забезпечення провадження у випадку виявлення правил організації та проведення виборів?
7. Які процесуальні документи складаються поліцейськими у випадку виявлення правил організації та проведення виборів?